

Handläggare
Sofia Kántor

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd

Telefon: 08-508 042 45

Tertialrapport Tertial 2 2020 för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner tertialbokslut 2 med bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen
2. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering avseende minskade kapitaltjänstkostnader om 2,7 mnkr
3. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd begär omslutningsförändringar om 34 mnkr.
4. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering av ärendet.

Susanna Halldin Olsson

Stadsdelsdirektör

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av samtliga avdelningar inom stadsdelsförvaltningen.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	5
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	5
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	6
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.....	13
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	21
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	29
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	48
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	57
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.....	57
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.....	58
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	60
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	62
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	64
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	69
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	70
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	71
Uppföljning av ekonomi.....	84
Uppföljning av driftbudget.....	84
Resultatenheter.....	89
Investeringar.....	89
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	90
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	90
Omslutningsförändringar.....	90
Budgetjusteringar.....	91
Medel för lokaländamål.....	91

Analys av balansräkning.....	91
Övrigt.....	92
Intern kontroll.....	92
Konsekvenser av Covid-19-pandemin.....	92
Övrigt.....	94

Bilagor

Bilaga 1: Blankettset T2 2020 SDN 04

Bilaga 2: Lokal handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019-2022

Bilaga 3: Bilaga 4.2 Gulsippan. Uppföljning av trygghetsinvestering med kartbild

Bilaga 4: Bilaga 4.2 Maltesholmsbadet. Uppföljning av trygghetsinvestering med kartbild

Bilaga 5: Bilaga 4.2 Ådalens plaskdamm. Uppföljning av trygghetsinvestering med kartbild

Sammanfattande analys

Bedömningen är att förvaltningens arbete under året kommer att bidra till hel måluppfyllelse i två av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Måluppfyllelsen under inriktningsmål 1 *En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla* påverkas av pågående pandemi, och bedöms därför uppnås delvis under året.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Bedömningen är att inriktningsmålet kommer att nås delvis under 2020. Bedömningen baseras på att målen för verksamhetsområdena 1.1 *I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskunkunskaper är kort*, 1.2 *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i*, samt 1.5 *I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande* delvis uppnås. Förvaltningen bedömer att den pågående pandemin har fått konsekvenser för dessa verksamhetsområden.

Alla verksamheter har kunnat bedrivas på ett tillfredställande sätt på grund av anpassningar och flexibilitet i verksamheterna. Inom äldreomsorgen har verksamheterna ställt om och genom förändrade arbetssätt säkerställt såväl bemanning som kvalitet och säkerhet för brukarna.

Förskoleverksamheten har fortsatt att bedrivas ändamålsenligt genom att anpassa verksamheten till att i högre utsträckning bedrivas utomhus och nya rutiner för exempelvis lämning och hämtning. Förskollärartätheten och personaltätheten har stabiliserats på normala nivåer efter vårens höga sjukfrånvaro. Förvaltningen bedömer att mål 1.3 *I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige* kommer att uppnås helt under året.

Inom socialtjänst och stöd till personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning har verksamheterna kunnat bedrivas ändamålsenligt genom anpassningar och flexibilitet. Utvecklingsarbete har kunnat bedrivas, bland annat det fortsatta införandet av Modell för tidigt socialt stöd. Förvaltningen bedömer att mål 1.4 *I Stockholm får människor i behov av stöd och insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet* uppnås helt under året.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Bedömningen är att förvaltningen kommer att bidra till att inriktningsmålet uppnås helt under 2020. Näringslivsarbetet fortgår med fördjupad samverkan med det lokala näringslivet och andra aktörer. Förvaltningen bedömer att måluppfyllelsen under mål 2.3 *Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet* delvis påverkas då minskade tjänsteresor via kollektivtrafiken påverkar möjligheten att nå nämndens mål för området.

Kulturarrangemang och aktiviteter har behövt planeras om under perioden. Under sommaren har lovaktiviteter kunnat genomföras utomhus vilket har ökat tillgängligheten. Invånare har erbjudits kulturupplevelser genom digitala kanaler.

Förvaltningens arbete för att främja en hållbar livsmiljö fortsätter enligt uppsatta mål, exempelvis genom att miljöpåverkan i de egna verksamheterna minskar. Sammantaget bedöms att den ökade antalet tjänsteresor med bil påverkar möjligheten att nå miljö- och klimatmålen i enlighet med ”*Stockholms stads miljöprogram 2020-2023*” och ”

Klimathandlingsplan 2020-2023 – för ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040”.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Bedömningen är att förvaltningen kommer att bidra till att inriktningsmålet uppnås helt under 2020. I prognos redovisas ett överskott efter resultatdispositioner och pågående budgethållningsåtgärder och med hänsyn till beräknade prestationsförändringar.

Förvaltningen menar att dock att det på grund av pågående pandemi finns en osäkerhet kring hur nämndens verksamhet och ekonomi kommer att påverkas. Resultatet för 2020 visar en prognos med överskott på 24 mnkr efter resultatöverföringar, vilket motsvarar en budgetavvikelse om 1 procent. Andelen elektroniska inköp uppfyller nu målet om 70 procent.

Förvaltningens arbete med att stödja och höja chefers kompetens för sitt uppdrag fortsätter, men ett flertal utbildningsinsatser har behövt planeras om. Korttidsfrånvaron har ökat som en konsekvens av pågående pandemi.

Förvaltningen har som en konsekvens av pågående pandemi behövt planera om och anpassa verksamheten inom flera verksamhetsområden. De anpassningar och alternativa arbetssätt som har genomförts i verksamheten menar förvaltningen bidrar till att kvalitet och effektivitet i verksamheterna höjs.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Bedömningen är att förvaltningen kommer att bidra till att inriktningsmålet delvis uppnås under 2020. Bedömningen grundar sig främst på konsekvenserna av den pågående pandemin och den påverkan dessa har på måloffyllelsen för tre av fem verksamhetsområden.

Egen försörjning och nyanländas etablering

Andelen personer med ekonomiskt bistånd har minskat under perioden jämfört med föregående år. Förvaltningen menar dock att behovet av försörjningsstöd kan komma att öka under hösten. För att möta denna utveckling arbetar förvaltningen intensivt med stöd i samverkan med bland annat jobbtorg och Arbetsförmedlingen. Förvaltningens integrationsinsats inom Projekt Arenor för integration fortsätter men med delvis andra arbetssätt till följd av rådande pandemi och då sökta EU-medel inte har beviljats. Samhällsvägledning och information har under perioden spridits genom digitala kanaler och arbetet med stadsdelsmammor som en del av integrationsarbetet fortsätter.

Trygghetsarbetet

Det strategiska och operativa trygghetsarbetet fortsätter enligt plan och som ett resultat av detta har förvaltningen upprättat en fördjupad samverkan med det lokala näringslivet, genom bland annat platssamverkan. Den upplevda tryggheten förväntas dock minska dels till följd av incidenter i stadsdelsnämndsområdet, och dels till följd av pågående pandemis inverkan på samhället och världen.

De bästa förskolorna

Förskoleverksamheten har fortsatt att arbeta med alternativa arbetssätt för att möta de utmaningar som rådande pandemi medför. Förskollärartätheten och personaltäthet är nu på normala nivåer efter att ha varit lägre under våren som en följd av ökad sjukfrånvaro. Genom att förlägga en stor del av verksamheten utomhus har förskolorna kunnat utveckla de pedagogiska utomhusmiljöerna och främja barns rörelse. Det systematiska kvalitetsarbetet genom bland annat självvärdering i kvalitetsindikatorn har utvecklats. Barnrättsperspektivet och barnperspektivet beaktas särskilt i verksamheten.

Resultatet av årets förskoleundersökning visar bland annat att samverkan med hemmet inte når det uppsatta årsmålet. Förvaltningen kommer under hösten att analysera utfallet av förskoleundersökningen i sin helhet, och analysen från förskoleundersökningen redovisas i verksamhetsberättelsen.

Rätt stöd i rätt tid

Socialtjänsten för barn, unga och vuxna har genom flexibilitet och anpassningar utifrån den pågående pandemin fortsatt att bedriva sina verksamheter på ett tillfredställande sätt. Bland annat fortgår implementeringen av projektet Modell för tidigt socialt stöd och under perioden har ett pilotprojekt startat i syfte att skapa förutsättningar för ett mer sammanhållet stöd för den enskilde och familjer. Förvaltningens arbete med Närvaroprogrammet, som erbjuds barn och unga med långvarig skolfrånvaro, fortsätter med positiva resultat.

Äldre har en trygg tillvaro och insatser av hög kvalitet

Förvaltningens verksamheter inom äldreomsorgen har påverkats kraftigt av den pågående pandemin, som inneburit stora anpassningar med målet att minimera smittspridning. Som en konsekvens av rådande pandemi har delar av förvaltningens planerade utvecklingsarbete inte kunnat genomföras enligt plan. Detta kommer att påverka måluppfyllelsen för 2020. Förvaltningen har prioriterat att bland annat genomföra utbildningsinsatser i basala hygienrutiner och säkerställa tillgång till skyddsutrustning. Verksamheterna har ställt om för att kunna möta de utmaningar som pandemin medfört, och har genom flexibilitet och alternativa arbetssätt säkerställt att verksamheten har kunnat bedrivas på ett tryggt och säkert sätt. Verksamheterna har exempelvis bedrivit kohortvård för att minimera smittspridningen. För att möta en ökad sjukfrånvaro har överanställningar gjorts, vilket innebär att det finns en viss beredskap inför en eventuellt ökad smittspridning under hösten.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås delvis under året. Bedömningen baseras främst på den påverkan som den pågående pandemin har på förvaltningens verksamheter och prioriteringar. Förvaltningen når flertalet uppsatta indikatorer inom verksamhetsområdet, men bedömer att pandemins konsekvenser för

sysselsättning och konjunktur även framåt kan komma att påverka antalet hushåll som är i behov av ekonomiskt bistånd. Mer utförliga analyser av måluppfyllelsen görs under respektive nämndmål.

Människor är självförsörjande

Det är troligt att behovet av ekonomiskt bistånd kommer att öka under hösten som en konsekvens av rådande pandemi. För att möta denna utveckling fortsätter förvaltningen arbetet för att öka förutsättningarna för de prioriterade målgrupperna att nå sysselsättning. För målgruppen unga vuxna i åldern 18-24 år med behov av försörjningsstöd arbetar förvaltningens ungdomshandläggare med att ge intensivt stöd i samverkan med bland annat jobbtorg. Kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden är en prioriterad målgrupp för extrajobb och stockholmsjobb och hittills under året har 14 kvinnor erbjudits stockholmsjobb. Trots detta ser förvaltningen en marginell ökning gällande denna målgrupp, vilket kan kopplas till att denna grupp påverkas i hög utsträckning vid lågkonjunktur.

Förvaltningen fortsätter att prioritera målgruppen barnfamiljer som har behov av försörjningsstöd, bland annat genom att erbjuda stockholmsjobb och uppmärksamma barn genom ”barnveckor” samt genom barnkonsekvensanalyser i ärenden som berör barn.

Förvaltningen har under året bland annat deltagit i samverkan med region Väst och jobbtorg i syfte att avlasta befintlig vårdpersonal, och genom denna samverkan kunnat erbjuda personer med vårdutbildning arbete inom vård och omsorg.

Trots pågående pandemi har förvaltningen kunnat erbjuda 671 ungdomar feriearbete under året.

Nyanlända är etablerade

Förvaltningens medborgarkontor på Tegelhögen, som är en del av projekt Arenor för integration, har haft anpassade öppettider under våren och sommaren. Under rådande pandemi har förvaltningen ställt om sitt arbetssätt för att kunna erbjuda nyanlända samhällsvägledning och information, bland annat genom att sammanställa och sprida information om digitala mötesplatser för att ge nyanlända möjlighet att skapa nätverk bland redan etablerade personer. På grund av rådande pandemi har projekt Arenor för integration förlängts till juni 2021. Arbetet med att erbjuda rådgivning från volontärer kommer inte att kunna genomföras under året då förvaltningen inte har beviljats EU-medel för detta.

Under perioden har ytterligare två stadsdelsmammor anställts via stockholmsjobb för att genom uppsökande arbete tillhandahålla samhällsinformation, med syfte att öka samhällsinkludering och integration. Arbetet har till exempel lett till att nyanlända barnfamiljer deltagit på familjekollo på parkleken Gulsippan. Läs mer om detta under nämndmål 1.1.2 nyanlända är etablerade.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	3,2 %			3,3 %	3,2 %	3,2 %	2,7 %	Tertial 2 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2,14 %	2,23 %	2,24 %	2,27 %	2,15 %	2,15 %	1,5 %	Tertial 2 2020
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,52 %	1,47 %	1,56 %	1,47 %	1,5 %	1,4 %	1,0 %	Tertial 2 2020
Analys								
Andelen personer som kan gå vidare till arbetsförberedande insatser för att komma ur ett långvarigt ekonomiskt bistånd är till stor del beroende av samhällets samlade resurser samt rådande konjunkturläge som påverkar möjligheten att komma vidare till egen försörjning. Vid ökad arbetslöshet har vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd svårare att komma ut i arbete och aktiviteter som ska leda till arbete.								
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	15 st	1 st	14 st	31 st	20 st	20 st	800 st	Tertial 2 2020
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	671			952	700	700 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	39			31	39	20 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	73			110	73	60	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	671 st	321 st	350 st	952 st	950	950 st	9 000 st	Tertial 2 2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna ska utveckla ett arbetssätt för att nå nyanlända som inte ingår i etableringsprogrammet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla feriejobb och Stockholmsjobb med målet att fler kan bidra till stadens utbud av arbetsmarknadsinsatser.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.1.1 Människor är självförsörjande

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att sänka trösklarna till arbete för de grupper som står långt från arbetsmarknaden stärks samverkan och dialog med andra aktörer såsom jobbtorg, arbetsförmedlingen, civilsamhället och näringslivet. Barnfamiljer, människor med försörjningsstöd på grund av sjukskrivning

eller av sociala eller medicinska skäl samt kvinnor som står långt från arbetsmarknaden är särskilt prioriterade grupper. Även nyanlända invånare ska i högre grad komma ut i arbete eller studier direkt efter etableringsperioden och därmed bli självförsörjande, detta arbete beskrivs närmare i nämndmål 1.1.2 Nyanlända är etablerade. En utvecklad samverkan med ovan nämnda aktörer bidrar också till förbättrade möjligheter för människor med funktionsnedsättning, som idag står utanför arbetsmarknaden, att närma sig arbetsmarknaden.

För att minska risken för framtida behov av försörjningsstöd utvecklas det motiverande individuella stödet vidare med särskilt fokus på unga vuxna som varken arbetar eller studerar.

Förväntat resultat

Andelen barn som lever i familjer med försörjningsstöd samt andelen unga vuxna med försörjningsstöd minskar.

Analys

Förvaltningen har under året haft ett minskat antal hushåll med ekonomiskt bistånd till och med maj månad 2020. I maj månad bröts den nedåtgående trenden och antalet hushåll med ekonomiskt bistånd ökade med 18 hushåll. Det är samma trend som för staden i stort där antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har ökat från och med maj månad 2020. För förvaltningen är det arbetslösa utan ersättning som står för den största ökningen från maj till juni månad 2020.

Förvaltningen har i juni månad börjat se en liten effekt i antal ärenden utifrån den rådande lågkonjunkturen med en ökad arbetslöshet. Många av de som har blivit arbetslösa under rådande pandemi har ersättning från arbetslöshetskassa. Det är troligt att behovet av ekonomiskt bistånd kommer att öka under hösten då ersättningen från arbetslöshetskassan minskar eller upphör.

För gruppen unga vuxna, 18-24 år, har arbetslösheten i staden i stort börjat öka och då främst i riskgrupperna för hög arbetslöshet, unga med funktionsnedsättning, unga som inte gått gymnasiet och unga nyanlända som går i introduktionsprogram för gymnasiet. Det finns en risk att unga vuxna blir påverkade av en sämre arbetsmarknad på grund av rådande pandemi. För att öka förutsättningarna för ett inträde på arbetsmarknaden arbetar förvaltningens ungdomshandläggare med att ge intensivt stöd i samverkan med samarbetspartners såsom jobbtorg och arbetsförmedling.

Förvaltningen har deltagit i ett samverkansprojekt med förvaltningarna i region väst och jobbtorg under april till maj månad 2020 i syfte att avlasta befintlig personal inom främst vård och omsorg. Arbetslösa med en vårdutbildning i grunden har kunnat matchas till arbete som undersköterska eller vårdbiträde, men även personer utan relevant utbildning har matchas till att arbeta som servicepersonal för att avlasta befintlig personal med enklare sysslor. I Hässelby-Vällingby stadsdelsområde fick sju personer anställning, fyra vuxna och tre unga vuxna, efter samverkansprojektets slut i maj månad 2020.

Förvaltningen fortsätter att prioritera kvinnor som står långt från arbetsmarknaden när det gäller stockholmsjobb och andra aktiviteter för att närma sig arbetsmarknaden. Av de som hittills under året fått Stockholmsjobb är 14 kvinnor och 1 man.

Förvaltningen fortsätter även arbetet för att minska antalet barn som växer upp i familjer med

ekonomiskt bistånd. Under första halvåret 2020 har 35 barn haft en förälder som kommit ut i arbete genom Stockholmsjobb vilket bidrog till att minska antalet barn i familjer med ekonomiskt bistånd. Antalet barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskade under årets första månader från 613 barn i januari till 534 barn i maj för att sedan öka i juni till 567 barn. Det ökade antalet barn följer trenden med ett ökat antal hushåll med ekonomiskt bistånd. Arbetet med att uppmärksamma barn i familjer med ekonomiskt bistånd fortsätter enligt handlingsplan för ett barnrättsperspektiv. Ekonomiskt bistånd har under våren bjudits in stadens barnombudsman för att öka kunskapen om barnrättsperspektivet. Verksamheten har även särskilda barnveckor, då familjer bjuds in till förvaltningen, för att uppmärksamma barns situation i familjer med ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen har under perioden arbetat aktivt för att matcha ungdomar från stadsdelsområdet till feriearbete inom arbetsmarknadsförvaltningen, hos entreprenörer och föreningar samt andra förvaltningar och bolag. Trots att de vanliga feriejobben inom förskola och vård- och omsorg inte varit aktuellt under rådande pandemi, har ändå 671 ungdomar fått feriejobb.

Förvaltningen arbetar medvetet med riktade insatser för grupper som står långt från arbetsmarknaden för att minska ojämlika livsvillkor och möjlighet till egen försörjning.

Genom att arbeta för människor ska ha makt över sina egna liv genom utbildning och arbete bidrar förvaltningen till målet om ingen fattigdom (Agenda 2030).

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel kvinnor med långvarigt ekonomiskt bistånd i förhållande till samtliga vuxna kvinnor i befolkningen	1,56 %					1,5 %		Tertial 2 2020
Analys								
Andelen kvinnor med långvarigt ekonomiskt bistånd har endast marginellt minskat under perioden. Personer som står långt från arbetsmarknaden drabbas hårdare i en lågkonjunktur med ökande arbetslöshet. Trots insatser med att prioritera kvinnor med långvarigt ekonomiskt bistånd till extrajobb och Stockholmsjobb ligger periodens utfall något högre än prognosticerat.								
 Andel unga vuxna 18-24 år med ekonomiskt bistånd i förhållande till samtliga unga vuxna 18-24 år i befolkningen	1,79 %				1,9 %	1,9 %		Tertial 2 2020

Nämndmål:

1.1.2 Nyanlända är etablerade

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Nyanländas integration och snabba etablering i samhället har hög prioritet. För att ge nyanlända kunskap om det svenska samhället bjuds de in till samhällsvägledning på individ-

och gruppnivå. Samhällsvägledningen sker bland annat på förvaltningens medborgarkontor.

För att stärka etableringsarbetet har förvaltningen initierat en integrationssatsning som hämtar inspiration ur Kanadas framgångsrika etableringsmodell. Modellen pekar på fyra tydliga framgångsfaktorer: att civilsamhället har en central roll, att individer och organisationer med bakgrund och förankring hos personer som själva invandrat levererar bättre service till nyanlända, ett holistiskt angreppssätt ("allt under ett tak") samt offentlig finansiering, samordning och partnerskap.

För att samla "allt under ett tak" startar förvaltningen ett besökscenter för nyanlända i Vällingby som samlokaliseras med fritidsgården och medborgarkontoret. Syftet är att nyanlända, med stöd av rådgivare och utifrån egna resurser, snabbare ska komma igång med att söka arbete, påbörja studier, söka bostad med mera. För att besökscentret genom nätverksbyggande ska bidra till att påskynda nyanländas etablering och språkutveckling har förvaltningen, i samverkan med Syriska föreningen, fått utvecklingsmedel från Länsstyrelsen. Med hjälp av medlen drivs ett projekt med syfte att på ett systematiskt sätt länka nyanlända till föreningslivet, förvaltningens och stadens olika öppna verksamheter och projekt.

För att stärka integrationssatsningen ytterligare arbetar förvaltningen strategiskt för att upprätta samverkansformer med civilsamhället som underlättar för föreningar och engagerade invånare, både etablerade och nyanlända, att bidra i det lokala integrationsarbetet. I etableringssatsningen engageras tidigare invandrade människor som kommit längre i sin etablering, vilket enligt erfarenheter från exempelvis Kanada bidrar till goda resultat.

För att nyanlända barn ska ha tillgång till pedagogisk verksamhet innan de börjar på ordinarie förskola samt för att föräldrarna ska ha möjlighet till samhällsintroduktion och enkel undervisning i svenska, utökas introduktionsförskolans verksamhet. Introduktionsförskolan är en del av den öppna förskolan och vänder sig till nyanlända föräldrar med barn som inte är inskrivna i förskola. Förvaltningen verkar för att nyanlända föräldrar tidigt får information om anmälan till förskolan.

Förvaltningen medverkar i Integrationspakten, där Stockholms stad tillsammans med arbetsgivare från näringslivet, övrig offentlig sektor och andra organisationer jobbar för en mer inkluderande arbetsmarknad, för att dra nytta av den på lokal nivå. För att erbjuda nyanlända arbetslivserfarenhet, och använda nyanlända som en resurs i förvaltningens verksamheter, prioriteras det strategiska arbetet med stockholmsjobb och extratjänster.

Nyanlända föräldrar fortsätter att erbjudas "föräldraskap i Sverige", som är föräldraträffar utifrån ett samhällsorienterat program för utrikesfödda familjer. Föräldraträffar anordnas i samverkan mellan medborgarservice, introduktionsförskola/öppen förskola och föräldrarådgivning.

Förväntat resultat

Nyanlända anser att deras etablering har påskyndats genom den rådgivning de fått vid besökscenter. Tidigare nyanlända utbildas till frivillrådgivare för att påskynda den egna

etableringen. Introduktionsförskolans verksamhet är välbesökt och fler barn skrivs in i ordinarie förskoleverksamhet.

Analys

För att göra information och vägledning tillgänglig under rådande pandemi, har förvaltningen ställt om sitt arbetssätt för att nå ut till nyanlända. Förvaltningens medborgarkontor på Tegelhögen samt infodisken, som drivs av Syrisk förening i Stockholm som en del av projektet Arenor för integration har haft anpassade öppettider under perioden. Projektet Arenor för integration har istället sammanställt och distribuerat information om digitala mötesplatser för att underlätta för nyanlända att bygga nätverk bland redan etablerade personer på ett digitalt sätt. Projektet har tagit fram en plan för att öppna en digital kanal för att förmedla samhällsvägledning och nätverksskapande aktiviteter till nyanlända via sociala medier till hösten. Filmer om medborgarkontor, öppen förskola/introduktionsförskola och Föräldraskap i Sverige har på uppdrag av förvaltningen, spelats in av Kulturskolans projekt Unga Berättar. Projektet Arenor för integration, som syftar till att lotsa nyanlända till redan etablerade har på grund av pandemin förlängts av länsstyrelsen med sex månader till och med 30 juni 2021.

För att påskynda att nyanlända föräldrar påbörjar språkundervisning och andra etableringsinsatser, har en rutin tagits fram och implementerats i samverkan mellan förvaltningen och Intro Stockholm gällande tidig anmälan till förskolan.

Under vecka 25-26 anordnade förvaltningen ett familjedagkollo för nyanlända familjer i parkleken Gulsippan. Under de två veckorna deltog sammanlagt 13 familjer med 19 vuxna, 1 man och resten kvinnor samt 37 barn, 20 pojkar och 17 flickor. Syftet var att nyanlända familjer skulle få kontakter med etablerade svenskar för att underlätta språkutveckling, socialt nätverk och vidare integration i samhället.

Arbetet med att ta fram en intern överenskommelse, för att tydliggöra förutsättningar och ansvarsfördelning i genomförandet av Föräldraskap i Sverige, FÖS-grupper, har fortsatt under andra delen av året och planeras att slutföras under hösten. Syftet är att samordna interna resurser och utveckla arbetet så att fler kan ta del av programmet, Under augusti månad har FÖS-grupper med nyanlända föräldrar återupptagits med anpassad verksamhet.

För att nyanlända ska få en arbetslivserfarenhet genom extratjänster samarbetar förvaltningen med jobbtorg och arbetsförmedlingen. Det riktade samarbetet ger snabba beslutsvägar och en tät samverkan för att så många som möjligt ska kunna få extratjänst i stadens egna verksamheter men även inom civilsamhället. Fram till augusti i år har 26 personer fått arbete inom det förstärkta samarbetet, varav de flesta varit nyanlända.

Förvaltningen har även anställt ytterligare två stadsdelsmammor inom ramen för Stockholmsjobb och har nu fyra stadsdelsmammor anställda. Stadsdelsmammorna, som talar fyra språk exklusive svenska, har varje månad mött i genomsnitt 50 kvinnor på medborgarkontoret. Under rådande pandemi har stadsdelsmammorna ställt om och anpassat sitt arbetssätt. Stadsdelsmammorna har bjudit in till promenader i syfte att bryta isolering och för att informera om aktiviteter och föra en dialog kring jämställdhet, utbildning och arbetsmarknad. Stadsdelsmammorna har verkat på olika arenor såsom lekplatser, familjedagkollo och utegårdar för nå ut till målgruppen.

Under augusti 2020 öppnades ett nytt SHIS boende för nyanlända i stadsdelen, främst för

kvotflyktingar. En arbetsgrupp med representant från intro Stockholm, SHIS och förvaltningen bildades under våren för ge ett bra mottagande och samhällsvägledning till de nyinflyttade. Förvaltningen har också tagit fram en planering för att, under hösten, erbjuda nyanlända kvotflyktingar välkomstpromenader för att de snabbare ska kunna orientera sig i närområdet och tidigt få kontakt med stadsdelsförvaltningens samhällsvägledare och stadsdelsmammor.

Arbetet med att erbjuda rådgivning från volontärer kommer inte starta under året eftersom förvaltningen inte beviljats EU-medel för detta.

För att ge kvinnor och män samma förutsättningar till en jämlik etablering i det svenska samhället arbetar förvaltningen aktivt med att motivera och erbjuda nyanlända familjer förskola i ett tidigt skede. Det ger en förutsättning för, framförallt kvinnorna att bli etablerade på arbetsmarknaden.

Genom att arbeta för människor ska ha makt över sina egna liv genom utbildning och arbete bidrar förvaltningen till målet om ingen fattigdom (Agenda 2030).

Uppföljning av introduktionsförskola rapporteras enligt anvisningarna under mål 1.3.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel nyanlända, av de som har kommit till besökscenter, som anser att stödet från rådgivare har påskyndat deras etablering i svenska samhället.						70 %		2020
Analys Förvaltningen ansökte vid årsskiftet om EU projektmedel för att starta en rådgivningsverksamhet i samverkan med civilsamhället vilket inte beviljades. Förvaltningen har inte haft andra medel att söka under våren, vilket var förhoppningen, utan kommer att ansöka om lokala utvecklingsmedel under hösten 2020. Verksamheten med rådgivare har därmed inte startat under perioden.								
 Antal nyanlända som har utbildats till frivilligrådgivare						10		2020
Analys Förvaltningen ansökte vid årsskiftet om EU projektmedel för att starta en rådgivningsverksamhet i samverkan med civilsamhället vilket inte beviljades. Förvaltningen har inte haft andra medel att söka under våren, vilket var förhoppningen, utan kommer att ansöka om lokala utvecklingsmedel under hösten 2020. Utbildning av volontärer till frivilligrådgivare har därmed inte startat under perioden.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Antal besökare på introduktionsförskolan ökar.	2020-01-01	2020-12-31	
 Introduktionsförskolans verksamhet utökas.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls delvis

Analys

Hässelby-Vällingby är säkert och tryggt

Under perioden har platssamverkan i Vällingby centrum startat och sedan tidigare bedriver förvaltningen platssamverkan kring Hässelby torg. Ytterligare samverkan har skett med näringsidkare och andra aktörer på Hässelby torg med fokus på trivsel och trygghet, med positiv respons från samtliga deltagare.

Fler samverkansmöten är inplanerade i Åkermyntan och Hässelby strand med samma tema. Tillstånden för de tillfälliga kameror som sattes upp i våras efter brandattentatet mot förvaltningen har blivit förlängda. Arbetet i operativa trygghetsrådet har fortlöpt och som resultat av detta har näringslivet knutits närmare förvaltningens arbete med trygghet genom till exempel de ovan nämnda mötena som skett utanför ramen för ordinarie platssamverkan.

Trygghetsaspekterna genomsyrar all planering och skötsel av stadsmiljön

Beviljade trygghetsmedel har medgivit trygghetsskapande åtgärder vid platser som har identifierats som otrygga vid Maltesholmsbadet, inom Gulsippans parklek samt intill Ådalens plaskdamm. Med syfte att skapa trygghet och aktivitet i stadsmiljön genomfördes under våren slyröjning, avlägsnande av buskage, beskärning av träd samt kompletterande upprustning av lekredskap och sittplatser vid utvalda lekplatser. Tillgänglighet med barn-, äldre- och jämställdhetsperspektiv beaktas i samtliga trygghetsprojekt i stadsmiljön.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				53 %		77 %	77 %	2020
Analys Med anledning av pågående pandemi har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras 2020. Beslutet har påverkan för några av kommunfullmäktiges indikatorer eftersom något utfall inte kommer kunna rapporteras. Denna indikator undantas därför från nämndens rapportering 2020.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld						91 %	Faststäl ls 2020	2020
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning				54 %		71 %	71 %	2020
Analys Med anledning av pågående pandemi har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras 2020. Beslutet har påverkan för några av kommunfullmäktiges indikatorer eftersom något utfall inte kommer kunna rapporteras. Denna indikator undantas därför från nämndens rapportering 2020.								
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden				59 %		71 %	71 %	2020
Analys Med anledning av pågående pandemi har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras 2020. Beslutet har påverkan för några av kommunfullmäktiges indikatorer eftersom något utfall inte kommer kunna rapporteras. Denna indikator undantas därför från nämndens rapportering 2020.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Stockholmarnas nöjdhetsindex med stadsmiljön				80 %		80 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys								
Med anledning av pågående pandemi har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras 2020. Beslutet har påverkan för några av kommunfullmäktiges indikatorer eftersom något utfall inte kommer kunna rapporteras. Denna indikator undantas därför från nämndens rapportering 2020.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna samt socialnämnden, utbildningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden och kulturnämnden i arbetet med att revidera handlingsplanerna mot våldsbejakande extremism som ska innehålla lokala lägesbilder och beslutade aktiviteter.	2020-01-01	2020-12-31	
  Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att minska klotter i staden samt, om möjligt, samverka med privata fastighetsägare.	2020-01-01	2020-12-31	
  Trafiknämnden ska ta fram en nämndövergripande handlingsplan för att samordna, upprätthålla och innovativt utveckla stadens arbete med skadedjursbekämpning. Arbetet sker i samarbete med fastighetsnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.2.1 Hässelby-Vällingby är säkert och tryggt

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Under våren 2020 tar Stockholms stad fram nya styrdokument som har betydelse för förvaltningens trygghets- och säkerhetsarbete. I slutet av 2019 beslutades om en ny övergripande samverkansöverenskommelse mellan Stockholm stad och polisregion Stockholm. I överenskommelsen prioriteras 10 samverkansområden: Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta område; unga i risk för kriminalitet; avhopparverksamhet för kriminella; arbetet mot våldsbejakande extremism, särskilt utsatta och sårbara brottsoffer; otillåten påverkan; skolan som brottsplats; otillåtna bosättningar samt ordningsvakter. Utifrån centralt fastställd tidplan tar förvaltningen fram en lokal överenskommelse, där förvaltningen och lokalpolisområdet beskriver hur arbetet med de prioriterade områdena ska bedrivas utifrån en lokal lägesbild.

Stockholms stads kommunfullmäktige beslutar i början av 2020 om ett nytt säkerhetsprogram respektive trygghetsprogram som ersätter de tidigare programmen. Säkerhetsprogrammet beskriver stadens uppdrag lokalt respektive centralt i händelser av olika allvarlighetsgrad. Ett nytt och viktigt avsnitt rör stadens roll i det civila försvaret vilket utgår ifrån riksdagens beslut 2015 om att återuppta planeringen för ett modernt totalförsvar. Kommunfullmäktige beslutar

även om en strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.

Genomförandet av förvaltningens uppdrag utformas utifrån de program och den strategi som kommunfullmäktige beslutar om samt utifrån den lokala överenskommelsen med polisen, och kommer att redovisas i tertiärrapport 1 2020.

Arbetet med förvaltningens strategiska och operativa trygghetsråd fortsätter. De viktigaste målsättningarna för trygghetsrådets arbete under 2020 är att ungdomar har en trygg fritid, att förskolan och skolan har en central roll i trygghetsarbetet, att offentliga platser är trygga och välskötta samt fria från drogmissbruk och försäljning av droger, samt att invånarna har förtroende för myndigheter.

Platssamverkan om den fysiska miljön på Hässelby torg, i tunnelbanehallen och garaget fortsätter med deltagare från stadsdelsförvaltningen, fastighetsägare, trafikkontoret, SL, MTR, polisen med flera. Arbetet omfattar bland annat synliga trygghetsförbättrande åtgärder, exempelvis genom samordning av de olika aktörernas klottersanering och renhållning av torget, minskat häng i tunnelbanehallen, plankningssäkra spärrar i tunnelbanan, ökad tillsyn av torghandeln samt ökat deltagande av butikerna runt torget. Hässelby torg byggs om i etapper under åren 2020-2022, med start mars/april 2020, vilket påverkar platssamverkans planering och prioritering av insatser.

Förvaltningen utvecklar i samverkan med polisen den externa kommunikationen kring det trygghetsarbete som genomförs inom stadsdelsområdet. En kommunikationsplan tas fram med målet att öka invånarens kännedom om det trygghetsarbete som pågår.

Förväntat resultat

Den upplevda tryggheten i stadsdelsområdet ökar genom samverkan kring såväl långsiktiga och förebyggande som akuta och riktade insatser. Förvaltningen har beredskap för att förutse, förebygga, motstå och vid behov hantera oönskade händelser inom säkerhet och trygghet. Andel människor som upplever trygghet i den stadsdel där de bor samt andelen som inte upplever diskriminering ökar.

Analys

i Arbetet med platssamverkan fortlöper enligt plan på Hässelby torg och platssamverkan i Vällingby centrum har startat. Ett arbete i form av att kontakter tas med lokala näringsidkare kring trivsel och trygghetsfrågor i andra geografiska områden i stadsdelsområdet pågår. Som ett resultat av detta har ett möte avseende trygghet och trivsel med verksamheter på Hässelby torg genomförts och responsen från deltagarna var positiv. Det framkom att verksamheterna vill bli inbjudna till samtal med Trafikkontoret för att diskutera invigningen av Hässelby torg när ombyggnationen är klar. Förvaltningen har lovat att framföra önskemålet till berörd instans. Vidare framkom vid mötet att näringsidkare och andra aktörer anser att tryggheten på Hässelby torg har utvecklats. Mötena kommer äga rum i Hässelby strand och i Åkermymntans centrum i september. Arbetet inom det operativa trygghetsrådet fortgår och samlar flera aktörer ingår, till exempel polis, fastighetsägare, och representanter för antal verksamheter inom förvaltningen. Operativa trygghetsrådet träffas var tredje vecka och är ett samlande

forum där information utbyts och insatser koordineras för att vara så effektiva som möjligt. Det har resulterat bland annat i de möten utanför ramen för ordinarie platssamverkan som nämndes tidigare. I mötena med operativa trygghetsrådet har bland annat frågor om när det har samlats många ungdomar på olika ställen i stadsdelsområdet lyfts. Arbetet med just detta och andra åtgärder beskrivs närmare under respektive verksamhetsmål.

Trafikkontorets ombyggnad av Hässelby torg inleddes i juni. Förvaltningens synpunkter kring trygghetsaspekterna har beaktats, därav kommer belysningen på torget att förbättras och utformningen av torget skapa bättre siktlinjer.

Under våren utsattes förvaltningen för riktad skadegörelse. För att öka tryggheten sattes tillfälliga övervakningskameror upp och tillstånden för dessa kameror har nu förlängts samtidigt som det pågår ett arbete för att få upp permanenta kameror. Arbetet med att ta fram en kommunikationsplan för att öka invånarnas kännedom om stadsdelens trygghetsarbete kommer att påbörjas under hösten. I mätningar av upplevd trygghet brukar kvinnor generellt svara att de inte känner sig lika trygga som män. Förvaltningens arbete kring säkerhet och trygghet har som målsättning att alla invånare i stadsdelsnämndsområdet ska känna sig trygga. Förvaltningen arbetar förebyggande med frågor kring unga, våld och kriminalitet. Arbetet med dessa frågor redovisas närmare under verksamhetsområde 1.4 och de nämndmål som är kopplade till det.

Förvaltningens arbete mot våldsbejakande extremism.

Förvaltningens arbete med våldsbejakande extremism är primärt inriktat mot förebyggande insatser genom att förvaltningen arbetar förebyggande mot utanförskap, våld och annan kriminalitet. Det viktigaste arbetet bedrivs med andra ord i de olika verksamheternas linjearbete. Under perioden har tre ärenden registrerats som avser oro/händelse kopplat till våldsbejakande extremism. Ärendena har hanterats och överlämnats till berörd myndighet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Andel ungdomar som upplever ordningsproblem i bostadsområdet					32 %		2020
	Oro för våld eller överfall i den offentliga miljön					12 %		2020
Analys Resultat av Trygghetsmätningen publiceras hösten 2020. Utfall på indikatorn redovisas i samband med verksamhetsberättelsen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra övning i krishantering	2020-01-01	2020-12-31	
 Tillsammans med polisen ta fram en lokal samverkansöverenskommelse inklusive handlingsplan.	2020-01-01	2020-06-30	
 Undersöka fler möjliga platser för de kommunala ordningsvakterna	2020-01-01	2020-12-31	
 Uppdatering av handlingsplanen mot våldsbejakande extremism.	2020-01-01	2020-03-31	
 Översyn av förvaltningens krisplan	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.2.2 Trygghetsaspekterna genomsyrar all planering och skötsel av stadsmiljön.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Boende och besökare har god tillgång till park- och naturområden samt bad med höga rekreativvärden. Park- och naturområden är en del av stadsdelsområdets offentliga rum som kopplar ihop stadsdelarna och som bidrar till ett levande, tillgängligt och tryggt stadsdelsområde för alla. Park- och naturområden har hög kvalitet och svarar mot olika typer av behov. Barn-, äldre-, jämställdhets-, trygghets- och tillgänglighetsperspektiven beaktas i all planering av stadsmiljön och invånarna är delaktiga kring utvecklingen av park- och naturområden. Det gäller såväl större projekt som drivs i samverkan med stadens fackförvaltningar som i den dagliga skötseln.

För att säkerställa att större projekt bidrar till ökad trygghet är det förvaltningens ansvar att i processen lyfta in den lokala kännedomen om stadsmiljön. Planering, utveckling och drift av parker, promenadstråk och bad främjar livskvalitet och hälsa genom att underlätta för sociala aktiviteter och utomhusvistelse. Ett av 2020 års större projekt är den fortsatta upprustningen av Ormängstorget med intilliggande parkstråk och Hässelby torg. Melonparken utvecklas till en ny stadsdelspark och trygghetsfaktorn är avgörande i upprustningen. Syftet är att göra parken till en välbesökt, trygg plats som binder ihop Hässelby gård, Hässelby strand och Hässelby villastad. Upprustningen av parkområdet Udden vid Strandliden slutförs, insatserna på Udden handlar till stor del om att aktivera platsen och höja trygghetskänslan. Efter tidigare slyröjningar renoveras platsen med utgångspunkt från originalritningarna. Gatstensbeläggningen läggs om för att öka tillgängligheten, parksoffor och skräpkorgar placeras ut och belysning förnyas.

Trygghetsinspektioner med fokus på otrygga och otillgängliga platser inom stadsdelsområdets park- och naturområden genomförs som ett komplement till de trygghetsvandringar som sedan tidigare utförs i stadsmiljön tillsammans med polismyndigheten, trafikkontoret, fastighetsägarföreningen och berörda fastighetsägare. Med utgångspunkt i trygghetsinventeringar och synpunkter från invånare görs prioriteringar av trygghetsskapande åtgärder som belysningsförbättringar och slyröjningar. Förvaltningen ansöker om trygghetsmedel för trygghetsskapande åtgärder avseende anläggning av utomhusgym inom parkleken Gulsippan samt vid Maltesholmsbadet. Trygghetsmedel söks också för installation av rörelseaktiverad belysning samt ljudlarm vid Ådalens plaskdamm. I dessa områden finns ett stort behov av att genom en positiv platsaktivering skapa trygga och tillgängliga vistelsemiljöer under fler av dygnets timmar.

Klotter bidrar till den upplevda otryggheten hos invånare, därför råder nolltolerans för klotter vid förvaltningens lokaler. Förvaltningen lyfter också behovet av klottersanering till samverkansparter som fastighetsägare och näringsidkare.

Förväntat resultat

Andelen invånare som är nöjda med skötseln av park- och naturområden. Den upplevda tryggheten i stadsdelsområdet ökar.

Analys

Planerade trygghetsinspektioner inom stadsdelsområdet park- och naturområden har inte kunnat prioriteras under perioden. Förvaltningen planerar att genomföra trygghetsinspektion under hösten. På grund av rådande pandemi har inte trygghetsvandringar i stadsmiljön med aktörer som polis och näringsidkare kunnat ske. Trygghetsvandringar är planerade under hösten.

Beviljade trygghetsmedel har medgivit trygghetsskapande åtgärder vid platser som har identifierats som otrygga vid Maltesholmsbadet, inom Gulsippans parklek samt intill Ådalens plaskdamm. Vid Maltesholmsbadet har den tidigare grillplatsen monterats ned för att undanröja problemet med bosättningar istället har ett nytt utomhusgym färdigställts på platsen. Vid Gulsippans parklek har uppförandet av ett nytt utomhusgym påbörjats vid platsen för tidigare nedmonterad pumptrack, arbetet beräknas vara klart under oktober. Syftet är att skapa attraktiva mötesplatser med utomhusgym som är tillgängliga och anpassade för både äldre och unga. De aktuella ytorna får en ny funktion och befolkas med motionärer och andra idrottsutövare vilket leder till en positiv platsaktivering och att den upplevda tryggheten ökar under fler av dygnets timmar. Vid Ådalens plaskdamm har rörelseaktiverad belysning samt ljudlarm installerats under våren. Installationerna har emellertid under sommaren utsatts för skadegörelse. Förvaltningen har därför förstärkt skyddet genom att montera galler över sensorerna som utlöser larmen. Uppföljande kontroller kommer att genomföras kontinuerligt under hösten. Syftet är att störa och förebygga störande aktiviteter under kvälls- och nattetid.

Med syfte att skapa trygghet och aktivitet i stadsmiljön genomfördes under våren upprustning av utvalda lekplatser. Slyröjning, avlägsnande av buskage, beskärning av träd samt kompletterande upprustning av lekredskap och sittplatser utfördes vid lekplatserna Kartmätaren i Vällingby och Gästväningen i Hässelby. Vid Nälsta parkouranläggning ersattes borttagen snurrunga med två kompisgungor. Inom Gulsippans parklek har nytt väderskydd färdigställts vid grillplatsen. Vid Olle Engkvists väg avslutades ett trygghets- och renhållningsprojekt där svårskött buskage längs Loviselundsskolan har avlägsnats och ersatts med gräs. Tillgänglighet med barn-, äldre- och jämställdhetsperspektiv beaktas i samtliga trygghetsprojekt i stadsmiljön.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Fortsatt upprustning av Ormängstorget med intilliggande parkstråk samt Hässelby torg.	2020-01-01	2020-12-31	
	Tidsplan för upplägg av trygghetsinspektioner i park- och naturområden upprättas.	2020-01-01	2020-03-31	
	Upphandling av ny entreprenad för parkskötsel, barmarksrenhållning och vinterväghållning.	2020-01-01	2020-10-31	
	Analys			
	Den upphandlade entreprenaden för parkskötsel, barmarksrenhållning och vinterväghållning startar den 1 november 2020.			
	Upprustning av parkområdet Udden vid Strandliden.	2020-01-01	2020-12-31	
	Utomhusgym iordningställs inom parkleken Gulsippan samt vid Maltesholmsbadet.	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Utveckla Melonparken till en ny stadsdelspark.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.2.3 Människor har förtroende för stadsdelsförvaltningen

● Uppfylls helt

Beskrivning

Hög tillgänglighet, gott bemötande och tydlig kommunikation är förutsättningar för att människor ska ha förtroende för stadsdelsförvaltningen. Tillgängligheten i verksamheterna är hög och tillgänglighetshinder minimeras. Bemötandet är gott oavsett exempelvis kön eller könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, utbildningsbakgrund, funktionsnedsättning eller ålder.

En viktig grund för människors förtroende för stadsdelsförvaltningen är kvaliteten i de insatser och det stöd som ges av verksamheterna. För att ständigt öka förtroendet för förvaltningens verksamheter stärks det systematiska kvalitetsarbetet och kvalitetsledningssystemen utvecklas. En effektiv hantering av synpunkter och klagomål, med fokus på åtgärder och återkoppling, är också en viktig del av det systematiska kvalitetsarbetet och för förtroendet för förvaltningen. Läs mer om arbetet under nämndmål 3.2.6 Förvaltningen har smarta och effektiva arbetsätt.

Förväntat resultat

Invånarnas förtroende för stadsdelsförvaltningen ökar.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls helt under perioden. Bedömningen grundas på att flera verksamheter har ställt om och blivit mer tillgängliga för invånare och brukare under rådande pandemi.

Uppföljning av socialtjänstens öppna verksamhet för barn och unga visar på goda resultat vad gäller bemötande och tillgänglighet. Barn och vårdnadshavare har svarat att de varit nöjda med stödinsatsen och bemötandet inom bland annat närvaroprogrammet, ungdomsmottagningen och föräldrarådgivning. Under perioden har socialtjänstens mottagningsenhet för barn och unga genomfört en undersökning som rör barns delaktighet och rätt till information. Resultat visar att barnen inte riktigt vet vad som kommer att hända med det som de har berättat. Av den anledningen kommer mottagningsenheten att ta fram en mer åldersanpassad information. Vidare har handläggare arbetat aktivt med familjers delaktighet och inflytande under utredningsprocessen.

För akuta ärenden inom ekonomiskt bistånd har kontaktvägarna tydliggjorts genom en väg in till förvaltningen. Handläggare inom missbruk, funktionsnedsättning och socialpsykiatri har haft utökade telefontider under kontorstid för att underlätta tillgängligheten för invånarna. Förvaltningens Relationsvåldsteam, RVT, har även utökat jourens telefontider för att underlätta våldsutsatta att nå verksamheten. Därtill har nya affischer med information på olika språk tagits fram för att göra kontaktuppgifterna till RVT tillgängliga för så många som

möjligt.

Med anledning av rådande pandemi har äldre inte kunnat delta i gruppaktiviteter eller besökt/tagit emot besök av sina närstående. Förvaltningen har därför möjliggjort för de äldre att kommunicera med närstående via digitala tjänster. Förvaltningens hemsidor och sociala media-kanaler som inriktas för målgruppen äldre har kontinuerligt uppdaterats.

Under perioden har förskolorna arbetat med att öka informationen till vårdnadshavarna via Skolplattformen. Bland annat har vårdnadshavare tagit del av dokumentationer från den dagliga verksamheten, veckobrev och matsedel. Resultat från förskoleundersökningen visar att 89 procent av vårdnadshavarna upplever att personalen på förskolan bemöter barnen på ett respektfullt sätt. Det finns en marginell skillnad i upplevd nöjdhet avseende bemötande mellan vårdnadshavare till pojkar (88 procent) jämfört med vårdnadshavare till flickor (90 procent). På frågan om vårdnadshavarna upplever sig respektfullt bemötta svarar 90 procent att så är fallet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel invånare som har förtroende för stadsdelsförvaltningen						80 %		2020
Analys								
Med anledning av pågående pandemi har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras 2020. Utfall på denna indikator kommer därför inte kunna redovisas i år.								

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt under året. Bedömningen grundar sig dels på att fyra av fem av kommunfullmäktiges beslutade indikatorer nås och att aktiviteter genomförs, dels på att verksamheterna i flera avseenden har kunnat ställa om och bedrivas på ett ändamålsenligt sätt under rådande pandemi. Mer utförliga analyser av måluppfyllelse görs under respektive nämndmål.

Förskolorna har under rådande pandemi genomfört flera anpassningar för att möta utmaningar med bland annat personaltäthet och förskollärlädd undervisning.

Den pågående pandemin påverkade inledningsvis den förskollärlädda undervisningen då sjukfrånvaron hos personal och barn var hög, men har nu stabiliserats på normala nivåer. Förskolorna har fortsatt att bedriva en stor del av verksamheten utomhus, vilket har lett till positiva effekter i utvecklingen av de pedagogiska utomhusmiljöerna. En annan positiv effekt av att verksamheten till stor del bedrivs utomhus är att utflykter till skog och natur ökat, vilket är en viktig aspekt i att öka barns fysiska aktivitet under dagen.

Barnperspektivet och barns rättigheter beaktas hela tiden i verksamheterna genom Barnkonventionens artiklar, bland annat genom att involvera de äldre barnen i de individuella utvecklings – och överlämningssamtalen.

Resultatet av årets förskoleundersökning visar att samverkan med hemmet inte når det uppsatta årsmålet. Förvaltningen ser flera anledningar till detta, bland annat att rådande läge innebär minskade möjligheter till dialog vid lämning och hämtning samt att Skolplattformens tekniska problem har försvårat kommunikationen mellan vårdnadshavare och förskola. Förvaltningen kommer under hösten att analysera resultatet av förskoleundersökningen i sin helhet. Förskoleundersökningen visar även marginella skillnader i hur flickor och pojkar utvecklas och lär, vilket är ett resultat av förskolornas kontinuerliga och målmedvetna arbete för att bryta könsnormer och främja jämställdhet.

Utvecklingsarbetet med att öka bedömningskompetensen i självvärderingsverktyget WKI har fortsatt och periodens självskattning visar att spridningen i självskattningens resultat minskar. Alla förskolor når minst nivå tre av fem inom delområdena naturvetenskap och teknik, matematik, skapande verksamhet och pedagogisk miljö.

Förskolorna fortsätter arbetet med språkutveckling genom att använda evidensbaserade metoder och verktyg. Alla förvaltningens förskolor når nivå 3 inom kvalitetsindikatorns delområden språk och kommunikation.

Platsgarantin har uppfyllts under perioden, däremot har ingen verksamhetsförlagd utbildning kunnat erbjudas.

Bedömningen är att Agenda 2030, som bland annat innehåller barns rätt till förskola av god kvalitet, genomsyrar verksamheten.

Uppföljning av introduktionsförskola

Introduktionsförskola finns på tre platser i stadsdelen; Vita villan i Smedshagen startade våren 2018, Grimstagatan hösten 2019 och Hässelängen hösten 2020. Verksamheten är organiserad under en förskoleenhet; Trollboda- Smedshagens förskolor, vilka tog över verksamheten våren 2019 från avdelningen för unga inom socialtjänsten. Verksamheten erbjuder föräldrar enklare samhällsintroduktion och språkstärkande aktiviteter i det svenska språket samtidigt som barnen deltar i en pedagogisk verksamhet. De som arbetar i verksamheten är förskollärare, barnskötare och specialpedagog vilka har utbildats i ”Föräldraskap i Sverige” samt ABC- alla barn i centrum. Två personer har anställts via extratjänst och tillhör målgruppen. Dessa två medarbetare kan på ett enkelt sätt skapa relationer till besökarna samt är flerspråkiga vilket gynnar både besökare och verksamheten.

Budgeten för verksamheten utgår från ett ansökt bidrag från Stockholms stad på 2,2 miljoner för 2020. Verksamheten får även cirka 100 000 kronor i bidrag för de båda extratjänsterna för hösten 2020. Kostnaderna är cirka 1,9 miljoner i lön- och pensionsförsäkringar. Lokal och övrig drift cirka 250000. IT, städ samt pedagogiskt material uppgår till cirka 50000 kronor.

Introduktionsförskolan samarbetar med föräldrarådgivare, förvaltningens integrationsordnare, föräldralots på Medborgarservice och stadsdelsmammor.

Verksamheten har tagit emot synpunkter på att det ska vara enklare att hitta den introduktionsförskola man söker via webben. Ledning och personal upplever att besökarna är väldigt nöjda eftersom majoriteten av besökarna återkommer regelbundet. Föräldrarna pratar

ofta om vikten av att bryta ensamheten och komma ur tristessen hemma samt möjligheten till aktiviteter och lekmaterial för barnen. Innan pandemin bröt ut genomfördes en enkät för att få en uppfattning om hur verksamheten upplevs av besökarna. Föräldrarna pratar ofta om vikten av att bryta ensamheten och komma ur tristessen hemmavid samt möjligheten till aktiviteter och lekmaterial för barnen. Under första kvartalet genomfördes en enkät för att få en uppfattning om hur verksamheten upplevs av besökarna. Resultatet visade att föräldrarna känner sig välinformerade om möjligheten att ansöka om ordinarie förskola och att de ska ställa sig i kö.

De besökande familjerna har hittat till verksamheten via barnavårdscentraler, föräldragrupper, föräldrarådgivarna, andra föräldrar som besöker introduktionsförskolan, instagram, broschyrer, stadens webb-sidor och den introduktion som ges via intro Stockholm. I några fall har föräldrar passerat "husen" och undrat vilken verksamhet som bedrivs.

Det är cirka 50 barn som har besökt introduktionsförskolans verksamhet varje månad under perioden. Dock finns ingen sammanställning över om det är unika barn eller om samma barn besökt verksamheten vid flera tillfällen.

Under perioden har besökande föräldrar uppgett att åtta barn kommer att skrivas in i ordinarie verksamhet på förskola.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Perio dens utfall VB 2019	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	38,3 %	2,2 %	36,2 %	38 %	32 %	32 %	32 %	Tertial 2 2020
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	85 %	84 %	86 %	84 %		90 %	90 %	2020
Analys								
KF indikatorn visar vårdnadshavarnas uppfattning om påståendet "Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola" och visar ett utfall på 85 % nöjda föräldrar vilket är en procentenhet högre än 2019. Enheternas resultat varierar mellan 94 %- 62 %. Endast tre enheter av tio visar ett lägre resultat än 85%. För att ytterligare öka vårdnadshavarnas nöjdhet behöver samverkan med hemmet utvecklas och riktade insatser har påbörjats.								
  Antal barn per grupp	12,5 barn/avd.			12,5 barn/a vd.	16 st	16	16	Tertial 2 2020
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,6 st			4,4 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 2 2020
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget				3,8		3,6	Tas fram av nämnd	2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor har en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2020-01-01	2020-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av stadens köhandläggning inom verksamhetsområde förskola med syfte att säkerställa likställighet	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av förskoleverksamhet för förvaltningsområdet meänkieli och samiska i samråd med berörda nationella minoriteter	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.3.1 Barn deltar i en förskola med hög kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor och pojkar deltar i en likvärdig och jämställd förskola som är trygg, säker och håller hög pedagogisk kvalitet. För att öka likvärdigheten och kvaliteten är det systematiska kvalitetsarbetet utifrån de nationella målen i läroplan för förskolan prioriterat. Där ingår bland annat språkutveckling, naturvetenskap, matematik, lek men också normer och värden samt barns delaktighet och inflytande.

Barnen har tillgång till stimulerande miljöer där de kan experimentera och utforska samt ta del av olika digitala verktyg och arbetsätt. De erbjuds möjligheter att ta del av professionella kulturaktiviteter och det egna skapandet får stort utrymme liksom leken. Fysiska aktiviteter och utevistelse är dagliga inslag i verksamheten och de serveras god, hälsosam och klimatsmart kost enligt stadens framtagna strategi.

Samspelet mellan förskola och hem är viktigt för den upplevda tryggheten och barnens utveckling. För att främja delaktighet samt förmedla vad förskolan gör för att stödja det enskilda barnets utveckling och lärande erbjuds vårdnadshavare olika former av dialog och sammankomster. I enlighet med läroplanen bedrivs ett normkritiskt arbete för jämställdhet och mot diskriminering. Respekten för mänskliga rättigheter och särskilt barns rättigheter utifrån barnkonventionen är levande i verksamheten. En positiv framtidstro präglar verksamheten och ger barnen möjlighet att tillägna sig ett varsamt förhållningsätt till sin omgivande miljö och naturen. Barnen ges också möjlighet att utveckla kunskaper om hur olika val människor gör kan bidra till en hållbar utveckling.

Förskola och skola samverkar så att barnens övergång till förskoleklassen blir trygg.

Förskoleenheternas organisation och storlek ses över under året och den lokala handlingsplanen för förbättrad arbetsmiljö för förskolans medarbetare implementeras i verksamheten. Insatser för att stärka förskollärares och förskolerektorernas ledarskap är bland annat avgörande för att upprätthålla den pedagogiska kvaliteten. Läs mer om handlingsplanen under nämndmål 3.2.1 Medarbetare bidrar till utveckling av den egna verksamheten. Arbetet med att säkerställa kvaliteten genom verktyget webbaserad kvalitetsindikator (WKI) intensifieras och bedömningskompetensen ökar.

I syfte att trygga en god kompetensförsörjning ger staden ersättning för studier såsom grundutbildning till barnskötare via Midsommarkransens gymnasium, erfarenhetsbaserad förskolläraryrkesutbildning samt magister/master-studier inom förskoledidaktik. Andra satsningar är ”Spången” – en yrkesutbildning till barnskötare med fokus på svenska språket, samt en

fördjupningsutbildning för barnskötare som varit yrkesverksamma under lång tid. Ur rekryteringssynpunkt är den verksamhetsförlagda utbildningen för förskollärare och specialpedagoger viktig och förskolorna tar emot cirka 80 studeranden/år fördelat på olika enheter. Förvaltningen samarbetar med Midsommarkransens gymnasium i projektet "Pedagogik- college. Det är ett gymnasieprogram som syftar till att utbilda barnskötare som också ska kunna studera vidare till förskollärare. Erfarna barnskötare har utbildats till handledare och tar emot eleverna under deras arbetsplatslärande (APL).

Förväntat resultat

Barnen möter förskollärlädd undervisning utifrån läroplanens alla målområden. Förskolorna når minst grundläggande nivå 3 inom kvalitetsindikatorn/självvärderingens delområden naturvetenskap och teknik, matematik, skapande verksamhet och pedagogisk miljö.

Analys

Verksamheten har trots pandemin fungerat väl. I ett tidigt skede var många barn och medarbetare frånvarande vilket fick konsekvenser för den förskollärlädda undervisningen men sedan slutet av april har närvaron stadigt ökat och är nu uppe på normala nivåer. Den löpande undervisningen och uppföljningen av barns utveckling och lärande på individnivå har påverkats till viss del. Förskolorna har förlagt största delen av verksamheten utomhus och många inomhusaktiviteter har flyttat ut på förskolegården. En positiv effekt är att förskolornas utomhusmiljöer har utvecklats och att barnen nu erbjuds en större mångfald av material och aktiviteter. Exempelvis finns det olika aktivitetsstationer där barnen naturligt blir uppdelade på mindre grupper. Även utflykter till parker och skog har ökat och är ett led i strategin för att öka barnens fysiska aktivitet under dagen. I syfte att minska smittspridningen lämnar och hämtar vårdnadshavarna också sina barn utomhus.

Resultatet av årets förskoleundersökning visar att samverkan med hemmet inte når det uppsatta årsmålet utan ligger kvar på samma resultat som 2019. Den pågående pandemin har gjort det svårare för förskolorna att samverka rent fysiskt med hemmen. Exempelvis har aktiviteter såsom Förskolans dag genomförts utan vårdnadshavarnas medverkan. Föräldrar har inte heller på samma sätt som tidigare kunnat delta i verksamheten vid lämning och hämtning. De tekniska problemen med Skolplattformen som gjort att information inte förmedlats på rätt sätt eller i tid kan också bidra till att nöjdheten med samverkan inte ökat. Under hösten kommer förskolorna att diskutera med vårdnadshavarna på vilka sätt samverkan kan förbättras.

De individuella utvecklingssamtalen samt överlämnandesamtal med skolan har genomförts digitalt eller utomhus. Många av de äldre barnen har deltagit på sina utvecklingssamtal eller blivit intervjuade inför samtalen; *"Det här tycker jag är roligt att göra, Det här tycker jag att jag är bra på, Det här behöver/vill jag ha hjälp med och Så här känner jag inför övergången till skolan."* Syftet är att skapa förutsättningar för delaktighet, inflytande och att barnen ska kunna framföra sina åsikter utifrån ett barnrättsperspektiv.

Som en del av det systematiska kvalitetsarbetet genomför förskollärare och barnskötare en självvärdering; webbaserad kvalitetsindikator, vid minst två tillfällen per termin. Utfallet visar att alla förvaltningens förskolor når minst nivå tre (av fem) inom delområden naturvetenskap och teknik, matematik, skapande verksamhet och pedagogisk miljö. Bedömningskompetensen hos såväl personal som rektorer har ökat och spridningen i självskattningens resultat minskat.

Självskattningen är, liksom förskoleundersökningen, barnintervjuer, observationer och utvecklingssamtal underlag för analys av hur väl verksamheterna uppfyller strävansmålen i förskolans läroplan. Jämställdhetsarbetet genomsyrar förskolan arbete och bland annat Förskoleundersökningens resultat visar att det endast finns marginella skillnader mellan hur flickor och pojkar lär och utvecklas. Tre förskolenheter deltar i årets Kvalitetsutmärkelse för att få en genomlysning över hur deras systematiska kvalitetsarbete synliggörs och fungerar.

Förvaltningen har sökt och erhållit statsbidrag för minskade barngrupper vilket har möjliggjort att förskolor i socioekonomiskt svaga områden kan ha en högre personaltäthet och dela barnen i mindre grupper. Det har visat sig ge positiva effekter på flera områden såsom barnens språkliga och sociala utveckling.

Platsgarantin har uppfyllts under perioden. Antal barn i åldern 1-5 år prognostiseras att minska med närmare 300 barn under året och förvaltningen förbereder och genomför nödvändiga åtgärder för att möta denna utveckling. I första hand ser rektorerna över personalbemanningen för att undvika övertalighet.

Bedömningen är att arbetet med Agenda 2030, som bland annat innehåller alla barns rätt till förskola av god kvalitet genomsyrar verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel föräldrar som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen	84 %	83	85			84 %		2020
 Andel föräldrar som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sitt matematiska tänkande.	80 %					80 %		2020
 Andel föräldrar som upplever att deras barn uppmuntras till fysiska aktiviteter.	82 %					81 %		2020
 Andel föräldrar som upplever att förskolans miljö uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.	85 %					85 %		2020
 Andel föräldrar som är nöjda med samverkan mellan förskola och hem.	80 %					81 %		2020
Analys								
Utfallet är detsamma för 2019 och når inte det uppsatta årsmålet. En förklaring kan vara den pågående pandemin som har gjort det svårare för förskolorna att samverka rent fysiskt med hemmen. En annan förklaring kan vara de tekniska problemen med Skolplattformen som gjort att information inte förmedlats på rätt sätt eller i tid. Förskolorna kommer under hösten att diskutera med vårdnadshavarna på vilket sätt samverkan kan förbättras.								
 Andel tillsvidareanställda medarbetare, anställda som barnskötare, som har relevant grundutbildning.	95 %				95 %	95 %		Tertial 2 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel vegetariska luncher.	75 %					40 %		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Barnen deltar efter förmåga på utvecklingssamtal.	2020-01-01	2020-12-31	
 Barnkonventionen uppmärksammas den 20 november genom en ljusmanifestation	2020-01-01	2020-11-30	
 Barnskötare med en äldre utbildning genomgår fördjupningsutbildning om förskolans uppdrag.	2020-01-01	2020-12-31	
 Bedömningskompetensen i verktyget WKI, webb-baserad kvalitetsindikator ökar hos arbetslagen och rektorer.	2020-01-01	2020-12-31	
 Föreläsning för förskolans medarbetare om maskulinitetsnormer den 14 och 16 april.	2020-01-01	2020-04-30	Avvikelse
Analys			
Föreläsningen har skjutits upp till ett senare tillfälle på grund av folkhälsomyndighetens riktlinjer utifrån coronapandemin.			
 Förskolans dag firas 14 maj.	2020-05-01	2020-12-31	
 Förskollärare och barnskötare ökar sin och barnens digitala kompetens bland annat genom Digitalstudion och Mediotekets insatser.	2020-01-01	2020-12-31	
 Förskolorna ansöker om att erhålla Skolverkets certifiering "Hållbar skola."	2020-01-01	2020-12-31	
 Medarbetare registrerar sina kompetenser i verktyget KOLL och rektorer använder verktyget för att göra relevanta insatser.	2020-01-01	2020-12-31	
 Tidplanen i den lokala handlingsplanen för övergång mellan förskola-skola följs.	2020-01-01	2020-12-31	
 Utvecklingsdag den 27 oktober för all pedagogisk personal med fokus på undervisning och lekens betydelse för barns utveckling.	2020-10-01	2020-12-31	
 Varje förskola tar fram en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse samt utevistelse.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.3.2 Barn i förskolan utvecklar sitt svenska språk.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förskolebarnens språkutveckling är ett prioriterat område och i syfte att skapa en god grund för framtida skolresultat använder förskolorna Skolverkets olika former av stödmaterial. Barnens fonologiska medvetenhet utvecklas genom olika former av systematisk och regelbunden språkträning. "Före Bornholmsmodellen - språklekar för förskolan" är en sådan forskningsbaserad metod som används i verksamheten. Barnens läs- och skrivutveckling stärks också genom ett fortsatt samarbete med biblioteken, bland annat genom läsombuden som finns på varje förskola.

En viktig uppgift i förskolans språkutvecklande arbete är att stödja flerspråkighet hos barn med annat modersmål än svenska liksom för barn med funktionsnedsättning. Barnen har tillgång till inläsningstjänsten UGGLO, ett digitalt bibliotek där det finns inlästa böcker på svenska och cirka 50 andra språk. Många böcker finns också med kompletterande kommunikation som tecken som stöd. Medarbetarna genomgår utbildning i flerspråkiga barns språk- och kunskapsutveckling och förskoleavdelningens stödteam utökas med en logoped för att tidigt upptäcka barn med språksvårigheter samt för utbildning av medarbetare.

Förväntat resultat

Barnen utvecklar ett rikt språk genom förskolornas språkutvecklande arbete. Barnens fonologiska medvetenhet utvecklas genom evidens- och forskningsbaserade modeller. Förskolorna når minst grundläggande nivå 3 inom kvalitetsindikatorns/självvärderingens delområde språk och kommunikation.

Analys

Barnens olika modersmål används parallellt med de svenska språket för att skapa förståelse och inkludering i undervisningen för alla barn. Ett gott exempel är en förskola där barnen skapade egna ordlistor med teckningar, vilka fungerar som en bro mellan hemmet och förskolan samt förtydligar för barnet att en sak kan ha olika namn på olika språk. För de barn som behöver stöd i sin språkutveckling används bildstöd och TAKK (tecken som alternativ kompletterande kommunikation.) För att tidigt upptäcka barn med språksvårigheter erbjuds förskollärare och barnskötare fortbildning och handledning genom förvaltningens logoped.

Läsluft är en kompetensutveckling i språk-, läs- och skrivdidaktik baserad på aktuell forskning i regi av Skolverket. Det bygger på kollegialt lärande med stöd av webbaserat material och har gett förskollärare och barnskötare ökad kunskap vilket lett till att det språkutvecklande arbetet har blivit mer fokuserat och tydligt för barnen och även utvecklat undervisningen. Genom bildpromenader och boksamtal benämner och samtalar barnen om skeenden och händelser i berättelserna och barnen kopplar samman olika begrepp med specifika bilder. Barnen har fått en utökad förståelse för hur en bok är uppbyggd, att det är en författare som skriver texten och en illustratör som ritar bilderna. Barnen ställer frågor om litteraturen, vill gärna höra boken flera gånger och reflektera kring innehållet tillsammans med de vuxna och de andra barnen. Det fördjupade arbetet har resulterat i att barnen dramatiserar egna sagor med hjälp av rekvisita och bilder.

Det finns en marginell skillnad i vårdnadshavares uppfattning om hur pojkar och flickor uppmuntras att utveckla sitt språk. Förskoleundersökningen visar att vårdnadshavare till pojkar ökat sin nöjdhet från 79 procent (2019) till 83 procent i år. För vårdnadshavare till flickor är resultatet 83 procent (2019) till 84 procent.

Alla förskolor når kvalitetsindikatorns nivå 3 inom området språk och kommunikation.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel föräldrar som upplever att deras barn	82 %					82 %		2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
uppmuntras till att utveckla sitt språk.								
 Antal förskollärare och barnskötare som genomgått utbildning i flerspråkiga barns språk- och kunskapsutveckling						50 st		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolorna arbetar med Skolverkets moduler i "Läsflytet".	2020-01-01	2020-12-31	
 Högläsning och fonologisk språkträning genomförs systematiskt och regelbundet.	2020-01-01	2020-12-31	
 Inläsningstjänsten UGGLO används på alla förskolor.	2020-01-01	2020-12-31	
 Språkinventering görs enligt rutin.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet nås helt. Bedömningen grundar sig på att flertalet indikatorer bedöms uppnås under året. Bedömningen grundar sig även på att verksamheterna har kunnat ställa om sin verksamhet och utvecklat alternativa arbetssätt för att möta de utmaningar som pandemin medfört.

Barn och unga får tidigt och förebyggande stöd

För att stärka skyddsfaktorerna för barn och unga har 294 stödsamtal genomförts under perioden att jämföra med 288 samtal motsvarande period 2019. Stödsamtalen har under perioden genomförts via skype och telefon. Under perioden har förvaltningen utvecklat arbetssätt för att få fler män att delta i stödsamtal, även när det är kvinnor som initialt har sökt stöd. Arbetet har lett till en ökning av andelen män som deltar i stödsamtalen.

Genom samverkansforumet 6-16 har fältassistenter bland annat samverkat med skola och vaktare i syfte att tidigt öka närvaron och ge stöd till unga i riskmiljöer. Fältassistenter har även samverkat med föräldrar där risk för social oro har identifierats i syfte att säkra trygga arenor för barn och unga att vistas i. Bland annat har vuxenvandringar genomförts.

I februari startade förvaltningen Närvaroprogrammet som en del i att ge barn och unga med långvarig skolfrånvaro ett lättillgängligt och förebyggande stöd. Hittills under året har 20 elever genomgått programmet som består av totalt sex träffar under en termin. Den totala skolnärvaron för de elever som genomgått programmet har ökat, och såväl vårdnadshavare som elever har uttryckt sig positivt om deltagandet i programmet.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att erbjuda flickor och pojkar ett brett utbud av fritidsaktiviteter på trygga arenor. Andelen flickor som deltar i fritidsaktiviteter är lägre än andelen pojkar. I syfte att nå fler flickor har förvaltningen samverkat med civilsamhällesorganisationer och kulturförvaltningen. Under sommaren har organiserade ledarledda aktiviteter kunnat nå fler flickor genom denna stärkta samverkan.

Genom samverkan med socialtjänsten inom ramen för STIS (stärkt tidigt stöd i samverkan) leder förskollärare föräldrastödsgrupper. Under perioden har 13 förskollärare utbildats till gruppleddare. På grund av pågående pandemi har föräldrastödsgrupper inte kunnat genomföras i planerad utsträckning.

Barn och unga med allvarlig problematik får rätt insats i rätt tid

För att ge barn och unga samordnade och tidiga insatser i rätt tid har förvaltningen fortsatt utvecklingsarbetet med Modell för tidigt stöd. Under perioden har en pilotverksamhet, Socialtjänst Vällingby, startat. Inför uppstart har förvaltningen arbetat med bland annat omvärldsbevakning och erfarenhetsutbyten med andra kommuner och aktörer. Förvaltningen har även tagit fram nya rutiner och arbetssätt för att familjer som är aktuella inom socialtjänsten ska kunna få ett sammanhållet stöd från en socialsekreterare.

Under perioden har förvaltningen fortsatt arbetet med att utveckla insatser på hemmaplan, för barn och unga med allvarlig problematik som är placeringsnära i form av insatsen ungdomsbehandling. Insatsen innebär ett aktivt samarbete mellan socialtjänsten och familjebehandlare i kombination med samtidig familjebehandling och teamet ungdomsbehandlare består av skolsociolog och socialsekreterare från Social Insatsgruppen (SIG). Under första halvåret 2020 har 34 ungdomar fått ta del av insatsen.

Människor lever ett liv fritt från våld och kriminalitet

19 unga vuxna, har fått ta del av insatser inom ramen för SIG. Sju personer har skrivits ut under perioden, varav fem personer gått vidare till arbete eller studier. En person har återfallit i brott och en person har skrivits ut av andra skäl. I syfte att nå nya personer som kan vara aktuella för SIG samverkar medarbetare från SIG med bland annat polisen, frivården och jobbtorg. Utvecklingen av anhörigstödet har under perioden skett genom en uppstartad samverkan med Västerorts Brottsofferjour.

Förvaltningens arbete med att identifiera våldsutsatthet och risk för våldsutsatthet fortsätter, och under perioden har förvaltningens relationsvåldsteam (RVT) haft kontakt med 88 våldsutsatta kvinnor och 7 våldsutsatta män. Förvaltningen befarade att antalet våldsutsatta som söker kontakt med relationsvåldsteamet skulle öka som en konsekvens av rådande pandemi, men ser ingen ökning i antalet personer som söker kontakt. Detta tror förvaltningen beror på att fler kvinnor och män har befunnit sig i hemmet med sin våldsutövare och att permitteringar och hemarbete har försvårat möjligheten att söka stöd.

Under perioden har 21 kvinnor och 1 man placerats i skyddat boende eller jourlägenhet med 17 medföljande barn. För samtliga barn som har placerats har skolgången säkrats.

Människor lever ett liv utan missbruk

Förvaltningens prognos är att årsmålet om att andel individuella insatser avslutas enligt plan uppfylls. Över hälften avslutar sina insatser enligt plan, vilket är högre än årsmålet på 43 procent. Bland annat har förvaltningarna i västerort samarbetat i syfte att kunna erbjuda olika

inriktningar på gruppbehandling. Under perioden har arbetet med att vidareutveckla samverkansstrukturerna inte kunnat prioriteras på grund av rådande pandemi. Förvaltningen har senarelagt arbetet till hösten 2020.

Människor har en trygg boendesituation

Barnfamiljer är en prioriterad målgrupp och förvaltningen arbetar med förebyggande insatser för att förhindra vräkning. Under året har förvaltningen haft behov av att ha fyra jourlägenheter. Inga avhysningar har verkställts under perioden, som ett resultat av att kronofogden i mars stoppade alla vräkningar med hänvisning till pågående pandemi. Under året har sex personer fått ta del av insatsen Bostad först, och i samband med detta också tilldelats en case-manager som ger intensivt stöd.

Människor med fysisk och psykisk funktionsnedsättning är trygga och självständiga

Rådande pandemi har delvis påverkat verksamheterna men genom alternativa arbetssätt och flexibilitet hos medarbetarna har verksamheterna kunnat bedrivas ändamålsenligt. Boenden har fortsatt besöksstopp. Inom förvaltningens övriga verksamheter, bland annat daglig verksamhet, har anpassad öppning i samverkan med brukare skett under perioden. För att stärka brukarnas upplevelse av trygghet och främja självständighet under rådande pandemi har förvaltningen arbetat med information och stödmaterial. Verksamheterna har under året fortsatt att utveckla verksamheten genom bland annat kollegiala observationer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Perio dens utfall VB 2019	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	100 %	100 %	100	100 %	100 %	Tertial 2 2020
  Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	57,1 %	71,4 %	28,6 %		70 %	75 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
Analys Trenden är att andel barn och ungdomar som blir kallade till samtal ökar. Dock har antalet barn och ungdomar anmälda för brott för första gången, eller misstänkt brott, minskat under perioden vilket sannolikt beror på rådande pandemin och gällande restriktioner om utevistelse. En bidragande faktor är även att butikens öppethållande och antal kunder har begränsats vilket minskat möjligheten att begå ett förstagångsbrott som snatteri.								
  Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats.	84,9 %	83,9 %	86,4 %	89,9 %	86 %	86 %	84 %	Tertial 2 2020
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning				82 %		96 %	öka	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
som inte upplever diskriminering								
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				91 %		96 %	öka	2020
  Andel brukare som trivs - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)						85 %	80 %	2020
  Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri				35,19		39 %	30 %	2020
  Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	60,71	61,54 %	60 %		70	70 %	75 %	Tertial 2 2020
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	54,7 %	58,7 %	45,2 %	61 %	43 %	43 %	42 %	Tertial 2 2020
  Andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avvärjas	30,77 %			22,73 %	40 %	40 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader						15 %	Tas fram av nämnd	2020
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				90 %		95 %	90 %	2020
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				83 %		83 %	78 %	2020
  Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med sin insats				77 %		75 %	80 %	2020
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten skattar sin hälsa som god						80 %	Tas fram av nämnd	2020
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten						70 %	62 %	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
uppger att de inte använder alkohol								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika						92 %	92 %	2020
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak						92 %	91 %	2020
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte burit vaper						84	91 %	2020
  Antal vräkningar som berör barn	2			1	2	0	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
Analys								
Antal vräkningar som berör barn har under tertial 2 varit noll då Kronofogden sedan i mars stoppat alla vräkningar.								
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)						78 %	92 %	Tas fram av nämnd 2020
Analys								
Brukarnas upplevelse av trygghet kan påverkas av situationen med den rådande pandemin.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska fortsätta att utveckla stödet till elever med funktionsnedsättning som går ut ungdomsgymnasiet och gymnasiesärskolan.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska fortsätta att utbilda personal vid stadsdelsnämnderna angående unga lagöverträdare och förbereda socialtjänsten på att kunna arbeta enligt modellen snabbare lagföring.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska ha en samordnade och styrande roll i stadsdelsnämndernas och arbetsmarknadsnämndens arbete med att permanenta sociala insatsgrupper och ska i det arbetet definiera gränsdragningen mellan sociala insatsgrupper och avhoppbarverksamheten samt säkerställa att det finns en tydlig vägledning för hur staden arbetar med respektive målgrupp och verksamhet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna centralisera säkerställandet av skyddet för barn och unga vid hemgång från Barnhus Stockholm.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att utöka arbetet med Bostad först och fördela fler bostäder för ändamålet samt i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla stödet till deltagarna i Bostad först.	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna implementera resultatet av 2019 års utredning om hur familjehem kan erbjuda studiestöd.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram en stadsövergripande boendeplan för våldsutsatta där tillgången till akut- och genomgångsbostäder säkerställs i relation till biståndsbehovet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm verka för att fler familjecentraler kan öppnas för att stärka det tidigt förebyggande arbetet med barn, unga och deras familjer	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur anhörigstödet till anhöriga drabbade av skjutningar och dödligt våld kan förbättras och se över hur samordningen av stödet med Region Stockholm och Polismyndigheten kan stärkas.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, SHIS och Bostadsförmedlingen utreda möjligheterna, i fall av våld i nära relationer, att se till att det är den våldsutsatta parten, inte våldsutövaren, som bor kvar i det gemensamma boendet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnden ta fram en gemensam modell för arbetet med skolsociala team i staden som också kan omfatta hur arbetet kan utvecklas genom att myndighetsutövande socialtjänst kan arbeta mer på plats i skolan/placerar på skolor	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna säkerställa skolgången för barn som bor på skyddat boende och tillgången till förskola eller pedagogisk verksamhet för barn i förskoleålder samt utveckla stödet till placerade barn och vuxna under och efter placeringarna.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbetet med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen implementera tak över huvudet-garantin i enlighet med den översyn som gjorts.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna inventera och utreda hur samarbetet runt gruppen unga med LSS med kompletterande psykiatriska diagnoser kan utvecklas.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska samordna arbetet med att implementera strategin för att minska risken att barn, ungdomar och unga vuxna dras in i kriminalitet, och stötta utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna i deras arbete.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska ta fram ett nytt program mot hemlöshet för perioden 2020-2025 som också omfattar arbetet mot barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden samt arbeta enligt hemlöshetsprogrammet 2014-2019 och handlingsplanen för barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden till dess att ett nytt program är framtaget. I arbetet ingår att i samarbete med stadsdelsnämnderna och SHIS utreda behovet av och ta fram en modell för trygga akutplaceringar av barnfamiljer i akut bostadsnöd.	2020-01-01	2020-06-30	
  Socialnämnden ska utveckla och stärka arbetet med avhoppare i samverkan med berörda nämnder och bolag, samt arbeta för en breddad avhopparverksamhet dels genom att bistå stadsdelsnämnderna i särskilt komplexa ärenden, dels genom att samordna avhopparplaceringar med stark hotbild över hela staden där den föreliggande risken bedöms som hög.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm stärka samarbetet mellan socialtjänst och sjukvård kring de som både lider av psykisk sjukdom och missbruk,	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
bland annat genom att säkerställa att socialtjänsten tar initiativ till att samordnade individuella planer upprättas.			
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram ett förslag till färdplan med tillhörande kostnadsanalys för införandet av en enhetlig yrkestitulatur inom LSS-verksamheterna.	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar samt polis hålls inom 48 timmar efter det att det kom socialtjänsten till kännedom att den unge för första gången begått, eller misstänks ha begått, brott.	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och äldrenämnden, inom ramen för handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare, särskilt arbeta för att säkerställa att alla incidenter av hot och våld mot personalen registreras i stadens incidentrapporteringsystem IA och att drabbad personal upplever att de fått tillräckligt stöd av staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden säkerställa att socialtjänst, skola och polis arbetar med lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.4.1 Barn och unga får förebyggande och tidigt stöd

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att stärka barns och ungas skyddsfaktorer utvecklas arbetet med det förebyggande och tidiga stödet. Bristande skyddsfaktorer, eller riskfaktorer, kan exempelvis innebära bristande sociala nätverk, föräldrar med missbruksproblematik eller psykisk ohälsa samt låg studiemotivation. Genom att erbjuda ett förebyggande och tidigt stöd kan allvarigare problematik och behov av mer omfattande insatser förhindras. Stödet omfattar bland annat uppsökande fältarbete, föräldrarådgivning, skolsociala team samt råd- och stödsamtal till unga på ungdomsmottagningen.

För att främja barns och ungas utveckling och hälsa fortskrider det hälsofrämjande arbetet med bland annat föräldraskapsstöd och hembesöksprogram. Genom att ge föräldrar ett tidigt stöd i sitt föräldraskap kan barnets självkänsla stärkas och förmågan att förebygga familjekonflikter stärkas. För att föräldrar ska ha möjlighet att delta i gruppträffar inom ramen för Alla barn i centrum (ABC) på skolans och förskolans arenor stärks samarbetet med utbildningsförvaltningen och förskolan ytterligare.

En meningsfull fritid kan utgöra en skyddsfaktor för barn och unga och förvaltningen arbetar för att öka antalet ledarledda fritidsaktiviteter i samverkan med lokala föreningar, kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen och i samhandling med skolan. För att fritidsverksamheten ska utgöra en trygg plats för barn och unga fortsätter implementeringen av fritidsverksamhetens trygghetsplan, där samverkan med föräldrar är en viktig del.

I syfte att möjliggöra en likställig och tidigare samverkan mellan socialtjänst och skola arbetar förvaltningen utifrån en handlingsplan med gemensamma aktiviteter för verksamhetsår 2020. Handlingsplanen innefattar bland annat nya arbetsätt för att i större utsträckning samverka kring ärenden där skolan behöver konsultera socialtjänsten angående elever med riskfaktorer. Det fältförlagda uppsökande arbetet fortsätter att utvecklas för att identifiera ungdomar i riskmiljöer och snabbt ge förebyggande insatser både på grupp- och individnivå. Den modell för tidigt stöd som under föregående år arbetats fram ligger till grund för nya arbetsätt och insatser som kommer att testas och utvärderas inom socialtjänsten för att därefter implementeras i större skala.

Förskolorna deltar i det förebyggande arbetet som socialtjänsten bedriver för att tidigt upptäcka barn med riskfaktorer. Samarbetet med föräldrarådgivarna intensifieras. Fler förskollärare leder familjestödsgrupper och kunskapsutbytet mellan förskola och socialtjänst uppmuntras. För att motverka ojämlika uppväxtvillkor behöver inskrivningsgraden öka i de förskolor där den är låg, bland annat genom introduktionsförskola, läs mer om introduktionsförskolan under nämndmål 1.1.2 Nyanlända är etablerade.

Barn i förskolan som har behov av särskilt stöd eller far illa får tidiga och riktade insatser och anpassningar som är forsknings- och evidensbaserade. Handlingsplaner upprättas och följs upp i samråd med vårdnadshavare. Förskolans medarbetare genomgår fortbildning om barn med olika former av funktionsnedsättning. Specialpedagoger finns på varje enhet med uppdrag att arbeta nära barnen men också erbjuda handledning till medarbetarna samt stöd i upprättandet av handlingsplaner. Arbetsgången samt tillhörande dokument för barn i behov av särskilt stöd är uppdaterade och implementeras i varje arbetslag.

Förväntat resultat

Barn och unga har stärkta skyddsfaktorer vid avslutad kontakt och barn i förskola ges tidigt och anpassat stöd och insatser utifrån behov.

Analys

För att fortsätta stärka skyddsfaktorerna för barn och unga erbjuds föräldrar stödsamtal av föräldrarådgivare. Stödsamtal har under perioden erbjudits via Skype och telefon. Under perioden januari till och med juni månad har det genomförts 294 stödsamtal i jämförelse med 288 samtal under samma period 2019. Andelen män som deltog i stödsamtalen ökade under första halvåret 2020 ökade med 5 procentenheter, från 34 procent till 39 procent, i jämförelse med helårsresultatet för 2019. För att få fler män att delta i stödsamtal har föräldrarådgivarna utvecklat metoden för hur männen, i större utsträckning, ska involveras och bli mer delaktiga i samtalen trots att det inte initialt är männen som har sökt stöd. För de som genomgått stödsamtal under första halvåret 2020, skattar 98 procent av föräldrarna det näst högsta eller det högsta värdet på frågan om samtalen varit till hjälp för dem.

I samarbete med barnavårdscentralerna, BVC, genomför förvaltningen Hembesöksprogrammet med syfte att ge ett utökat stöd till familjer för en ökad jämlikhet i barns hälsa. Sedan 1 januari 2020 har 49 nya familjer tillkommit inom hembesöksprogrammet. Totalt har 209 hembesök genomförts under perioden.

Västerort ungdomsmottagning har under perioden endast tagit emot bokade besök eller erbjudit samtal via Skype eller telefon. Antal unika besökare var under första halvåret 284 personer vilket är en minskning med 25 personer från samma period 2019 vilket antas bero på kortare väntetid till psykiatri, vårdcentral och rådande pandemi. Andelen flickor som har samtalskontakt är högre, 80,5 procent, än andelen pojkar som har samtalskontakt. Andelen pojkar som går i stödsamtal har dock ökat från samma period 2019 med tre procentenheter till 18 procent. För att ytterligare öka andelen pojkar pågår ett arbete med att besöka skolor och fritidsgårdar.

Samverkan inom ramen för samverkansforumet 6-16, har lett till att barn och unga i riskmiljöer har identifierats och åtgärder har vidtagits i samverkan. Skola, väktare och fältassistenter har samverkat för att öka närvaro och ge stöd till unga i riskmiljöer. Fältassistenter har även samverkat med föräldrar för att öka vuxennärvaron där det har funnits risk för en social oro. Vidare har fältassistenter, under rådande pandemin, bidragit med lägesbilder angående ungdomstendenser i stadsdelsområdet, för att säkerställa att barn och unga har tillgång till trygga arenor att vistas på.

För att ge barn och unga, med en långvarig skolfrånvaro, ett förebyggande och lättillgängligt stöd till en fungerande skolgång startade förvaltningen Närvaroprogrammet i februari 2020. Närvaroprogrammet består av totalt sex träffar under en termin. Under första halvåret 2020 har 20 elever, 10 flickor och 10 pojkar, av 32 tillfrågade elever med föräldrar tackat ja till närvaroprogrammet. Den totala skolnärvaron för de elever som genomfört närvaroprogrammet ökade under första halvåret 2020 med i genomsnitt 31 procentenheter, till i genomsnitt 54 procent. Skolnärvaron kommer att följas upp under hösten. Vid avslutad insats genom närvaroprogrammet svarade samtliga elever att skolan känns bra och mycket bra. Majoriteten ansåg att de blivit hjälpta genom programmet. Samtliga föräldrar ansåg bemötandet var mycket bra och flertalet uppskattade det stöd de fått.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att skapa trygga fritidsarenor. Implementeringen av trygghetsplanen pågår och ska under hösten anpassas till att även gälla parklekar. Arbetet fortsätter med att öka andelen flickor som besöker fritidsgårdarna. Under sommaren 2020 har förvaltningen kunnat nå fler flickor, vilket beror på en organiserad verksamhet i stärkt samverkan med kulturförvaltningen och civilsamhället. Över 692 barn, 353 flickor och 229 pojkar i åldern 6-17 år, deltog i aktiviteterna under sommaren.

Verksamheterna har arbetat aktivt för att involvera och erbjuda möjligheter för att minska en ojämn fördelning mellan könen. Vissa planerade aktiviteter har dock inte gått att genomföra under första halvåret på grund av rådande pandemi och de aktiviteter som har gått att genomföra, som vissa ledarledda aktiviteter har nått flickor i en större omfattning.

Genom det arbete som pågår, och som fokuserar på barn och ungas skydds- och riskfaktorer, bidrar förvaltningen i arbetet med att skydda barn mot övergrepp och våld (Agenda 2030).

I förskolorna pågår ett kontinuerligt förebyggande arbete med anpassningar och tidigare insatser såväl på individ som gruppnivå. Syftet är att barnet ska få möjlighet att vara delaktig i verksamheten på sina villkor utifrån de egna förutsättningarna. Förvaltningens förskolepsykolog och logoped finns tillgängliga för regelbunden konsultation. Det är fler pojkar än flickor som har behov av anpassningar och stöd. På grund av den pågående pandemin har de barn som behöver extra anpassningar i form av fasta rutiner eller stöd av särskild personal på grund av deras relation eller kompetens påverkats då frånvaron hos

medarbetarna under perioder varit hög.

Förskolorna har regelbunden kontakt med socialtjänsten kring att tidigt upptäcka barn som kan fara illa och förskolans medarbetare känner till rutinen för hur en orosanmälan går till. Genom samverkan med socialtjänsten inom ramen för STIS; Stärkt, Tidigt, Stöd i Samverkan leder förskollärare föräldrastödsgrupper och totalt finns nu 13 förskollärare som är utbildade gruppleddare. På grund av pandemin har endast en grupp med föräldrar deltagit i ABC (alla barn i centrum) -utbildningen under våren som genomfördes på Öppna förskolan i Grimsta.

Biträdande rektorer och specialpedagoger fungerar som barnombud och har ingått i projektet "Nya vägar" med Ersta vändpunkten. Den framtagna handlingsplanen har delgetts alla medarbetare.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel barn i förskolan som inte upplever diskriminering	98	98	98			98 %		2020
 Andel föräldrar som upplever att deras barn är trygga på förskolan	86 %					88 %		2020
Analys								
Vårdnadshavarnas upplevelse av att barnen är trygga på förskolan har minskat en procentenhet från 2019 och når inte heller årsmålet. Här finns också en skillnad i utfallet mellan vårdnadshavare till pojkar respektive flickor; 84 % respektive 88 %. Förskolorna kommer under hösten undersöka vad den upplevda otryggheten beror på och varför det finns en skillnad mellan pojkar och flickor.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolans handlingsplan för tidig upptäckt av barn som växer upp i missbruk implementeras i verksamheten.	2020-01-01	2020-12-31	
 Förskolans medarbetare deltar i relationsvårdsteamets utbildning om våld i nära relation.	2020-01-01	2020-12-31	
 Förskollärare utbildas och leder familjestödsgrupper.	2020-01-01	2020-12-31	
 Internföreläsningar för förskolans medarbetare om funktionsnedsättningar hos barn.	2020-01-01	2020-12-31	
 Rutinen för orosanmälningar implementeras i alla förskolans arbetslag.	2020-01-01	2020-12-31	
 Upprätta strukturerad samverkansform för samverkan med skolans fritidsverksamhet	2020-01-01	2020-08-31	
 Utveckla arbetssätt till individer och grupper med riskfaktorer	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.4.2 Barn och unga med allvarlig problematik får rätt insats i rätt tid

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

För att barn och unga med allvarlig problematik ska ha rätt insatser i rätt tid genomförs ett förbättringsarbete som ska leda till mer samordnade insatser såväl inom förvaltningen som med skola och region. Insatser sker utifrån evidensbaserad praktik och för att löpande höja kvaliteten arbetar förvaltningen i större utsträckning med systematisk uppföljning. Med evidensbaserad praktik menas att bästa tillgängliga kunskap tas till vara från berörda professioner och anpassas till den enskildes behov. Ett arbete för att stärka det barnrättsliga perspektivet genomförs under året.

I de ärenden där både föräldrar och barn har behov av stödinsatser arbetar verksamheten efter väl fungerande rutiner för ett familjeorienterat arbetssätt. För att barn med behov av insatser från både hälso- och sjukvård, skola samt socialtjänst ska ha ett samordnat stöd höjs kvaliteten i arbetet med SIP genom att öka barns delaktighet och nå samsyn mellan berörda aktörer. Nya arbetssätt tas fram för att i större utsträckning samverka kring ärenden där skola och förskola gjort en orosanmälan till socialtjänsten. Arbetet med Samverkan kring barn i behov av särskilt stöd (BUS) fortskrider och samhandling med skola och polis prioriteras. För barn i behov av intensiva stödinsatser intar socialtjänsten en mer samordnande roll och arbetar tvärprofessionellt inom förvaltningen för att ge flexibla insatser. I syfte att förbättra familjehemsplacerade barns möjligheter till goda utbildningsresultat följs arbetet med Skolfam, en skolsatsning i familjehemsvården.

Där det finns förutsättningar för barn att bo kvar i hemmet, är det enligt forskning bättre att insatser ges på hemmaplan. För att undvika att barn och unga placeras utanför hemmet ska utveckling av fler lösningar på hemmaplan prioriteras där det är möjligt, exempelvis genom förbättrat arbete med säkerhetsplaneringar i enlighet med metoden Signs of safety samt mobilisering av barnets privata nätverk.

För barn och unga som är aktuella inom socialtjänstens myndighetsutövning ska befintliga hälsofrämjande aktiviteter inom skola och fritid, hälso- och sjukvård tillgängliggöras i större utsträckning. Med utgångspunkt i att rätt insats ges till barn och unga med olika typer av funktionsnedsättning utreds hur samhandling kan skapas avseende handläggning av insatser enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) och bistånd enligt SoL (socialtjänstlagen).

Förväntat resultat

Barn och unga har samordnade insatser.

Analys

Förvaltningens utvecklingsarbete av Modell för tidigt socialt stöd pågår. För att hitta det mest effektiva tillvägagångssätt för att ge barn och unga rätt stöd startar socialtjänsten i september en pilotverksamhet, Socialtjänst Vällingbyteamet, i stadsdelen Vällingby. Under perioden har

medarbetare börjat arbeta med att ta fram nya rutiner och arbetsätt med syfte att familjer inom socialtjänsten bland annat ska få ett mer sammanhållet stöd från en och samma socialsekreterare. För att fånga upp barn och unga i ett tidigare skede har planering gjorts i samverkan med förskola och skola för att bedriva delar av socialtjänstens arbete ute i verksamheten. För att barn och unga ska få insatser och stöd i tidigare skede har det, inför uppstarten av verksamheten, arbetats fram kriterier för hur omfattande en utredning behöver vara beroende på barnets behov. Under perioden har omvärldsbevakning och digitala studiebesök med andra kommuner och förvaltningar genomförts för att ta tillvara på erfarenheter och lärdomar från liknande utvecklingsarbeten.

Andelen familjehemsplacerade barn som klarade godkända resultat i alla kärnämnen är 63 procent vilket är samma resultat som höstterminen 2019. 56 barn har skolplikt, 30 flickor och 26 pojkar. Av fem ungdomar som gick ut årskurs nio vårterminen 2020 hade tre ungdomar behörighet till gymnasiet. Nio barn var under vårterminen med i Skolfam och fyra barn var beviljade en studiecoach. Familjevården fortsätter arbetet med att säkerställa att barn och unga får hjälp med läxor och studiecoach vid behov. Fler studiecoacher kommer att tillsättas och Skolfam kommer att öka stödet till familjerna med läxläsning.

För att förhindra att barn och unga som är placeringsnära blir placerade utanför hemmet, har förvaltningen utvecklat en hemmaplanslösning, ungdomsbehandling. Målgruppen för hemmaplanslösningar har varit barn och unga med hög skolfrånvaro, psykisk ohälsa, problem i relationer med föräldrar, kriminalitet eller missbruk. Ungdomsbehandling innebär ett aktivt samarbete mellan socialsekreterare och ungdomsbehandlare i kombination med en samtidig familjebehandling. Under första halvåret 2020 har 34 ungdomar, 15 flickor och 19 pojkar, beviljats hemmaplanslösning med ungdomsbehandling. Teamet med ungdomsbehandlare består av en skolsocionom och två socialsekreterare från Sociala insatsgruppen för unga, SIG unga. Ungdomar som fått insatsen har uttryckt att deras psykiska mående har förbättrats och att de har börjat gå till skolan igen. Insatsen kommer att följas upp under hösten och redovisas i verksamhetsberättelsen.

En rutin för samverkan mellan socialtjänst och polis gällande Snabbare lagföring har tagits fram och implementerats under första halvåret 2020. Under denna period har socialtjänst och polis hanterat tre ärenden.

Under sommaren har 79 prioriterade ungdomar, 35 flickor och 44 med behov av stöd fått feriejobb. Fem av dessa har fått extrastöd genom en särskild verksamhet. Barn med behov av stöd har prioriterats för kolloplats under sommaren. Av 21 barn som erbjöds kolloplats, 9 pojkar och 12 flickor, tackade 19 barn ja till kolloplatsen.

Verksamheterna har arbetat aktivt för att involvera och erbjuda möjligheter för att minska ojämlika förhållanden. Då det gäller barn och unga med allvarlig problematik ges riktade insatser utifrån individuella behov vilket kan medföra en ojämn fördelning mellan könen.

Genom ett förebyggande arbete och genom de insatser som ges till barn, unga och deras familjer, bidrar förvaltningen till att främja psykisk hälsa och välbefinnande hos barn och ungdomar (Agenda 2030).

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Barn och unga och deras familjer tackar ja till beviljad insats						75 %		2020
 Kontakt tas med förskola och skola under pågående utredning						75 %		2020
 Nöjdhet med SIP-möten				4,9		4,8		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Barnkonsekvensanalyser och checklistor används för att säkra barnrättsperspektiv	2020-01-01	2020-12-30	
 Fördjupningsutbildning i SIP	2020-01-01	2020-12-31	
 I samverkan med utbildningsförvaltningen utveckla arbetet med skola med behandling	2020-01-01	2020-12-31	
 Ta fram arbetssätt för förenklad dokumentation	2020-01-01	2020-12-31	
 Utveckla arbetssätt och insatser för att familjer ska få flexibelt och praktiskt stöd i vardagen och undersöka möjligheten att göra det i samverkan med civilsamhället	2020-01-01	2020-12-31	
 Utveckla säkerhetsplaneringar i enlighet med metoden Signs of safety	2020-01-01	2020-12-31	
 Utvärdera arbetet med intern-SIP	2020-01-01	2020-12-31	
 Vårdnadshavare ska tillfrågas om samtycke att samarbeta med skola/ förskola i alla ärenden där skola/förskola gjort orosanmälan.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.4.3 Människor lever ett liv fritt från våld och kriminalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att nå våldsutsatta och våldsutövare i nära relation i ett tidigt skede med syftet att våldet ska upphöra, vidareutvecklas arbetet med att identifiera våldsutsatthet och risker för det. En viktig resurs i detta arbete är relationsvåldsteamet. För att våldsutsatta ska ges möjlighet att få ett tillfälligt boende, i avvaktan på ett mer permanent boende, ses möjligheten till genomgångsbostäder över. Medarbetarnas kompetens att tidigt upptäcka tecken på våldsutsatthet eller risk för våldsutsatthet stärks. Kompetenshöjningen omfattar även särskilt utsatta grupper såsom unga vuxna och vuxna som lever i familjer där en hederskultur upprätthålls, unga vuxna och vuxna med funktionsnedsättning, HBTQ personer och unga vuxna och vuxna som lever i en social utsatthet.

I syfte att nå fler unga vuxna och vuxna som riskerar ett liv i kriminalitet vidareutvecklas arbetet inom sociala insatsgruppen (SIG). För att förebygga återgång i kriminalitet utvecklas och stärks tidiga insatser i samverkan med andra aktörer såsom jobbtorg, arbetsförmedling

och civilsamhälle så att det finns tydliga alternativ till en kriminell livsstil. Då anhöriga är en viktig resurs i arbetet med att nå den enskildes individuella mål utvecklas anhörigstödet. För att nå fler invånare i behov av stöd från SIG ska samverka med ordningsvakter och polis stärkas.

För att äldre personer ska leva ett liv utan våld höjs medarbetarnas, i både beställar- och utförarverksamheter, kunskaper om våld i nära relationer samt förmåga att tidigt upptäcka signaler på att någon utsätts för våld.

Förvaltningen arbetar för ett sammanhållet våldsförebyggande arbete i stadsdelsområdet, där förvaltningens verksamheter, skolor och civilsamhälle arbetar för att komplettera och förstärka varandra. Detta sker bland annat genom att utveckla och följa upp det pågående arbetet med Mentors in violence prevention (MVP) och Agera Tillsammans (AT) som genomförs på skolor och fritidsverksamhet.

Samverkansgrupper finns lokalt i stadsdelsområdet där skola, fritidsverksamhet, socialtjänst och polis deltar med syfte att främja en tidig samverkan kring i riskgrupp. Under verksamhetsåret kommer arbetet att utvecklas för att forumet ska ha tillgång till fler verktyg för att konkret agera när oro har identifierats. I syfte att öka vuxennärvaron i stadsdelsområdet under kvällstid sker vuxenvandringar i nära samverkan med föreningar.

Förväntat resultat

Unga vuxna och vuxna motiveras att lämna ett liv i kriminalitet. Fler våldsutövare samt våldsutsatta i nära relation är kända hos socialtjänsten.

Analys

Förvaltningens arbete med nå fler unga vuxna och vuxna som riskerar ett liv i kriminalitet fortsätter. Under perioden har 3 SIG samordnare arbetat med 19 unga vuxna, 15 män och 4 kvinnor. Sju personer har skrivits ut under perioden. Fem av dessa som skrivits ut från SIG, tre män och två kvinnor har gått till arbete eller studier. En man har återfallit i brott och en man har skrivits ut av andra skäl.

För att erbjuda anhöriga stöd har en samverkan med Västerorts Brottsofferjour påbörjats som kommer arbeta med stöd till anhöriga till livsstilskriminella. En anhörigstödare är anställd och ytterligare rekrytering pågår. Den anhörigstödare som finns på plats har påbörjat arbetet med enskilt stöd till anhöriga.

Förvaltningens våldsförebyggande arbete fortskrider. Under perioden har metoden Agera i parklek testats på tre parklekar i stadsdelsområdet. Fritidsledare har under perioden genomfört 19 våldspreventiva aktiviteter som på ett pedagogiskt sätt belyser olika våldssituationer och hur barnen kan bemöta det. Ett digitalt föreningsmöte har under våren genomförts med RF SISU Stockholm och Bromma stadsdelsförvaltning, för att öka kunskapen om det våldsförebyggande arbetet och för att öka tryggheten i civilsamhället om hur tidiga riskfaktorer kan upptäckas och hur civilsamhället kan komma i kontakt med socialtjänsten. Samarbetet med skolor i stadsdelsområdet som arbetar med Mentors in violence protection, MVP, och Agera Tillsammans, AT, fortskrider. Majoriteten av skolorna har under perioden beslutat att utbilda nya ledare för att nya elever ska kunna erbjudas MVP och AT under

kommande läsår.

Med syfte att öka vuxennärvaron i stadsdelsområdet, har kvälls- och nattvandring anordnats. Vuxenvandrarna, föreningar och privatpersoner, har samverkat med förvaltningens fältassistenter, polis och väktare för att stärka upp vuxennärvaron kring Riddersvik och Hässelby villastad där en ökad samling av ungdomar har skett under våren.

Förvaltningens arbete mot våld i nära relation fortgår. Relationsvårdsteamet, RVT, har under perioden haft kontakt med 88 våldsutsatta kvinnor och 7 våldsutsatta män. 21 kvinnor och 1 man har under perioden varit placerade i jourlägenhet eller i skyddat boende med 17 medföljande barn. Alla medföljande barn har placerats i boenden där de finns tydliga rutiner kring skolgång eller organiserad barnverksamhet för förskolebarn. Alla barn har därmed vid placering säkrats fortsatt skolgång. Att inte antalet kvinnor och män som RVT får kontakt med har ökat under perioden, som befarat med rådande pandemi, beror sannolikt på att flertalet kvinnor och män har varit i hemmet på tillsammans med våldsutövaren. Hemarbete och permitteringar har troligtvis försvårat möjligheten att kontakta RVT.

Arbetet med att nå våldsutövare har inte kunnat prioriteras under perioden. De våldsutövare, sju män och en kvinna, som RVT haft kontakt med under perioden har hänvisats till Relationsvårdscentrum Väst för att få behandling för att ändra sitt beteende.

Verksamheterna arbetar medvetet med sitt bemötande och stöd för att aktivt bidra till att flickor, pojkar, kvinnor och män ges samma möjligheter och förutsättningar till att forma sina egna liv.

Genom det våldsförebyggande arbete som förvaltningen bedriver samt de insatser som ges för att skydda barn, unga och vuxna från våld bidrar förvaltningen till att skydda barn mot övergrepp och utnyttjande samt att minska våld och dödligt våld bland unga och vuxna (Agenda 2030)

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel barn och unga som upplever att de blivit illa behandlade						18 %		2020
 Andel unga vuxna och vuxna som är motiverade till att leva ett liv utan kriminalitet						50 %		2020
 Antal vuxna personer som är våldsutövare i nära relation och som är kända av socialtjänsten						40		2020
 Antal vuxna personer, utsatta för våld i nära relation, som är kända av socialtjänsten						320		2020
 Indexvärde för det lokala ANDT-förebyggande arbetet enligt preventionsindex mini (PI-mini).						68		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Gränssnittet mot stadens avhopparverksamhet tydliggörs så att invånare får rätt insatser utifrån behov.	2020-01-01	2020-12-31	
 I samverkan med SHIS se över möjligheten till genomgångsbostäder för våldsutsatta	2020-01-01	2020-12-31	
 I samverkan med staden och andra aktörer utveckla det uppsökande arbetet gällande återvändare.	2020-01-01	2020-12-31	
 I samverkan med staden och andra aktörer utveckla stödet till anhöriga till personer i extrema våldsbejakande miljöer	2020-01-01	2020-12-31	
 Identifiera behov kopplat till hedersrelaterat våld och förtryck för vidare utveckling av arbetssätt	2020-01-01	2020-12-31	
 Relationsvårdsteamet genomför utbildningar om våld i nära relation för medarbetare inom förvaltningens olika verksamheter	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.4.4 Människor lever ett liv utan missbruk

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att människor med missbruksproblematik ska ha rätt stöd och vård vidareutvecklas samverkansstrukturerna mellan förvaltningen och regionen. Samverkan och samordning av insatser omfattar även komplexa vårdbehov där missbruk utgör en del. Förvaltningen fortsätter att utveckla det uppsökande arbetet och öppenvården i samverkan med regionen och samarbetar vid utskrivning från slutenvård för att ge rätt funktionshöjande insatser. Även det förebyggande arbetet mot spelmissbruk utvecklas i samverkan med regionen. Utredningar och uppföljning av insatser görs systematiskt enligt Addiction Severity Index (ASI), där klienten själv skattar sin missbruksproblematik och sitt behov av hjälp.

Förväntat resultat

Andel personer med avslutad plan som uppnått de uppsatta målen ökar.

Analys

En vidare utveckling av insatser i samverkan med regionen, däribland funktionshöjande insatser vid utskrivning från slutenvård, insatser vid komplexa vårdbehov och det förebyggande arbetet mot spelmissbruk har senarelagts till hösten 2020. På grund av pågående pandemi har förvaltningens öppna träffpunkt för missbrukare under perioden varit stängd.

För att invånare i behov av stöd från både socialtjänst och regionen ska få samtidiga insatser har förvaltningens vuxenhet och Hässelby beroendemottagning tagit fram och implementerat en samhandlingsrutin. För att öka tillgången till gruppbehandling har förvaltningarna i västerort samarbetat för att kunna erbjuda olika inriktningar på gruppbehandlingar.

Förvaltningen bidrar till stärkta insatser för att förebygga och behandla missbruk genom det utvecklingsarbete som pågår (Agenda 2030)

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Arbetsättet med utredningar och uppföljningar enligt ASI systematiseras och används på ett likvärdigt sätt.	2020-01-01	2020-04-30	
▶	I samverkan med regionen, utveckla förebyggande arbete mot spelmissbruk	2020-01-01	2020-12-31	
▶	Utveckla arbetsätt vid komplexa vårdbehov i samverkan med regionen.	2020-01-01	2020-12-31	
▶	Utveckla samverkan kring funktionshöjande insatser i samband med utskrivning från slutenvård.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.4.5 Människor har en trygg boendesituation

● Uppfylls helt

Beskrivning

För att människor ska ha hållbara boendelösningar ges samhällsvägledning och information om att hitta egen bostad eller ett boende som är hållbart under en längre tid, samtidigt som det vråkningsförebyggande arbetet fortsätter. Barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden prioriteras.

För att ge stöd till vuxna som lever i långvarig hemlöshet, med missbruk och psykosocial ohälsa, arbetar förvaltningen för att erbjuda Stockholms stads insats Bostad först med boendestöd i form av Case manageruppdrag. Bostad först är en boendemodell som ger människor i hemlöshet med psykosocial problematik och någon form av stödbehov en möjlighet till permanent boende i egen lägenhet. Utgångspunkten är att invånaren först får ett tryggt boende och sedan det stöd som behövs för att boendet ska fungera. För att ytterligare möjliggöra ett framtida övertagande av kontrakt stärks boendestödet för boende i försöks- och träningslägenheter.

För att äldre som lever i hemlöshet ska ha en trygg boendesituation stärks samverkan mellan berörda verksamheter inom förvaltningen.

Förväntat resultat

Inga barnfamiljer vråks. Unga vuxna och vuxna har fått information om hur de ska göra för att kunna hitta egen bostad eller ett boende under en längre tid. Antal personer som lever i hemlöshet minskar genom Bostad först och ett utvecklat boendestöd i försöks- och träningslägenheter.

Analys

Barnfamiljer prioriteras i det vråkningsförebyggande arbetet. Barnfamiljer som har svårt att hitta ett eget boende erbjuds alltid jourlägenhet i första hand. Under perioden har förvaltningen haft behov av att ha fyra jourlägenheter. I samband med att en familj blir aktuell påbörjas ett aktivt arbete med att stödja familjen ut till ett eget boende. För att minska risken för att invånare i stadsdelsområdet blir bostadslösa, eller bor i en otrygg boendesituation, samarbetar förvaltningen med de olika hyresvärdarna. Det vråkningsförebyggande arbetet

innebär att hitta olika lösningar så att personerna kan bo kvar i sin bostad. Kronofogden stoppade alla vräkningar i mars 2020 på grund av rådande pandemi.

Flera personer står i till insatsen Bostad först. Sedan årets början har sex personer fått en bostad. I samband med insatsen får den enskilde en Case manager som är ett aktivt stöd i vardagen.

För att personer som idag bor i gruppboendestäder, serviceboendestäder och stödboenden ska kunna gå vidare i boendekedjan har förvaltningens enhet för funktionsnedsättning och socialpsykiatri arbetat aktivt för att erbjuda tränings- och försökslägenheter. Totalt har 27 personer, 13 kvinnor och 14 män, en träningslägenhet medan 20 personer, 6 kvinnor och 14 män, har en försökslägenhet. Under året har tre personer i försökslägenhet övertagit sina kontrakt, vilket är lägre än förväntat. Orsaken är att besiktningar i försökslägenheter inte har genomförts i samma utsträckning som tidigare på grund av rådande pandemi.

Genom det aktiva vräkningsförebyggande arbetet, arbetet för att motverka hemlöshet samt det stöd som ges till enskilda för en stadigvarande boendesituation bidrar förvaltningen till en social trygghet (Agenda 2030).

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Möjlighet att utveckla kompensatoriska åtgärder ses över, speciellt i familjer där det finns barn.	2020-01-01	2020-12-31	
 Utveckla boendestödet i försöks- och träningslägenheter och Bostad först.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.4.6 Människor med psykisk och fysisk funktionsnedsättning är trygga och självständiga

 Uppfylls helt

Beskrivning

Människor med insatser inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri ska känna sig trygga och självständiga. Förvaltningen arbetar med att utföra insatser som stärker förmågan att leva ett självständigt liv och bidrar till att individen ska känna sig trygg.

Genom att förstå hur processen med att ansöka, utreda och besluta om insatser går till stärks individens känsla av trygghet och delaktighet. För att de som inte får sin ansökan beviljad ska känna sig trygga med beslutet ges god information om utredningen och hur beslutet kan överklagas. Vid utförandet av insatsen är en aktuell genomförandeplan som utformats tillsammans med brukaren central för att hen ska känna sig trygg och delaktig i hur insatsen genomförs.

För att uppnå trygghet och självständighet för personer med psykisk eller fysisk funktionsnedsättning arbetar förvaltningen med att stärka individer att komma ut på, eller närma sig, den ordinarie arbetsmarknaden. Detta görs genom att utveckla insatserna inom daglig verksamhet och sysselsättning inom egen regi. Medarbetare utbildas i MI (motiverande

samtal) för att med hjälp av metoden motivera individer till att närma sig arbetsmarknaden.

För att stärka delaktigheten och inflytandet i utredningen för personer med funktionsnedsättning utvecklas och systematiseras arbetssätten enligt metoden DUR (Dokumentation Utvärdering Resultat). Genom denna metod kartläggs och dokumenteras den enskildes livssituation med syfte att identifiera hur behoven ser ut för varje enskild person som ansöker om insatser. Med DUR som grund kan välgrundade beslut om insatser fattas som sedan följs upp, utvärderas och anpassas enskildes behov. Förvaltningen fortsätter att arbeta med SIP (samordnad individuell plan), bemötande, tydlig information och nätverksmöten. För att öka medarbetarnas kunskap om samlarsyndrom, och hur de professionellt bemöter och stödjer människor med detta syndrom, genomförs utbildningar. Metoden med kvalitetsobservationer fortsätter att implementeras inom verksamheten för funktionsnedsättning och införs även inom socialpsykiatri.

Förväntat resultat

Andel personer med funktionsnedsättning som uppger att de själva varit med och planerat det stöd de får ökar. Andel personer med insats LSS-boende som känner sig trygg i sin lägenhet ökar. Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri ökar.

Analys

Förvaltningen bedömer att målet kommer att uppnås helt under året. Rådande pandemi har inneburit att allt som planerats inte har kunnat genomföras men utvecklingsarbetet har ändå kunnat fortsätta med hjälp av förändrade arbetssätt och flexibilitet i verksamheterna. Förvaltningen bedömer att förväntat resultat kommer att nås, indikatorer uppfyllas och aktiviteter genomföras.

Med anledning av den pågående pandemin har förvaltningen genomfört förändringar i verksamheten. Boenden har besöksstopp för att undvika smittspridning. Många brukare har blivit mer digitala än tidigare och har kunnat hålla kontakt på andra sätt än genom fysiska möten.

Daglig verksamhet hölls stängt från början av april till sista maj och öppnade igen 1 juni med anpassad verksamhet. Öppningen genomfördes i tät samverkan mellan brukare, verksamhet och boende samt i dialog med handläggare och anhöriga för att hitta lösningar som passade både varje enskild brukare och verksamheten i stort. Både stängningen och öppningen av daglig verksamhet har fungerat väl.

Träffpunkten Kompassen har varit stängd under våren och sommaren men öppnas upp i september. Under stängningen har brukare erbjudits matlådor för att upprätthålla rutiner och skapa trygghet. Medarbetarna från träffpunkten har under stängningen också kunnat stärka upp inom andra verksamheter. Från första september har Kompassen öppnats igen.

För att brukare ska känna sig trygga under rådande pandemi har verksamheter i egen regi och på entreprenad kontinuerligt fått information om stödmaterial, myndigheternas riktlinjer samt stadens lägesbild. Informationen har varit ett stöd för chefer och medarbetare i anpassningen av arbetssätt för att brukarna ska känna sig trygga och uppnå självständighet även under rådande pandemi.

Under våren och försommarn har tillgången till skyddsmaterial och medarbetares

sjukfrånvaro följts upp veckovis. Under sommaren har läget varit stabilt och uppföljningarna har därmed glesats ut. Det har inte uppstått någon smittspridning i verksamheterna under perioden.

De förändringar som skett och anpassningar som gjorts har lett till att chefer och medarbetare har reflekterat över målet med verksamheterna. Inom daglig verksamhet har reflektionen resulterat i förslag på namnbyte och inriktning. Exempelvis startar en daglig verksamhet upp samverkan med arbetsförmedlingen i syfte att stärka brukarnas möjligheter att komma ut på arbetsmarknaden.

Utbildningar som medarbetare var anmälda till har ställts in, bland annat MI och samlarsyndrom. Andra utbildningar har genomförts digitalt, exempelvis utbildning i basala hygienrutiner.

Utförarenheten funktionsnedsättning har under perioden genomfört kollegiala observationer i syfte att identifiera utvecklingsområden. Resultaten kommer att utgöra ett underlag för verksamhetsplaneringen inför 2021.

För att kunna stödja brukaren i att känna trygghet och uppnå självständighet samverkar beställare och utförare inom funktionsnedsättning för att med samlad kompetens kunna ge det stöd som behövs. Fokusområden under hösten är boende och hjälpmedel för kommunikation. Samverkan har under perioden också utvecklats mellan boenden, lokalenheten och beställarenheten för att nya brukare ska kunna flytta in snabbare när en lägenhet blir ledig. Det har resulterat i en snabbare process. Inflyttningsprocessen kortades med cirka en månad från 2018/2019 till 2020.

Förvaltningen har under det första halvåret 2020 fokuserat på att öka rättssäkerheten inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri. En konsult har under våren gått igenom samtliga aktuella ärenden, 755 ärenden, inom myndighetsutövningen, med fokus på utredning, beslut, journalanteckningar, genomförandeplaner samt avtal med utförare för genomförande av insatsen. Det framkom vid genomgång av samtliga ärenden att det saknades rutiner gällande avtalsfrågor och avsteg från valfrihetssystemet, vilket har lett till att en ny rutin har tagits fram.

Förvaltningens arbete med att samverka med andra aktörer, för att säkerställa att rätt insatser erbjuds utifrån behov samt det aktiva arbetet med att öka delaktigheten, bidrar till att främja den psykiska hälsan och välbefinnandet. Förvaltningen arbetar också för att uppnå målet att personer med psykisk eller fysisk funktionsnedsättning ska känna sig självständiga och trygga. Genom arbetet bidrar förvaltningen till att uppnå målen i Agenda 2030 om att främja psykisk hälsa och välbefinnande samt att minska våldet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbets sättet med utredningar och uppföljningar enligt DUR systematiseras och används på ett likvärdigt sätt.	2020-01-01	2020-04-30	
 Kartläggning av medarbetares kompetens om samlarsyndrom och planering för utbildningar	2020-01-01	2020-03-31	
 Utbildning om samlarsyndrom	2020-04-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Okärlat om utbildningar kommer att erbjudas under rådande pandemi			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås delvis under året. Bedömningen grundar sig främst på omprioriteringar på grund av den pågående pandemin.

Coronapandemin har inneburit stora påfrestningar och omprioriteringar för hela äldreomsorgen, både för brukare och för personal. Målet har varit att minimera riskerna för smittspridning bland brukarna och skapa en trygg arbetsituation för medarbetarna. Delar av det planerade utvecklingsarbetet har behövt planeras om eller senareläggas. Förvaltningen har dock genom anpassningar och flexibilitet säkerställt att verksamheterna bedrivs ändamålsenligt med trygghet och kvalitet för brukaren, trots det ansträngda läget.

För att kunna bedriva kohortvård och möta en ökad sjukfrånvaro i personalgrupperna har en överanställning gjorts i verksamheterna. Belastningen på cheferna har varit hög under perioden och de har haft både beredskap och aktiv tjänst utöver sin ordinarie tjänstgöring.

Inspektionen för vård och omsorg, IVO, har med anledning av pågående smittspridning genomfört en riktad tillsynsinsats inom äldreomsorgen runt om i landet. Inom Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning har Vällingby hemtjänst och Koppargårdens vård- och omsorgsboende haft tillsyn av myndigheten. Ingen av inspektionerna visade några brister och IVO beslutade därför att inte vidta någon ytterligare granskning av verksamheterna.

Förvaltningen har genomfört ett flertal åtgärder i form av utbildningsinsatser i basala hygienrutiner, kohortvård på boenden samt startat ett förstärkningsteam som arbetar med kohortvård för brukare med hemtjänst. Vällingby hemtjänsts arbete med basala hygienrutiner har uppmärksamats som ett gott exempel av äldreförvaltningen.

I början av pandemin var tillgången på skyddsmaterial så som handsprit, handskar och munskydd bristande. Under andra tertialet har ett lager byggts upp centralt i staden och tillgången på skyddsmaterial är nu god.

Redan i ett tidigt skede infördes besöksstopp på boenden och öppna mötesplatser. I början av sommaren har dock aktivitetscentren kunnat öppna igen om än i liten skala. Mer om detta redovisas under nämndmål 1.5.1. Även närståendebesök vid Koppargårdens vård- och omsorgsboende har kunnat erbjudas utomhus under sommaren. Enheten har även arrangerat musikunderhållning utomhus för de boende

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen				73 %		74 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Förvaltningen tror att den pågående pandemin kan påverka indikatorns resultat. Rådande situation har bidragit till en ökad oro både hos äldre och närstående vilket kan bidra till att upplevelsen kring måltidsstunden kan påverkas.								
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra				51 %		55 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Förvaltningen tror att den pågående pandemin kan påverka indikatorns resultat. Rådande situation har bidragit till en ökad oro både hos äldre och närstående vilket kan bidra till att upplevelsen kring möjligheterna att komma utomhus kan påverkas.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten				75 %		86 %	86 %	2020
Analys Förvaltningen tror att den pågående pandemin kan påverka indikatorns resultat. Rådande situation har bidragit till en ökad oro både hos äldre och närstående vilket kan bidra till att upplevelsen kring delaktighet i utförandet av sin hemtjänst kan påverkas.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende				67 %		77 %	77 %	2020
Analys Förvaltningen tror att den pågående pandemin kan påverka indikatorns resultat. Rådande situation har bidragit till en ökad oro både hos äldre och närstående vilket kan bidra till att upplevelsen kring delaktighet i utförandet av sin hjälp kan påverkas.								
  Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten				72 %		75 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Förvaltningen tror att den pågående pandemin kan påverka indikatorns resultat. Rådande situation har bidragit till en ökad oro både hos äldre och närstående vilket kan bidra till att känslan av trygghet kan påverkas.								
  Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				81 %		86 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Förvaltningen tror att den pågående pandemin kan påverka indikatorns resultat. Rådande situation har bidragit till en ökad oro både hos äldre och närstående vilket kan bidra till att känslan av trygghet kan påverkas.								
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet				89 %		90 %	92 %	2020
Analys Förvaltningen tror att den pågående pandemin kan påverka indikatorns resultat. Rådande situation har bidragit till en ökad oro både hos äldre och närstående vilket kan bidra till att nöjdheten påverkas								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst				76 %		85 %	85 %	2020
Analys Förvaltningen tror att den pågående pandemin kan påverka indikatorns resultat. Rådande situation har bidragit till en ökad oro både hos äldre och närstående vilket kan bidra till att nöjdheten påverkas.								
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				82 %		82 %	82 %	2020
Analys Förvaltningen tror att den pågående pandemin kan påverka indikatorns resultat. Rådande situation har bidragit till en ökad oro både hos äldre och närstående vilket kan bidra till att nöjdheten påverkas.								
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				11		10	Max 10 personer	2020
Analys Förvaltningen tror att den pågående pandemin kan påverka indikatorns resultat. Rådande situation har resulterat i fler tim- och visstidsanställda i verksamheterna för att möta en ökad sjukfrånvaro i personalgrupperna.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja ett pilotsamarbete med Region Stockholm för att stärka en sammanhållen vård och omsorg för äldre samt utveckla ett relevant systemstöd för detta	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska införa möjligheten till digitala inköp	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna införa IBIC inom biståndsbedömning för äldre	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna se över reglerna för biståndsbedömningen för och behovet av dagverksamhet	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna stärka tillgången till personliga ombud för äldre personer med psykisk ohälsa	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna se över koncepten aktivitetscenter och sociala träffpunkter och hur dessa ska förhålla sig till varandra	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.5.1 Äldre har tillgång till tidigt förebyggande stöd

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att motverka ensamhet och ohälsa erbjuds de äldre sociala, kulturella och fysiska aktiviteter vid förvaltningens aktivitetscenter. Arbetssättet på aktivitetscentren baseras på

aktuell forskning som visar att tidiga insatser såsom fysiska, psykiska och sociala aktiviteter förlänger ett friskt liv och kan fördröja kognitiv svikt. Ett friskt liv förlänger även möjligheten att bo kvar hemma så länge som möjligt. Insatserna är inte biståndsbedömda utan sker på frivillig basis.

Vidare bygger arbetet på att söka upp och informera om vilka insatser som finns inom kommunen till den som är i behov av hjälp, i syfte att motverka att den äldre söker hjälp för sent. Även anhörigstöd, fixarservice och syn- och hörselkonsulent arbetar utifrån den aktuella forskningen med tidiga förebyggande insatser. Stödet till anhöriga utvecklas ytterligare under året.

Den förebyggande verksamheten medverkar i projektet Äldrevänlig stad som är en modell framtagen av Världshälsoorganisationen (WHO). Den innebär bland annat att i dialog med äldre uppmärksamma förbättrings- och utvecklingsområden för att bli en äldrevänlig stad.

För att ge äldre ökad kunskap och inspiration kring kost och fysisk aktivitet bevakar förvaltningen möjligheten att söka medel för Matlyftet.

Förväntat resultat

Aktivitetscentrens besökare upplever att de är trygga och är nöjda med de aktiviteter som erbjuds.

Analys

Den förebyggande verksamheten, som bland annat innefattar tre aktivitetscenter, var igång med fullt program en bit in i mars, men stängde verksamheten helt då coronapandemin tog fart. Kontaktvägar med besökarna har bland annat upprätthållits via verksamhetens hemsida, sms-utskick och via enhetens Facebook-sida. Enhetens medarbetare har gjort instruktionsfilmer med enkla rörelser att göra hemma, som har publicerats på verksamhetens Facebook-sida. I de sociala medierna finns även information om kulturaktiviteter, utegym, promenadtips och andra utomhus- och digitala aktiviteter. Under april och maj ringde flera personer per vecka till verksamheten för att få någon att prata med i annorlunda tider med ensamhet och fysisk distansiering. Från juni minskade telefonsamtalen. Däremot ringer många anhöriga, som tidigare kunnat delta i anhörigrupper eller på annat sätt kunna ha haft fysiska träffar med anhörigstödare, och vill prata en stund.

Under perioden har det funnits möjlighet för äldre i stadsdelsområdet, som har svårt att ta sig ut på egen hand, att boka promenader med någon ur aktivitetscentrens personalgrupp. Det har under hela perioden rört sig om en till två personer per vecka.

I mitten av maj öppnade den förebyggande verksamheten igen, men i liten skala och med goda avstånd. Enheten startade med ett ledarlett gympapass per vecka för de besökare med störst behov. Aktiviteten var efterlängtdad av många då efterfrågan på gemenskapen på aktivitetscentren varit stor under perioden. Inom projektet Matlyftet har deltagarna fått med sig varsin ”hälso-goodiebag” hem innehållande recept på lättare mellanmål, exempel på rörelser/övningar och ett lättare mellanmål att ta med sig att äta utanför lokalen eller hemma.

Under senvåren och sommaren organiserade aktivitetscentren kulturaktiviteter i form av musikunderhållning på innergården vid Hässelgårdens senior-/äldreboende. De boende kunde

se och höra underhållningen från sin balkong medan övriga deltog utomhus med goda avstånd.

Fixarservice, vars syfte är att arbeta fallpreventivt, har fortsatt som vanligt under våren. Däremot under något förändrade förhållanden utifrån rådande pandemi och med något mindre efterfrågan.

Stödet till anhöriga är en viktig del i det förebyggande arbetet. Information om anhörigstöd sker normalt via ett flertal kanaler, såsom nyhetsbrev, anhöriggrupper, informationsfoldrar, sociala medier, informationstavla, enskilda möten och föreläsningar. De digitala kontaktvägarna har kunnat fortsätta som vanligt under perioden, men träffar och föreläsningar har fått ställas in. På grund av rådande pandemi har utvecklandet av anhörigstödet inte kunnat ske i den utsträckning som planerats. Terminsavslutningsträffar för anhöriggrupper har dock kunnat genomföras och arrangerades utomhus under maj och juni. Vid avslutningsträffarna blev det tydligt att deltagarna hade ett uppdämt behov av att samtala om sin situation och stötta varandra. Målgruppen anhöriga har drabbats hårt av antingen isolering och ensamhet eller av att ha dygnet runt-ansvar för sin närstående i hemmet. Majoriteten (34 av totalt 44) av de personer som sökt anhörigstöd under perioden januari-juni har varit kvinnor. Samma fördelning syns i anhöriggrupperna där 32 av 43 deltagare är kvinnor. Varför det är flera kvinnor än män vet man inte säkert, men det kan till exempel bero på att kvinnor lever längre och därmed får eventuell sjukdom i ett senare skede än männen. Tendenser visar även att kvinnor vårdar sin partner längre i hemmet medan män söker stöd, till exempel boende, tidigare i partners sjukdom.

Det finns manliga deltagare i samtliga anhöriggrupper, även om de är relativt få. Riktade satsningar har gjorts för att få fler män till anhöriggrupperna men det har inte resulterat i någon ökning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anhörigombudets roll inom hemtjänst och beställarenhet utreds	2020-01-01	2020-12-31	
 Den förebyggande verksamheten genomför en besöksenkät	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.5.2 Äldre har insatser av hög kvalitet

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Äldre som är i behov av stöd och hjälp ges insatser av hög kvalitet och biståndsbedömningen är rättssäker och jämställd. För att säkerställa detta arbetar beställarenheten systematiskt med aktuella ärenden utifrån fastställda stadsgemensamma mallar och genomför könsneutrala ärendedragningar.

För att äldre ska ha insatser av hög kvalitet är kompetensen hos medarbetarna en avgörande faktor. Kontinuerlig kompetensutveckling genomförs inom bland annat demenssjukdomar, hygien och nutrition. Medarbetarnas kunskaper i det svenska språket förbättras genom språkutbildningar. Sjuksköterskor och undersköterskor ges kompetensutveckling inom exempelvis läkemedelshantering, nutrition, dokumentation och demens. Genom att använda

de kvalitetsregister som finns kan verksamheterna analysera, åtgärda och följa upp kvaliteten i verksamheterna. För en ökad kvalitet och rättssäkerhet utvecklas dokumentationen kring brukaren.

Måltiden för de äldre ska vara en trevlig och lustfylld stund på dagen och maten ska vara god och näringsrik. Måltiderna på vård- och omsorgsboenden utvecklas kontinuerligt med dietist och mat- och måltidspolicyn för äldreomsorg som stöd.

De äldre på vård- och omsorgsboende ges möjligheter till sociala och kulturella aktiviteter. Aktiviteterna utvecklas och utvärderas för att anpassas efter de äldres önskemål. För att sätta ytterligare guldkant på dagen för de äldre har verksamheterna i samarbete med Ung Omsorg (ungdomsbesök), framförallt på helger, då ungdomar tillsammans med de äldre utför sociala aktiviteter. De äldre ges möjlighet att komma utomhus under årets alla månader.

För att förbättra den äldres omsorg ytterligare och öka självständigheten för den enskilde utvecklar verksamheterna användandet av digital teknik och välfärdsteknik i takt med den digitalisering som sker i samhället.

Förväntat resultat

Andelen äldre som är nöjda med sina insatser ökar. Andelen boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen ökar.

Analys

Under normala omständigheter genomförs ärendedragning som rör ansökningar till särskilt boende i möjligaste mån könsneutralt. Under pandemin har samtliga ärendedragningar genomförts digitalt via skype och biståndshandläggarna har fokuserat på många andra faktorer kring just pandemin varför könsneutrala ärendedragningar inte har kunnat prioriteras.

Fokus har under perioden legat på utbildningar och stärkta rutiner kring basal hygien och kohortvård för att förhindra och minska smittspridning. Vällingby hemtjänsts arbete med utbildningsinsatser i basala hygienrutiner har uppmärksammats som ett gott exempel av äldreförvaltningen.

Vissa utbildningsinsatser har genomförts som planerat under perioden trots ett ansträngt läge. Bland annat har medarbetare på Liviagården och delar av Koppargården deltagit i en utbildning i lågaffektivt bemötande. Ett annat exempel är stadsdelsförvaltningens arbete kring palliativ vård tillsammans med Palliativt kunskapscenter.

Beställarenheten deltar i kvalitetsutmärkelsen som ett led i att utveckla enhetens verksamhet, och har under tertialet skrivit sitt tävlingsbidrag.

För att bromsa smittspridningen infördes tidigt under pandemin besöksförbud på stadens äldreboenden. Under sommaren har Koppargårdens vård- och omsorgsboende dock kunnat erbjuda bokade närståendebesök under säkra former utomhus samt arrangerat musikunderhållning på gården för de boende.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel registreringar i systemet Senior alert där samtycke med den äldre finns						90 %		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Berörda enheter tillämpar arbetssättet BPSD (Beteendemässiga och psykiska symtom vid demens)	2020-01-01	2020-12-31	
 Dokumentationsombudens roll och ansvar fastställs	2020-01-01	2020-12-31	
 Enheterna intensifierar arbetet med palliativa ombud	2020-01-30	2020-12-31	

Nämndmål:

1.5.3 Äldre är trygga med det stöd som ges

 Uppfylls delvis

Beskrivning

För att den äldre ska känna sig trygg är bland annat en hög personalkontinuitet centralt. För att öka personalkontinuiteten minskar antalet visstids- och timanställda med målsättningen att omvandla till tillsvidareanställda. Inom verksamheter med hälso- och sjukvård är kontinuiteten avseende sjuksköterskor hög och alla boenden har en patientansvarig sjuksköterska.

För att äldre som vistats på sjukhus ska få en trygg hemgång anpassar verksamheten sin organisation och sina arbetssätt enligt arbetsmodellen Tryggt mottagande i hemmet. Modellen ska med stöd i "Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård" leda till att den äldre får ett tryggt mottagande efter sjukhusvistelse och fler samordnade insatser i hemmet.

Även en hög kvalitet i äldreomsorgen är central för den äldres känsla av trygghet. Om detta skrivs mer under nämndmål 1.5.2 Äldre har insatser av hög kvalitet.

Förväntat resultat

Fler äldre känner sig trygga med sitt stöd. Andelen tillsvidareanställda ökar, därmed minskar andelen timanställda. Personalkontinuiteten inom hemtjänst ökar

Analys

Tryggt mottagande-verksamheten startades i januari och hann arbeta några månader innan man på grund av pandemin fick ställa om verksamheten till ett förstärkningsteam med syfte att utföra omvårdningsinsatser, enligt kohortvård, hos hemtjänstbrukare med pågående covid-19-smitta. Totalt under perioden har förstärkningsteamet hjälpt 20 enskilda personer som har haft hembesök mellan två och fem gånger per dygn.

Beställarenheten har under pandemin fått ställa om till ett mer digitalt arbetssätt för att undvika smittspridning. Exempelvis har många uppföljningar med den äldre skett via telefon och vårdplaneringar har skett genom videomöten med sjukhus. Det nya arbetssättet med digitala möten har fallit väl ut och är både smidigt och effektivt och kommer att fortsätta användas i större utsträckning även efter att smittspridningen har avtagit.

Antalet beslut om särskilt boende har ökat i år jämfört med 2019, medan antalet beslut om hemtjänstinsatser är färre i år jämfört med föregående år. För beslut om servicehus finns ingen skillnad i antal beslut mellan 2020 och 2019.

Under våren och sommaren pausade staden möjligheten för den äldre att flytta mellan boenden, bland annat på grund av risken för smittspridning. Från slutet av augusti är det åter möjligt att flytta mellan vård- och omsorgsboenden i Stockholms stads valfrihetssystem, förutsatt att den boende inte har någon pågående covid-19-smitta.

Under pandemin har Koppargårdens vård- och omsorgsboende intensifierat sitt arbete kring hygienrutiner för att hindra spridning av smitta samt att ge tydlig information till boende, personal och närstående om hur verksamheten arbetar med detta. Koppargården har under perioden bedrivit kohortvård.

Alla utförarenheter har under perioden ökat sina personalgrupper för att möta konsekvenser av pandemin. Det har resulterat i att målet om att personalkontinuiteten ska öka inte har kunnat nås. Men överanställningen har varit nödvändig under rådande läge och har fallit väl ut.

I samband med pandemin har samverkan med regionen intensifierats med veckovisa avstämningar med utförarverksamheter, beställare och vårdcentraler kring läget. Mötena har hållits digitalt. Vidare har stadsdelsförvaltningens medicinskt ansvariga sjuksköterska, verksamhetschefer och läkarorganisation haft ett tätt samarbete.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kontaktmannaskapet utvecklas i utförarverksamheterna	2020-01-01	2020-12-31	
 Koppargårdens vård- och omsorgsboende ser över möjligheterna att, och påbörjar arbete för att, bli en akademisk nod	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.5.4 Äldre är med och utformar sin beviljade insats

 Uppfylls inte

Beskrivning

Den äldre är så långt det är möjligt med och utformar sin beviljade insats. Den omvårdnadspersonal som möter de äldre har kunskap om och förståelse för den enskildes behov och specifika situation. Detta uppnås bland annat genom att utföraren upprättar en genomförandeplan utifrån beställning och tillsammans med den äldre inom 14 dagar. Beställaren kontrollerar att genomförandeplan har inkommit efter 14 dagar.

Ramtiden inom hemtjänst utvecklas i samarbete mellan beställare och utförare.

Förväntat resultat

De äldre är delaktiga i sina genomförandeplaner, som är aktuella och kända, vilket leder till att andelen som känner sig delaktiga ökar.

Analys

Med anledning av pågående pandemi då äldreomsorgens resurser till stor del har gått till att förhindra smittspridning och bedriva kohortvård, har uppdaterandet av befintliga genomförandeplaner inte skett i samma utsträckning som planerat. Vidare har arbetet med att utveckla ramtiden mellan beställare och utförare skjutits upp. Därför gör förvaltningen bedömningen att nämndmålet inte uppnås under perioden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2019	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andelen beställningar där genomförandeplaner har återkopplats till handläggare senast dag 15 efter insatsens start.						80 %		2020
Analys Under rådande omständigheter påverkas upprättandet av genomförandeplaner.								

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningens bedömning är att det arbete som genomförts och pågår bidrar till att inriktningsmålet uppfylls helt under 2020. Bedömningen grundar sig på måluppfyllelse inom alla verksamhetsområdesmål.

Näringslivsarbetet fortgår enligt plan genom fördjupad samverkan med näringsidkare och andra aktörer. Samverkan med Vällingby centrum har exempelvis medfört att platssamverkan har startat.

Kultur- och fritidsaktiviteter har kunnat genomföras utomhus vilket har lett till positiva effekter för tillgänglighet och upplevd trygghet. Verksamheterna har under året fortsatt att skapa digitala möjligheter till kulturupplevelser för sina brukare.

Arbetet med att bidra till en hållbar livsmiljö fortgår, bland annat genom att minska miljöpåverkan i de egna verksamheterna. I planering av stadsdelsmiljön verkar förvaltningen för en hållbar utveckling.

Förvaltningen bedömer att den pågående pandemin innebär en minskning av antalet tjänsteresor via kollektivtrafiken samt att andelen resor i tjänsten med privata bilar ökar, detta påverkar möjligheten att uppnå målen enligt stadens miljöprogram och klimathandlingsplan.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt baserat på att samarbetet med näringslivet fortlöper under den pågående pandemin om än under delvis andra former.

Arbetet med att förbättra företagsklimatet fortlöper främst genom närmare samverkan mellan förvaltning, näringsidkare och andra aktörer. Näringslivet har involverats mer i arbetet med platssamverkan och näringsidkarna eller representanter för dem bjuds in till samverkansmöten. Samarbetet med centrumledningen för Vällingby centrum har medfört att platssamverkan har startats för Vällingby centrum. I Hässelby strand och Åkermyntans centrum har kontakter tagits med de näringsidkare som verkar där för att få till stånd en samverkan kring frågor som rör trivsel och trygghet. Förvaltningen har fördjupat samarbetet med Vinsta, Hässelby, Vällingby företagsgrupp (VHV) under perioden och finns nu representerad där.

Nämndmål:

2.1.1 Näringslivet i Hässelby-Vällingby är aktivt och bidrar till ett tryggt stadsdelsområde

 Uppfylls helt

Beskrivning

Det lokala näringslivet är en viktig aktör i utvecklingen av stadsdelsområdet. Det bidrar till fler arbetstillfällen samtidigt som det har stor betydelse för trygghetsarbetet, dels som en aktör som bidrar till trygghet men också som en aktör som är beroende av en trygg miljö för att kunna utveckla sin verksamhet. Förvaltningens arbete fortsätter med att bygga upp ett nätverk med företagarna i området. Trygghetsarbetet utvecklas bland annat utifrån en dialog med 40 företagare i stadsdelsområdet, där tydliga önskemål framförts om att vara mer delaktiga i detta. Utifrån ett uppmärksammat behov hos särskilt utsatta företag påbörjas även ett mer riktat trygghetsarbete för dessa. Ett exempel på större delaktighet för näringsidkare är arbetet med platssamverkan runt Hässelby Torg. Förvaltningen avvaktar stadens handlingsplan för samverkan med näringslivet och kommer att utveckla och stödja Stockholm Business Region (SBR) i sitt arbete.

Förväntat resultat

Näringslivet bidrar till stadsdelsområdets utveckling och trygghetsarbete.

Analys

Näringslivet har involverats ytterligare i arbetet med trygghet och trivsel på Hässelby torg genom att verksamheterna deltog i ett samverkansmöte i augusti. Det framgick att tryggheten

på torget har utvecklats. Vidare framkom det att de vill få kontakt med Trafikkontoret för att samordna aktiviteter i samband med att Hässelby torg invigs efter ombyggnaden. Förvaltningen har bjudit till liknande möten i Hässelby strand och Åkermyntans centrum vilka äger rum i september. Vinsta Hässelby Vällingby företagargrupp (VHV) har tagit initiativ till en trygghetsvandring i Vinsta och då förvaltningen är adjungerad kan vi delta.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet kommer att nås helt under året. Bedömningen grundas på att pågående projekt i stort fortgår utan avvikelser och att förvaltningen fortsätter arbetet med översyn av befintligt lokalbestånd i syfte att förvaltningens lokaler ska vara ändamålsenliga och motsvara människors och verksamheters skiftande behov.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				0		0	Tas fram av nämnd	2020

Nämndmål:

2.2.1 Förvaltningens lokaler motsvarar människors skiftande behov

 Uppfylls helt

Beskrivning

Vid årsskiftet 2020/21 är en ny "Framtidens förskola" med åtta avdelningar (för 144 barn) inflyttningsklar på Kaprifolvägen 12. Den nya förskolan ersätter den förskola som brann ner 2015 och som bestod av två avdelningar. Förvaltningen utreder också möjligheterna att ersätta två-avdelningsförskolan Futurum på Solleftegatan 14 med en ny tre-avdelningsförskola enligt SISABs "Utbytesprogram för förskola", då befintlig förskola närmar sig slutet av sin tekniska livslängd och därför behöver ersättas. Om beslut om nybyggnation fattas i respektive nämnder är planen att den nya förskolan uppförs under sommaren och början av hösten 2020.

Förvaltningen har anmält behov av service- och gruppboende inom planprojekten för Riddersvik och Åkermyntan men dessa projekt kommer inte att färdigställas under 2020 på grund av en utdragen detaljplanprocess respektive försenad byggstart till följd av vikande konjunktur.

Förvaltningen ser över fritidsverksamheten och arbetar med att utveckla en ambulerande verksamhet i samverkan med grundskolor och föreningar. I takt med denna utveckling kommer vissa parklekar att nyttjas av andra målgrupper. Parkleken Hässelängen i Hässelby föreslås omvandlas till Öppen förskola och introduktionsförskola, läs om introduktionsförskola under nämndmål 1.1.2 Nyanlända är etablerade. Parkleken Ripvidet i Hässelby föreslås omvandlas till lekpark och i samverkan med dagbarnvårdare kan parklekshuset öppnas för andra besökare. Under tiden det pågår byggnationsarbete i Hässelby strand omvandlas parkleken Stråket i Hässelby strand till lekpark och fortsätter att användas av förskolor i området. Vidare utreds en riktad ungdomsverksamhet i Åkermymntan tillsammans med Kulturförvaltningen. Förslagen hanteras i särskild ordning där medarbetare och fackliga organisationerna deltar i processen.

Förväntat resultat

Förvaltningen har ändamålsenliga lokaler utifrån människors och verksamheters behov.

Analys

Projekteringen av det kommande gruppboendet i Åkermymntan fortskrider utan avvikelser. Preliminär byggstart första kvartal 2021, inflyttning ett år därefter. Projekteringen av gruppboende i Riddersvik inväntar att detaljplanen vinner laga kraft. Tidigaste byggstart 2022/2023, inflyttning ett år senare.

I pågående bostadsprojekt vid Täbylundsvägen är inkludering av gruppboende inte längre aktuell. I dialog med berörda parter konstaterades att projekteringen hunnit för långt för att möjliggöra inkludering.

Under perioden har förvaltningen inlett samtal med bland annat Stadsbyggnadskontoret om inkludering av gruppboende i kommande bostadsprojekt i Hässelby och Smedshagen.

Arbetet med ”Framtidens förskola” på Kaprifolvägen, Hässelby, följer planeringen och skolan öppnar 8 avdelningar årsskiftet 2020/2021. Förskolan inrymmer även stadsdelsområdets två avdelningar för barn med funktionshinder. Skolan har kapacitet att öppna nya avdelningar om efterfrågan så kräver.

Förvaltningen har under perioden inlett arbete med beställning av två nya modulförskolor av modell SISAB UPP, beräknat uppförande andra halvåret 2021. Beställningsarbetet fortgår under 2020. Modulförskolorna ersätter två befintliga förskolor i Vällingby.

Vällingby hemtjänst har under början av sommaren flyttats till mer ändamålsenliga lokaler i Vällingby centrum, vilket bland annat inneburit förbättringar av arbetsmiljö och trygghet.

Arbetscentrum flyttade i juni från utkanten av Vällingby till Hässelby Torg, bland annat på grund av bristande tillgänglighet. De nya lokalerna ligger nära kollektivtrafik vilket ger besökarna mycket god tillgänglighet. Arbetscentrums närhet till förvaltningen på Hässelby torg ger även andra verksamhetsfördelar.

Stadsdelsförvaltningen fortsätter sitt arbete med att se över det totala lokalbeståndet. Utvecklingen av fritidsverksamheten fortgår och under rådande pandemi arbetar fritiden med att utveckla en ambulerande verksamhet i samverkan med föreningar.

Parkleken Hässelängen är nu omvandlad till öppen förskola och introduktionsförskola. Parkleken Ripvidet används av dagbarnvårdare. Under tiden det pågår byggnationsarbete i

Hässelby Strand är parklekshuset i parkleken Stråket stängd och lekparken fortsätter att användas av förskolor i området.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills har genomförts bidrar till att uppnå målet för verksamhetsområdet. Bedömningen baseras på att nämndmålet uppnås.

Förvaltningen bedömer att pandemins konsekvenser för tjänsteresor med privata bilar som inte uppfyller stadens miljökrav för fordon kan påverka möjligheten att nå miljö- och klimatmålen i "Stockholms stads miljöprogram 2020-2023" och "Klimathandlingsplan 2020-2023 – för ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040".

Nämndmål:

2.3.1 Fossilbränslefria resor och transporter prioriteras.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Resor via gång- cykel och kollektivtrafik prioriteras. För att uppnå fossilbränslefria resor och transporter genomförs successivt långsiktiga förändringar och förvaltningens fordonspark samordnas för att uppnå fullt utnyttjande. När avtal för befintliga tjänstebilar löper ut ersätts dessa med bättre alternativ såsom elbilar, elcyklar eller cyklar. De verksamheter som har behov av bil ska överväga möjligheten att ersätta ett eller flera fordon med elbil från stadens bilpool istället för att köpa eller leasa bil med fleråriga bindande avtal. Bilpoolen medverkar till att staden kan minska antalet egna fordon samtidigt som fordonen används effektivare, den interna administrationen minskar och kostnaderna sjunker för verksamheterna. Parallellt ser förvaltningen över den egna bilparken och möjligheten att omvandla denna till en bilpool för de egna verksamheterna.

Förväntat resultat

Krav på fossilbränslefria drivmedel ställs vid transporter i förvaltningens regi, när nya avtal tecknas för leasing av fordon samt vid upphandling av tjänster där fordon ingår.

Analys

Samordningen av förvaltningens fordonspark för fullt utnyttjande och för säkerställande av stadens miljökrav är ett långsiktigt arbete. Under denna period när pandemin pågått har fler medarbetare tagit sig till och från arbetet genom att promenera och cykla vilket bidrar positivt till miljön. Sedan har andra medarbetare åkt bil för att minska trycket på kollektivtrafiken och då även åkt i tjänsten vilket inte uppfyller stadens miljökrav för fordon. Miljöpåverkan av detta är svårbedömt.

I avslutad upphandling av entreprenad för parkskötsel, snöröjning och barmarksrenhållning, har särskilda kontraktsvillkor ställts avseende drivmedel och koldioxidutsläpp för lätta och tunga fordon i enlighet med stadens miljökrav.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen tar fram riktlinjer för verksamhetens transporter och tjänsteresor.	2019-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt under året. Bedömningen grundar sig på att förvaltningen under året, trots rådande pandemi, har kunnat erbjuda ett varierat och rikt utbud av fritids- och kulturaktiviteter till stadsdelsnämndsområdets invånare

Aktiviteter har erbjudits digitalt och utomhus för att möta gällande rekommendationer. En positiv effekt av att aktiviteter har erbjudits utomhus är att det möjliggör för fler människor att delta och på så sätt ökar tillgängligheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter				68 %		77 %	75 %	2020
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter				69 %		77 %	75 %	2020
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv						65 %	65 %	2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden ska i samarbete med berörda nämnder utreda möjligheten att i vattennära stadsdelar att anlägga bryggor där föreningar kan förtöja föreningsflottor, exempelvis bastuflottor och förråd för utrustning till vattenidrotter, för självkostnadspris.	2020-01-01	2020-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att från 2021 samla ansvaret för stadens samtliga motionsspår under idrottsförvaltningen.	2020-01-01	2020-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och arbetsmarknadsnämnden ta fram en modell för hur man ska arbeta uppsökande mot nyanlända för att få dem aktiva i föreningslivet.	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser utforma en strategi för gatukonst och muralmålningar i stadsmiljön genom ökad samverkan med fastighetsägare samt förenklad tillståndshantering.	2020-01-01	2020-12-31	
  Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser ta fram en stadsövergripande strategi för att främja fler kulturlokaler- och scener i staden.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.4.1 Förvaltningen bidrar till ett levande stadsdelsområde med aktiviteter och evenemang som är tillgängliga för alla

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att tillgängliggöra kultur för fler och nya målgrupper arrangeras offentliga kulturevenemang under året, då invånarna får uppleva kultur kostnadsfritt. För att möjliggöra detta samarbetar förvaltningen med centrumledningar, Parkteatern, Kulturskolan, kulturförvaltningen, trafikkontoret, biblioteken, föreningar med flera. För att människor i stadsdelsområdet ska komma i kontakt med kultur och föreningsliv, har förvaltningen även ett nära samarbete med de lokala kulturaktörerna.

I syfte att lägga grunden till likvärdiga förutsättningar i framtiden ges barn samma möjligheter att möta kultur och konstnärliga uttryck. Informationen om planerade aktiviteter och evenemang för målgruppen barn och unga utvecklas. För att ge barn och unga möjligheter att utveckla en positiv livsstil erbjuder förvaltningen ett brett utbud av kostnadsfria ledarledda fritids-, idrotts- och kulturaktiviteter. Aktiviteterna utvecklas och genomförs tillsammans med barn och unga och i samverkan med civilsamhället och fackförvaltningar. Aktiviteterna görs tillgängliga för alla och fler flickor, nyanlända och barn med funktionsnedsättning deltar.

Inom stadens egna verksamheter finns minst ett kulturombud per verksamhet, vars uppgift är att driva kulturarbetet, planera, inspirera och informera om såväl kulturupplevelser som eget skapande.

Förväntat resultat

Människor i alla åldrar har tillgång till aktiviteter och evenemang. Föreningar anordnar aktiviteter på arenor där barn och unga vistas.

Analys

På grund av rådande pandemi har under perioden ett flertal kulturevenemang behövt planeras om eller skjutas upp. Exempelvis genomförs den årliga Vårsalongen, där allmänheten i stadsdelsnämndsområdet deltar med sin egen konst, i september med ett begränsat publikantal per visning.

Under sommaren har anpassade kultur- och fritidsaktiviteter kunnat erbjudas, exempelvis Pop-up sommar för barn och unga, som genomfördes utomhus. Parkteatern har erbjudit föreställningar i mindre format för barn.

Vårens inplanerade kulturupplevelse för samtliga 4-5-åringar i förskolan har flyttats fram till hösten. Barn och personal kommer i mindre grupper och föreställningarna spelas på tre olika ställen i stadsdelen för att närliggande förskolor ska kunna ta sig dit till fots.

Förvaltningens arbete för att erbjuda de nationella minoriteterna aktiviteter har planerats om och under hösten kommer exempelvis språkcafé att erbjudas finsktalande.

I samverkan med civilsamhället har förvaltningen haft på sommarlovsaktiviteter runt om i stadsdelsområdet. Under sommaren fick nio föreningar bidrag som tillsammans genomförde över 60 aktiviteter och tre dagkollon. Aktiviteterna har till största del genomförts i samverkan med fritidens parklekar och fritidsgårdar och har mestadels bedrivits utomhus för att följa rådande rekommendationer, öka tillgängligheten samt bidra till ett levande och tryggare stadsdelsområde.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Strukturera och systematisera samverkan med civilsamhället genom bland annat nyhetsbrev, föreningsbidrag och idéburet offentligt partnerskap (IOP).	2020-01-01	2020-01-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts bidrar till att nå målet för verksamhetsområdet. Bedömningen baseras på att kommunfullmäktiges indikatorer samt tillhörande nämndmål förväntas nås under året.

Förvaltningen bevakar i samband med remissyttranden över bland annat detaljplaner samt annan lokal- och regional planering, att hållbarhetsperspektivet beaktas i den fysiska planeringen av stadsdelsområdet. Tillgänglighets- och trygghetsaspekterna med barn-, äldre- och jämställdhetsperspektiv beaktas i samtliga parkutvecklingsprojekt i stadsmiljön.

Skötseln av park- och naturområden genomförs med utgångspunkt från den lokala parkplanen och har som syfte att bevara den biologiska mångfalden samt främja ekosystemtjänsterna.

Arbetet med att utöka möjligheten för invånarna att källsortera på allmän platsmark fortsatte under våren med utplacering av ytterligare källsorteringsstationer.

Beviljade medel har möjliggjort fortsatt arbete enligt "Vägledning för kemikaliesmart förskola".

I avslutad upphandling av entreprenad för parkskötsel, snöröjning och barmarksrenhållning, har materialkrav ställts avseende varor från entreprenören för användning på allmän platsmark.

Förvaltningens medarbetare med särskilt uppdrag inom miljö- och klimatarbetet samordnar

uppdragen utifrån det nya miljöprogrammet. För närvarande pågår ett arbete med att ta fram en miljö- och klimathandlingsplan för stadsdelsnämndens verksamheter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				100 %		100 %	100 %	2020
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling				96 %		70 %	70 %	2020
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				44,45		55 %	55 %	2020
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider						1,9	1,9 kg CO2 per kg livsmedel	2020
  Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter						2 %	2 % energieffektivisering relativt 2018	2020
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter				1,4 GWh		1,6 GWh	1945 GWh	2020
  Återbruk inom stadens egen verksamhet (Stocket)						35 st	4 500 st	2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholm Vatten och Avfall AB utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.5.1 Avfall källsorteras och engångsmaterial undviks.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Arbetet med resurseffektiva kretslopp handlar framför allt om att förebygga uppkomsten av avfall, öka återanvändning samt återvinning med minskat resursslöseri som följd. Vid inköp av varor och tjänster undviks engångsmaterial och onödiga förpackningar. Det avfall som ändå uppkommer tas om hand resurseffektivt genom källsortering. Matsvinnet minskar med genomtänkt planering vid inköp, tillagning och servering. I verksamheter som serverar/tillhandahåller livsmedel sker utsortering av matavfall för biologisk behandling. Vid nyproducerade förskolor används "Stockholmsmodellen" med separation av matavfall och fett i avlopssystemet för vidare transport till biogasanläggning och utvinning av biogas.

Förvaltningen avser att stegvis öka möjligheterna för invånarna att källsortera inom prioriterade park- och naturområden.

Förväntat resultat

Verksamheter som serverar/tillhandahåller livsmedel, sorterar ut sitt matavfall för biologisk behandling. Andelen platser inom park- och naturområden som möjliggör källsortering för invånarna ökar.

Analys

Arbetet med att utöka möjligheten för invånarna att källsortera på allmän platsmark fortsatte under våren med utplacering av tre källsorteringsstationer vid Kanaanbadet. Varje avfallsstation inkluderar fyra avfallskärl för sortering av fraktionerna papper, plast, metall samt övrigt. Förvaltningen har även placerat ut en avfallsstation i Solursparken för sortering av fraktionerna papper, plast, metall samt övrigt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Utvalda park- och naturområden utrustas med kärl för källsortering.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.5.2 Miljömässigt bättre alternativ ersätter skadliga kemikalier, varor och produkter.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Vid upphandlingar och inköp av tjänster, varor och kemiska produkter som inkluderar miljö- och hälsofarliga ämnen ersätts dessa med miljömässigt bättre alternativ. Verksamheterna arbetar för att rensa bort kemikalier med farliga egenskaper samt ombesörjer en säker hantering av de produkter och varor med farligt kemiskt innehåll som av olika anledningar ändå används.

Genom en ökad användning av ekologiska livsmedel bidrar verksamheten till minskad kemikalieanvändning inom jordbruket. Vid upphandling och under löpande avtalsperiod ställs krav på redovisning från leverantören om andelen ekologiska livsmedel i färdigproducerade måltider.

Verksamheten har genomgående fokus på att minska barns och ungdomars exponering för miljö- och hälsofarliga kemikalier. Arbetet bedrivs i enlighet med "Vägledning för kemikaliesmart förskola" som ger kunskap och råd om hur skadliga kemikalier ska fasas ut från miljöer där barn vistas i förskolor, parklekar och fritidsgårdar. Vägledningen är indelad i tre olika nivåer baserat på risk, effekt, svårighetsgrad och kostnader. Samtliga förskolor och parklekar har tagit fram handlingsplaner för hur varor och produkter ska bytas ut samt i enlighet med dessa genomfört utbyte av skadliga varor och produkter. Under 2020 är åtgärder enligt nivå 2 angelägna att genomföra inom den öppna förskolan. Detta arbete ryms emellertid inte inom ordinarie budget varför förvaltningen ansöker om 0,5 mnkr i budgetjustering, se även avsnittet Budgetjusteringar under Uppföljning av ekonomi.

Vid samtliga upprustningar och nyanläggningar av lekmiljöer undviks konstgräs samt gummiasfalt, endast material som är lämpliga ur ett hälso- och miljöperspektiv används.

Förväntat resultat

Andelen inköp av ekologiska livsmedel/kostentreprenader uppgår till minst 55 procent av totalt inköpta livsmedel. Chemsoft kemikaliehanteringssystem används av berörda enheter. Vid upprustning och nyanläggning av parker och lekparkar, används inte konstgräs eller gummiasfalt.

Analys

Arbetet med nivå 2 enligt "Vägledning för kemikaliesmart förskola" fortsätter, beviljade medel har möjliggjort ytterligare utbyte av miljö- och hälsofarliga varor och produkter för en bättre miljö för barn i öppna förskolan/introduktionsförskolan.

I avslutad upphandling av entreprenad för parkskötsel, snöröjning och barmarksrenhållning, har materialkrav ställts avseende varor från entreprenören för användning på allmän platsmark. För entreprenaden gäller att föreskrivna och använda kemiska produkter och fasta bygg- och anläggningsvaror ska uppfylla innehålls- och livscykelkriterierna i Byggvarubedömningen, (BVB). Om annat miljöbedömningssystem än BVB används för loggbokshandling och miljöbedömning ska detta uppfylla likvärdiga krav för innehålls- och livscykelkriterier, spårbarhet och systematik.

Med anledning av pågående pandemi arbetar förvaltningen för att utbildningstillfället om Chemsoft kemikaliehanteringssystem istället ska kunna genomföras som en webbutbildning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Berörda enheter redovisar sin kemikalieanvändning i Chemsoft kemikaliehanteringssystem.	2020-01-01	2020-12-31	
 Utbildning i kemikaliehanteringssystemet Chemsoft för berörda enheter.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.5.3 Utveckling och skötsel av park- och naturområden främjar biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsområdets park- och naturområden utvecklas med inriktning mot flerfunktionalitet för såväl sociala möten, fysisk aktivitet som klimatanpassningsåtgärder. Planering och skötsel sker med utgångspunkt från den lokala parkplanen. Behov av förbättringar i befintlig grönstruktur identifieras med syfte att stärka den biologiska mångfalden och tillvarata de reglerande ekosystemtjänsterna. Genom att olika slags grönytor och våtmarker bevaras och utvecklas fungerar ekosystemen som buffert vid exempelvis extrema regn. Växtligheten bidrar bland annat till att jämna ut temperaturen samt till ljudabsorption i stadsmiljön. Förvaltningen samverkar kontinuerligt med berörda förvaltningar och bolag inom staden för planering, utveckling och kunskapsåterföring.

Med syfte att bevara den biologiska mångfalden som bidrar till nödvändiga ekosystemtjänster utreder förvaltningen möjligheten att utveckla ytterligare grönytor till ängsmark. En bedömning görs av i vilken omfattning detta kan ske och vilka gräsytor som är lämpliga att omvandla till slåtterytor utifrån övriga krav och intressekonflikter avseende markanvändning. Stadsodling för invånare möjliggörs vid färdigställda odlingspallar i Solursparken. Med syfte att skapa en känsla för naturen och dess kretslopp fortsätter parkleks- och förskoleverksamheterna med pedagogisk odling.

Arbetet med att ta fram ett ”Lokalt åtgärdsprogram” (LÅP) för Råcksta träsk fortsätter i samverkan med miljöförvaltningen och Stockholm Vatten och Avfall AB. Förslaget till LÅP har varit på internremiss och väntas under året inkomma för samråd till berörda nämnder. Vattenkvaliteten i Råcksta träsk måste förbättras avsevärt för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska uppnås. Syftet med åtgärdsprogrammet är att föreslå åtgärder utifrån de behov som identifieras inom tillrinningsområdet för Råcksta träsk och i själva recipienten.

Förväntat resultat

Åtgärder med syfte att stärka den biologiska mångfalden inkluderas i samtliga parkutvecklingsprojekt. Andelen planteringar med insektsfrämjande växter ökar.

Analys

I avslutad upphandling av entreprenad för parkskötsel har andelen grönytor som anses lämpliga att omvandlas till ängsmark utökats. Med syfte att främja pollinerarnas förutsättningar har under våren antalet planteringsytor med insektsfrämjande växtlighet utökats i Solursparken samt vid Udden intill Strandliden. Inom Gulsippan parkleksområde anläggs nya fjärilsrabatter i samband med pågående installation av ett nytt utomhusgym.

Inom Stockholms stads projekt för ”Grönare Stockholm”, deltar förvaltningen i ett projekt med uppdrag att utreda ett antal förstärkande åtgärder för groddjur runt om i Stockholm. Tidigare förslag att anlägga en groddjursdamm samt övervintringskullar på fältet bakom Råcksta krematorium i Grimsta naturreservat kommer inte genomföras eftersom markförhållandena visade sig vara olämpliga. Istället kommer befintlig groddjursdamm öster om Råcksta Träsk att restaureras och utvidgas. Dammen är uppskattningsvis sju gånger sju meter till ytan och cirka en meter djup, graden av igenväxning är cirka 80 procent av den totala vattenytan. Ett förslag till skötselplan har upprättats, målet är att skapa en större och mer öppen damm till förmån för framförallt groddjur men även för att öka områdets

rekreativa värden.

Med anledning av miljö- och hälsoskydds nämndens beslut om att förelägga stadsdelsnämnden att utreda tänkbara orsaker till återkommande höga bakteriehalter vid Maltesholmsbadet bildades under våren en arbetsgrupp. Förvaltningen har under vår- och sommar samverkat med trafikkontoret, miljöförvaltningen samt huvudmännen för va-nätet, Stockholm Vatten och Avfall AB och fastighetskontoret. Målet har varit att identifiera och åtgärda de bakomliggande orsakerna till de höga bakteriehalterna vid badets östra provtagningspunkt. Vid inspektion upptäcktes att en gammal pumpgrop i strandbadets grasmatta läckte avloppsvatten, det kan vara en möjlig orsak till badvattenföroreningarna. Pumpgropen grävdes ur och ny utrustning installerades. All tillförsel av avloppsvatten ut i omgivande mark stoppades därmed. En viss fortsatt urlakning av det som redan ligger i marken kan ske vid kraftiga regn, så småningom kommer marken torka upp eftersom tillflödet är stoppat och livsmiljön för bakterier i marken blir sämre. Förvaltningen avvaktar uppföljande provtagning för kontroll om ytterligare åtgärder krävs.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Inventera och utveckla ytterligare grönytor till ängsmark för ökad biologisk mångfald.	2020-01-01	2020-10-31	
⏸	Uppstart av stadsodling i Solursparken.	2020-01-01	2020-10-31	Avvikelse
	Analys Med anledning av den pågående pandemin har tidigare planerad stadsodling i Solursparken utgått denna odlingsäsong. Istället har de permanenta odlingspallarna under våren planterats med insektsfrämjande växtlighet.			
✓	Utarbeta program för perenner och annan insektsfrämjande växtlighet.	2020-01-01	2020-04-30	

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bidrar till att inriktningsmålet uppnås helt. Bedömningen grundar sig på måluppfyllelse inom verksamhetsområdesmål 3.1 *Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser*. Förvaltningen menar att det arbete som har genomförts bidrar till måluppfyllelse trots att verksamhetsområdesmål 3.2 *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna* uppnås delvis. Förvaltningen har under perioden fått prioritera nyrekrytering till äldreomsorgen inom pandemin, vilket påverkat möjligheten att genomföra andra planerade aktiviteter.

Förvaltningen har ett överskott efter resultatdispositioner. Förvaltningens arbete med att höja kompetens och medvetenhet om budgethållning och prognossäkerhet har haft en positiv effekt. Förvaltningen har blivit kompenserad för kostnader som uppkommit i samband med pandemin vilket bidrar till överskottet samt att en del verksamheter varit stängda och haft mindre aktiviteter.

För att stärka förvaltningens chefer i deras roll som arbetsgivare har aktiviteter genomförts digitalt, såsom chefsforum. Arbetsmiljöutbildning som nu påbörjats sker med chefer och skyddsombud fysiskt i större lokaler. Introduktion för nyanställda har anpassats till att ske digitalt.

Förvaltningens totala sjukfrånvaro ligger på 8,6 procent jämfört med målet som är 6,6 procent och korttidssjukfrånvaron ligger på 3,1 procent jämfört med målet som är 2,4 procent. Det är

högt och orsaken är den rådande pandemin. Förvaltningen har blivit kompenserade för all sjuklönekostnad dag 2-14 till och med juli med 12,7 mnkr.

Flertalet utvecklingsinsatser har behövt planeras om under perioden. Verksamheterna har dock genom anpassningar och utveckling av alternativa arbetssätt kunnat möta de utmaningar som pandemin har medfört.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet och samtliga av kommunfullmäktige beslutade indikatorer prognostiseras att uppnås under året.

I föreliggande prognos redovisas ett överskott efter resultatdispositioner och pågående budgethållningsåtgärder och med hänsyn till beräknade prestationsförändringar. Berörda verksamheter arbetar med de specifika åtgärdsplaner som finns för budgethållning. Med anledning av konsekvenserna av rådande pandemi finns dock en osäkerhet kring hur nämndens verksamhet och ekonomi kommer att påverkas och vad beslut från regering och riksdag kommer att ge för effekter under året.

Resultatet för 2020 visar en prognos med överskott på 24 mnkr efter resultatöverföringar vilket motsvarar en budgetavvikelse med 1 procent. Överskotten finns inom individ- och familjeomsorgen, barn och unga, beställarfunktionen inom äldreomsorgen, feriearbeten samt inom administrationen. Underskotten finns inom beställarfunktionen stöd och service för funktionshinder och utförarverksamheterna inom äldreomsorgen.

Andelen elektroniska inköp ligger nu på målet, 70 procent jämfört med bokslut 2019 då det låg på 65 procent.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	98,8 %			100 %		100 %	100 %	Tertial 2 2020
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	98,8 %			99,8 %		100 %	100 %	Tertial 2 2020
  Nämndens prognossäkerhet T2	1 %			0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2020
Analys Prognossäkerheten avviker 1,2 % vilket är mer än 1 %. Förvaltningen har ett överskott.								

Nämndmål:

3.1.1 Verksamheternas budget är i balans och har hög prognossäkerhet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Verksamheterna är kostnadseffektiva, tar ansvar för sin budgethållning och har hög prognossäkerhet. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att höja kompetensen avseende ekonomistyrning samtidigt som chefer har tillgång till det stöd och de verktyg de behöver. Arbetet med att tidigt uppmärksamma befarade budgetunderskott har hög prioritet, åtgärdsplaner upprättas och åtgärder sätts in snarast möjligt. Genom täta uppföljningar säkerställs att åtgärder får önskad effekt.

Förväntat resultat

Stadsdelsförvaltningen har god budgethållning och hög prognossäkerhet.

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. De ekonomiska konsekvenserna av pandemin har varit omfattande men prognostiseras att rymmas inom tilldelad budget. Förvaltningen har kompenserats för höga sjuklönekostnader som uppstått under perioden tom juli månad med sammanlagt 12,7 mnkr.

Det finns fortfarande en osäkerhet på grund av de ökade personalkostnaderna under pandemin. Rekommendationerna om att vara hemma vid minsta symptom påverkar korttidssjukfrånvaron. Prognossäkerheten är svårbedömd eftersom förvaltningen inte har kännedom om vilka effekter i form av kostnader och volymförändringar som ytterligare kan komma att påverkas av pandemin.

Förvaltningens medarbetare har en god förståelse för de ekonomiska förutsättningarna och arbetar kontinuerligt med att säkerställa en god prognossäkerhet och långsiktigt hållbara finanser. Förvaltningens controllers har månatliga dialoger med chefer för att gå igenom ekonomin.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognoss helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Enheterna har budget i balans.	100 %				100 %	100 %		Tertial 2 2020
Analys								
Flertalet enheter har en budget i balans. Äldreomsorgens utförare har ett underskott vilket beror på Covid -19 pandemin och de har därmed inte kunnat genomföra planerade budgethållningsåtgärder.								

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet kommer att uppnås delvis under året. Bedömningen grundar sig på att fyra av de av kommunfullmäktige beslutade indikatorerna nås helt, tre indikatorer nås delvis och en indikator inte uppnås. Att målet för korttidsjukfrånvaron inte nås beror till stor del på den pågående pandemin.

Chefer har rätt kompetens för sitt uppdrag

Förvaltningens arbete med det systematiska arbetsmiljöarbetet genom årshjulet fortsätter enligt plan och de utvecklingsområden som har identifierats genom den årliga medarbetarundersökningen. Under året har arbetet med att säkerställa bemanning inom framförallt äldreomsorgen varit prioriterat. Förvaltningen menar att bemanningssituationen inom äldreomsorgen nu har en viss beredskap inför hösten och en eventuellt ökad smittspridning.

Ett flertal utbildningsinsatser för att höja chefers kompetens flyttas fram till 2021 i syfte att inte belasta verksamheterna i för hög utsträckning, då många kompetenshöjande insatser i verksamheterna som inte kunnat genomföras under våren är planerat att genomföras under hösten.

Sjukfrånvaron i förvaltningens verksamheter följer trenden i staden i stort. Den totala sjukfrånvaron har ökat under perioden, och är ett trendbrott, Förvaltningen menar att denna utveckling är ett resultat av nu rådande rekommendationer. Förvaltningen fortsätter att, i de verksamheter där det är möjligt, ge förutsättningar för att arbeta hemifrån. I de verksamheter där hemarbete inte är möjligt, ser förvaltningen en markant ökning i sjukfrånvaron gentemot de verksamheter där hemarbete kan ske.

Medarbetare bidrar till utveckling av den egna verksamheten

För att möta de utmaningar som pandemin medfört, har förvaltningen inom flera verksamhetsområden behövt prioritera om och anpassa verksamheten. Detta har medfört att vissa av kommunfullmäktiges och nämndens aktiviteter inte har kunnat genomföras som planerat. Förvaltningen bedömer dock att det arbete som genomförts hittills bidrar till att medarbetare bidrar till utveckling av den egna verksamheten. Flera verksamheter har genomfört kompetenshöjningar under året för att möta pandemins utmaningar, exempelvis utbildningar i basal hygien. Dessutom har flera verksamheter, exempelvis flera av förvaltningens förskolor, har arbetat med att strukturera inventera medarbetarnas kompetenser och utifrån genomförd inventering utformat arbetsplaner för medarbetare.

Genom kreativa och nytänkande lösningar har flera av förvaltningens verksamheter arbetat för att erbjuda invånare och brukare ändamålsenlig verksamhet.

Förvaltningen har smarta och effektiva arbetsätt

Förvaltningens planerade utvecklingsarbete har till viss del pausats på grund av rådande

pandemi. Arbetet med att utveckla ledningssystem inom äldreomsorgen och socialtjänsten har inte kunnat prioriteras. Förvaltningen planerar för att kunna genomföra detta utvecklingsarbete under 2021. Trots detta menar förvaltningen att rådande pandemi har medfört förändringar i arbetsätt och rutiner som bidrar till att kvaliteten och effektiviteten i verksamheterna höjs.

Förvaltningen har under året arbetat i en ny organisation inom individ- och familjeomsorgen. Den nya organisationen skapar förutsättningar för att invånare som är i behov av stöd och hjälp, ska möta en effektiv och sammanhållen socialtjänst. Förvaltningen har under perioden följt upp omorganisationen. Uppföljningen visar att den nya organisationen har gett en utvecklad intern samverkan kring den enskilde individen eller familjen, vilket skapar förutsättningar för ett effektivt och sammanhållet stöd. Ytterligare uppföljning kommer att göras kring hur omorganisationen har påverkat brukarna och hur samverkan kan konkretiseras ytterligare internt.

Under året har även införandet av förvaltningens innovationssatsning Modell för tidigt socialt stöd fortsatt. En pilotverksamhet har startat under perioden och en plan för uppföljning av såväl pilotprojekt och ordinarie verksamhet har tagits fram.

Införandet av moderna sociala system fortsätter enligt plan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	79	76	80	79		81	82	2020
Analys								
Stadens medarbetarenkät har genomförts under perioden. Utfallet av aktivt medskapandeindex (AMI) är 79 för 2020, vilket är samma resultat som föregående år. Det innebär att årsmålet för AMI inte uppnås. AMI består av tre delindex: motivation, ledarskap och styrning. Jämfört med föregående år har utfallet försämrats avseende delindex motivation. För delindex styrning och ledarskap har utfallet förbättrats med respektive en procentenhet.								
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	0,66 %				0,5 %	0,5 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	70 %			82,35 %	100 %	100 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2020
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %			100 %		90 %	90%	2020
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %					100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2020
  Index Bra arbetsgivare	78			78		81	84	2020
Analys								
Med hänsyn tagen till föregående års utfall samt årets AMI-resultat är förvaltningens prognos att årsmålet inte kommer att nås. Troligt är att periodens utfall ligger kvar på samma nivå som föregående år.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Sjukfrånvaro 	8,6 %	6,6 %	8,9 %	6,6 %	7,5 %	6,6 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 2 2020
Analys								
Med anledning av rådande läge är det oerhört svårt att prognostisera sjukfrånvaron. Förvaltningen räknar med mycket höga sjukfrånvarotal den närmaste tiden.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	3,1 %	3,1 %	3,1 %	2,3 %	3,5 %	2,4 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 2 2020
Analys								
Med anledning av rådande läge är det oerhört svårt att prognostisera sjukfrånvaron. Förvaltningen räknar med mycket höga sjukfrånvarotal den närmaste tiden.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samlokalisering mellan folkbibliotekens verksamheter och stadsdelarnas medborgarservice i syfte att förenkla för medborgarna, effektivisera stadens lokalförsörjning och stärka stadens offentliga mötesplatser	2020-01-01	2020-12-31	
  Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna och berörda nämnder i deras arbete med vidareutbildning och kompetensutveckling av medarbetare som saknar relevant grundutbildning	2020-01-01	2020-12-31	
  SISAB ska i samarbete med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra anpassningar i lokalprogrammet för att säkerställa att investeringsutgifterna per elevplats blir så låga som möjligt	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

3.2.1 Chefer har rätt kompetens för sitt uppdrag

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Chefsuppdraget förutsätter handlingskraft och ett ledarskap som präglas av kommunikation, tillit samt mod att hantera utmanande situationer och att aktivt leda förändringsarbete i en öppen och tillåtande kultur. Genom att höja chefers kompetens inom arbetsgivarfrågor ökar deras möjligheter att skapa ett klimat på arbetsplatsen som präglas av god arbetsmiljö, delaktighet och initiativtagande. På en sådan arbetsplats arbetar förvaltningens chefer aktivt med att stödja medarbetarna i att utveckla och omsätta idéer och förslag till konkreta verksamhetsförbättringar. Förvaltningens chefer fortsätter att prioritera det systematiska arbetsmiljöarbetet och följer förvaltningens årshjul samt arbetar för en bra bemanning och rutiner i syfte att öka antalet heltids- och tillsvidareanställningar. Häri ligger förutsättningarna för en god arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och represalier. I en väl fungerande arbetsmiljö är både

personalrörlighet och sjukfrånvaro på en sund nivå.

Ett led i att säkerställa behovet av kompetenta och engagerade medarbetare är att chefer har god kunskap om kompetensbaserad rekrytering och rekryteringsprocess, vilket även minskar risken för att någon grupp missgynnas utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. För att också stärka förmågan att behålla, attrahera, rekrytera och utveckla önskvärd kompetens är det viktigt med en sammanhållen och väl fungerande lönebildning. För att stärka chefers kompetens i rollen som chef och arbetsgivare erbjuds utbildningsblock inom arbetsrättsliga lagar och avtal, lönebildning, arbetsmiljö- och rehabiliteringsfrågor, rekryteringsprocessen, digitala lösningar samt ekonomi.

För att stärka chefers handlingskraft läggs större fokus på hur chefen kan ta sig an problemställningar och hur man praktiskt applicerar det som förmedlas genom utbildningsinsatser i sin yrkesutövning. För att uppnå detta arbetar förvaltningen bland annat med case-baserade erfarenhetsmöten. För att göra viktig information överskådlig och lättillgänglig vidareutvecklas chefsytan på intranätet med fokus på HR-frågor.

För en effektiv resursanvändning och ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivar- och utvecklingsfrågor stärker förvaltningen, genom erfarenhetsutbyte och gemensamma utbildningar, samarbetet med närliggande stadsdelsförvaltningar.

Förväntat resultat

Aktivt medarbetarindex för ledarskap ökar under 2020, resultatet förväntas återspeglas i den medarbetarenkät som genomförs våren 2021. Chefer som deltagit i kompetenshöjande aktiviteter bedömer att deras kompetens inom HR-området har ökat under året.

Analys

Under perioden har förvaltningen prioriterat och arbetat intensivt med att rekrytera undersköterskor och vårdbiträden till äldreomsorgen. Idag är bemanningssituationen god inom äldreomsorgen och viss överbemanning råder. Detta skapar en beredskap inför en eventuell ökad smittspridning i samhället igen under hösten.

En konsekvens av pågående pandemi är att delar av vårens utbildningsinsatser har planerats om samt genomförts digitalt. Under hösten har förvaltningen börjat genomföra utbildningar för förvaltningens chefer som planerat. Alla utbildningar under hösten kommer att anpassas efter rådande rekommendationer samt i de fall där det är möjligt genomföras digitalt.

Chefsytan på intranätet finns sedan en tid tillbaka tillgänglig för förvaltningens chefer och arbetet fortgår kontinuerligt med att vidareutveckla plattformen.

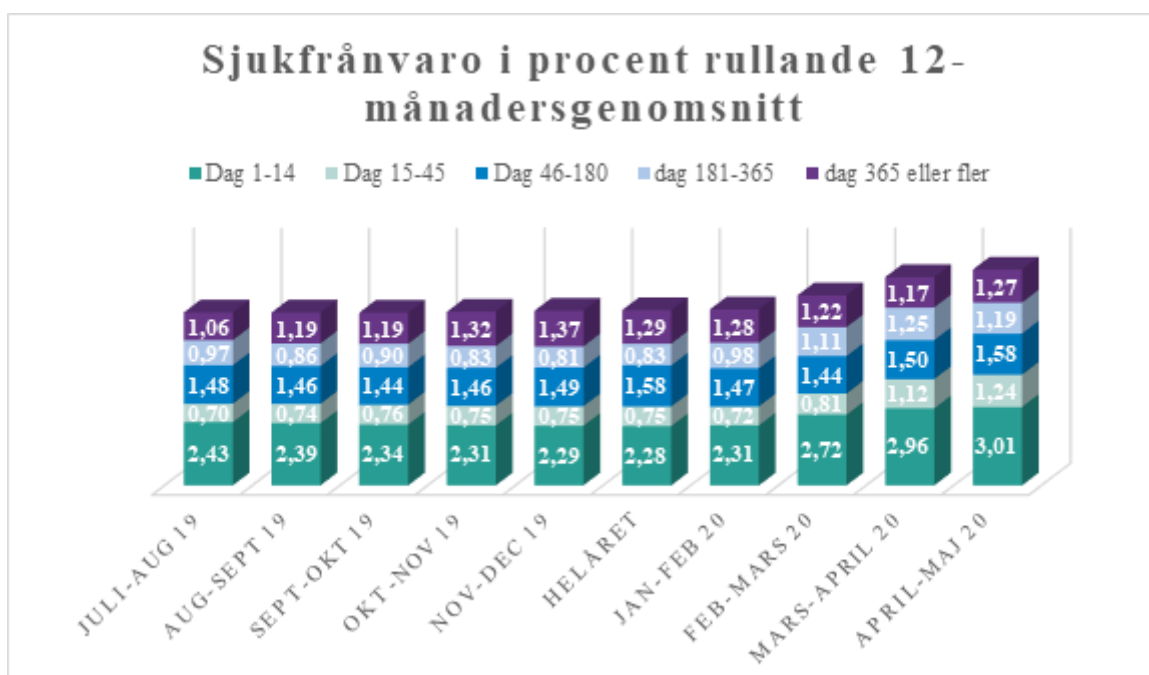
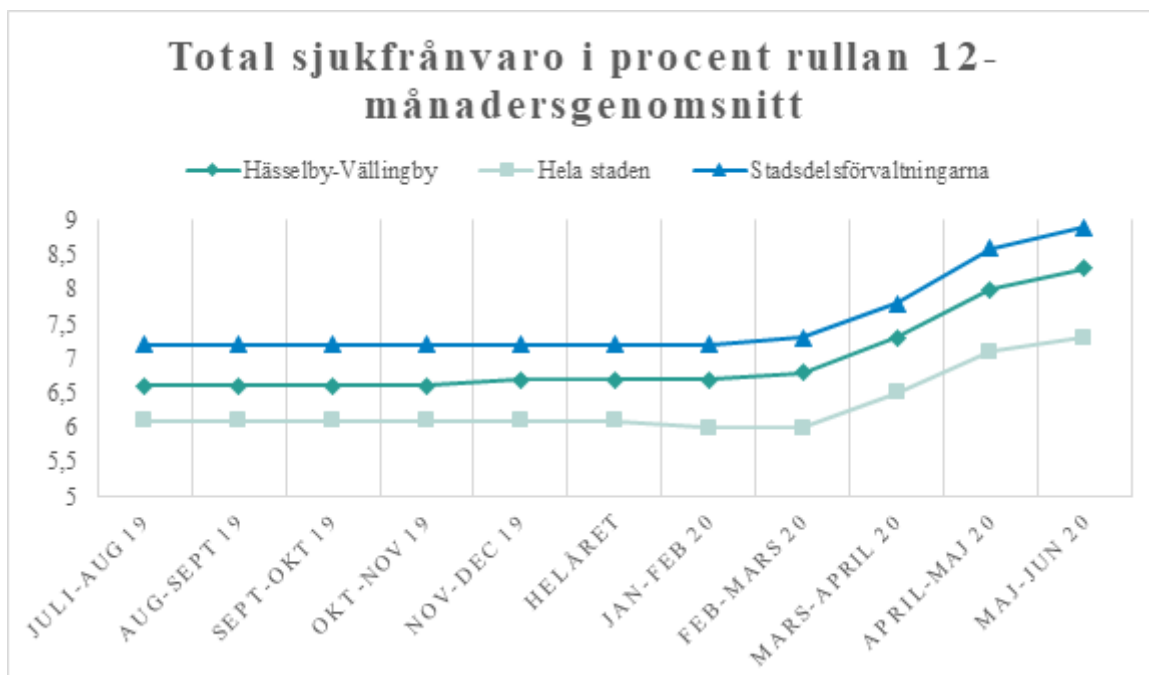
Sjukfrånvarons utveckling

Under perioden har den totala sjukfrånvaron ökat och i synnerhet är det korttidssjukfrånvaron som ökat, vilket är ett trendbrott mot tidigare års stabila värden. Den här utvecklingen går även att se hos de andra stadsdelsförvaltningarna. Förvaltningens analys är att denna utveckling är nära förbundet med pågående pandemi och instruktioner om att stanna hemma vid uppvisandet av minsta förkylningssymptom.

Förvaltningen har i de verksamheter där man kan arbeta hemifrån, givit förutsättningar för

detta. I många verksamheter där mycket av arbetet kan bedrivas hemifrån ser vi normala sjukskrivningsnivåer till skillnad från den markanta ökning i antalet sjukskrivningar som råder inom verksamheter där man inte kan arbeta hemifrån. Att sjukskrivningen ökat så mycket mer i stadsdelsförvaltningarna jämfört med staden som helhet bedömer förvaltningen har sin främsta förklaring i det stora antalet medarbetare som inte kan arbeta hemifrån.

I den mån det går försöker verksamheterna också att planera och schemalägga så att man inte ska behöva arbeta hemifrån i allt för långa och sammanhängande perioder. Detta görs för att minska de potentiellt negativa effekter på den psykiska hälsan som långvarigt hemarbete kan medföra.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 AMI - ledarskap.	78 %					77 %		2020
 Andel chefer som bedömer att deras kompetens inom HR-området har ökat efter genomförda utbildningar.	100 %					90 %		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Bjuda in chefer till case-baserade erfarenhetsmöten kring HR-relaterade frågeställningar	2020-03-01	2020-12-31	
Analys			
För att inte belasta verksamheterna mer än nödvändigt kommer förvaltningen inte att försöka ta igen de utbildningar som inte kunde genomföras under våren. Med anledning av detta kommer de case-baserade erfarenhetsmötena inte att genomföras under 2020.			
 Genomföra utbildning i de olika momenten inom rekryteringsprocessen för chefer	2020-01-01	2020-04-30	
 Genomföra utbildning inom arbetsmiljö och rehabilitering för chefer och skyddsombud	2020-01-01	2020-12-31	
 Genomföra utbildning inom lönebildning för lönesättande chefer	2020-01-01	2020-03-31	
 Genomföra utbildningsblock inom arbetsgivarfrågor så som lagar och avtal för chefer	2020-04-01	2020-12-31	
 Undersöka och riskbedöma chefers organisatoriska och sociala arbetsmiljö	2020-10-01	2020-12-31	
 Vidareutveckla chefsytan på intranätet med fokus på HR-frågor	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

3.2.2 Medarbetare bidrar till utveckling av den egna verksamheten

 Uppfylls helt

Beskrivning

Medarbetare med rätt kompetens och förståelse för uppdraget är en förutsättning för att bedriva en verksamhet med god kvalitet. Precis som chefen har ett ansvar att skapa ett klimat på arbetsplatsen som präglas av god arbetsmiljö, delaktighet och initiativtagande har medarbetaren ett ansvar att aktivt delta och ta vara på möjligheterna till inflytande. Förvaltningens medarbetare ges möjlighet att ta egna initiativ till att utveckla sin kompetens utifrån verksamhetens behov och uppdrag. I förvaltningen råder nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering. Enheterna fortsätter att arbeta med verksamhetsnära introduktionsprogram för nyanställda medarbetare.

Ett aktivt medarbetarskap är grunden för god arbetsmiljö. För att stärka det aktiva medarbetarskapet genomförs workshops, i första skedet med chefer och skyddsombud. Det systematiska arbetsmiljöarbetet sker löpande i samverkan med medarbetare på bland annat arbetsplatsträffar och till stöd finns årshjulet för samverkan och arbetsmiljö. Fackliga

organisationer har en viktig roll i samverkan med arbetsgivaren i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

För att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare fortsätter arbetet utifrån stadens handlingsplan. I samverkan med fackliga organisationer identifieras och prioriteras områden för vidareutveckling i enlighet med socialtjänstens modell för tidigt stöd. Läs mer under verksamhetsområdesmålet 1.4 I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet. Inom äldreomsorgen integreras arbetet med att förbättra arbetssituationen för biståndshandläggare i beställarenhetens dagliga arbete, bland annat genom en tydlig organisation med teamindelning utifrån exempelvis medarbetarnas specialistkompetens, de äldres insatser och geografiska spridning.

För att arbeta vidare med handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare finns en styrgrupp och en arbetsgrupp. Styrgruppen består av HR, avdelningschef och fackliga representanter, arbetsgruppen består av rektorer, förskollärare och barnskötare och HR. Grupperna utgår från den lokala handlingsplanen som tagits fram under intervjuer med samtliga yrkesgrupper. Förvaltningen fortsätter arbetet med att trygga en god kompetensförsörjning inom förskolan, de redan pågående kompetensförsörjnings- och kompetensutvecklingsinsatserna som pågår inom staden fortsätter.

Förväntat resultat

Medarbetarindex för motivation och styrning ökar under 2020, resultatet förväntas återspeglas i den medarbetarenkät som genomförs våren 2021.

Analys

Till följd av rådande pandemi har man inom många verksamhetsområden behövt göra anpassningar och omprioriteringar. Det innebär att man i förvaltningen har fått prioritera om gällande kommunfullmäktiges aktiviteter. Förvaltningen bedömer att det arbete som hittills genomförts, med anpassningar och flexibilitet i verksamheterna, bidrar till att målet nås.

En viktig förutsättning för att skapa engagemang och stärka det aktiva medarbetarskapet är att medarbetarna upplever delaktighet i verksamheten. Ett sätt för att öka delaktigheten är genom kompetensutveckling på olika nivåer. På grund av den rådande samhällssituationen har utbildningar och kompetensutvecklingsinsatser skett digitalt och många av förvaltningens verksamheter arbetar aktivt med att kompetensutveckla sina medarbetare. Till följd av pågående pandemi skiljer sig verksamheternas förutsättningar åt i fråga om att kunna bedriva aktiv kompetensutveckling. Inom ett antal förskolor har man under perioden arbetat med att strukturerat inventera medarbetarnas kompetenser och utifrån det resultatet utformat arbetsplaner. Inom förskolan har arbete pågått med att höja utbildningsnivån bland medarbetare vilket också är en förutsättning för att nå verksamhetens mål.

Förvaltningen ser också att restriktionerna och den rådande samhällssituationen inneburit ett ökat lärande och delaktighet inom många verksamhetsområden. Inom Vällingby hemtjänst har de försvårande omständigheter och begränsningar som pandemin inneburit också medfört nytänk och kreativa lösningar i medarbetargrupperna. Det har bland annat handlat om aktiviteter för att motverka äldres ensamhet utan att ses, att stimulera till fysisk aktivitet på

distans och hitta nya samverkansvägar.

Handlingsplanen för förbättrad arbetsituation för förskolelärare och barnskötare har reviderats för hösten 2020. I arbetet med handlingsplanen för en förbättrad arbetsituation för socialsekreterare och biståndshandläggare har förvaltningen valt att fokusera på hot och våld, brukardelaktighet, introduktionsprogram och mentorskap för nyanställda, kompetens- och utvecklings forum, regelbunden fortbildning och medhandläggarskap. Under året planeras att i samverkan med berörda verksamhetsområden ta fram planer för hur man ska arbeta med valda fokusområden.

Förändring av yrkestitulaturen inom LSS är en viktig utvecklingsfråga och förvaltningen inväntar socialnämndens förslag på färdplan. Att få nya titlar förväntas bland annat leda till bättre förutsättningar vid rekrytering.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 AMI motivation	79 %					80 %		2020
 AMI-styrning	81 %					80 %		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbeta med att stärka det aktiva medarbetarskapet	2020-01-01	2020-12-31	
 Arbetet med handlingsplanen för medarbetare inom socialtjänsten och förskola bedrivs som en integrerad del av ordinarie verksamhet.	2020-01-01	2020-12-31	
 Ett systematiskt arbetsmiljöarbete bedrivs i enlighet med förvaltningens årshjul	2020-01-01	2020-12-31	
 Förmedla och tydliggöra lönekriterier	2020-10-01	2020-10-31	
 Genomföra utbildning inom arbetsmiljö och rehabilitering för chefer och skyddsombud	2020-01-01	2020-12-31	
 Genomföra väl genomarbetade och strukturerade verksamhetsnära introduktioner för nyanställda medarbetare	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

3.2.3 Förvaltningen har smarta och effektiva arbetssätt

 Uppfylls helt

Beskrivning

Alla verksamheter arbetar kontinuerligt med att identifiera förbättringsmöjligheter i sina arbetssätt och rutiner. Förvaltningen tar tillvara på möjligheter i Moderna sociala system som införs under 2020.

Kvalitetsledningssystemen utvecklas, uppdateras och stärks på förvaltningsnivå. Processer, arbetssätt och rutiner kartläggs, dokumenteras och görs kända i berörda verksamheter. I samband med detta arbete identifieras effektiviseringspotentialer och nya arbetssätt, rutiner och hjälpmedel utvecklas där det är möjligt. Digitaliseringsmöjligheter och innovationer

utnyttjas i utvecklingsarbetet.

Ledningssystemen inklusive processer, arbetssätt och rutiner för äldreomsorgen och socialtjänsten är prioriterade. Även hantering av synpunkter, klagomål och avvikelser systematiseras och effektiviseras.

Läs mer under rubriken Systematiskt kvalitetsarbete.

Förväntat resultat

Tydliga processer och arbetssätt höjer kvaliteten och effektiviteten i verksamheterna.

Analys

Förvaltningens arbete med införande av Stadens nya moderna sociala system, ESSET pågår. Under perioden har verksamhetsområdet barn och unga IT-mognad undersökts, vilket visar på hög IT-mognad. Förvaltningen har även tagit fram en tidsplan för datahantering som planeras att genomföras under hösten. För att säkerställa ett bra införande kommer ett verksamhetsteam för barn och unga att upprättas i höst, mer om detta arbete kommer att beskrivas i verksamhetsberättelsen.

I slutet av 2019 genomfördes en omorganisation av individ- och familjeomsorgen med syfte att invånare, som är i behov av stöd och hjälp, ska möta en effektiv och sammanhållen socialtjänst. Omorganisationen var implementerad vid årsskiftet 2019/2020. Den nya organisationen gav förutsättningar för effektiva samtida insatser. Genom en effektiv samverkan mellan avdelningarnas enheter finns idag en mer utvecklad intern samordnad planering kring den enskilde individen eller familjen. De fackliga organisationerna har under våren 2020 utvärderat omorganisationen med slutsatsen att omorganisationen var en långdragen och omfattande process, men att genomförandet i det stora hela har fungerat väl. En uppföljning bör dock genomföras för att ta reda på hur omorganisationen påverkat brukarna och hur samverkan kan ytterligare konkretiseras mellan de olika enheterna. Även medhandläggarskap bör utvecklas, särskilt för målgrupperna unga 16-20 år, SIG-arbetet och barn med föräldrar som uppbär psykisk ohälsa och/eller missbruksproblematik. Enhetschefer har fått i uppdrag att på APT gå igenom de risk- och konsekvensanalyser som genomförts samt att inför verksamhetsplanering år 2021 göra eventuella förbättringar i samverkansrutiner.

Under perioden har en översyn av förvaltningens administrativa funktioner påbörjats i syfte att skapa en kvalitetsdriven och effektiv organisation. Slutsatser och resultat av denna översyn redovisas vidare i verksamhetsberättelsen.

Förvaltningens arbete med att utveckla en modell för tidigt socialt stöd för barn och unga, pågår enligt plan. För att hitta effektiva tillvägagångssätt för att ge barn och unga rätt stöd har nya rutiner och arbetssätt tagits fram som ska prövas i en pilotverksamhet, se mer under 1.4.1

I samverkan med SKR, Sveriges Kommuner och Regioner, samt med RISE, Research Institutes of Sweden, har en plan för uppföljning tagits fram. Syftet med uppföljningsplanen är att kunna följa effekterna av utvecklingsarbetet, både i ordinarie- och pilotverksamhet. Vidare har förvaltningen även påbörjat arbetet med att skapa former för sociala utfallskontrakt, som innebär att förvaltningen, i samarbete med civilsamhället, kan erbjuda flexibla och

utfallsfokuserade insatser, Under perioden har även omvärldsbevakning och digitala studiebesök med andra kommuner och förvaltningar genomförts för att ta tillvara på erfarenheter och lärdomar från liknande arbete.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ledningssystemet för socialtjänsten utvecklas och dokumenteras med kartlagda processer och arbetssätt	2020-01-01	2020-04-30	
 Processen för funktionsnedsättning och socialpsykiatri utvecklas vidare med rutiner, mallar etc.	2020-01-01	2020-12-31	
 Processen för äldreomsorg - hemtjänst utvecklas vidare med rutiner, mallar etc.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

3.2.4 Förvaltningens lokalanvändning är kostnadseffektiv

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Hyror utgör en stor del av förvaltningens utgifter och därför ska inga lokaler stå tomma, tomma lokaler i stadsdelsområdet skapar även en känsla av otrygghet. I syfte att säkerställa ett optimalt nyttjande av förvaltningens lokaler går lokalbeståndet igenom regelbundet för att bevaka och vidta åtgärder utifrån uppsägningstider, flytt eller avveckling/utveckling av verksamhet. I de fall förvaltningen får tomma lokaler under pågående hyresavtal undersöks alltid möjligheten att överlåta lokalen till annan verksamhet.

Då prognoserna visar att antalet förskolebarn är något vikande de närmaste åren görs en genomgång av förvaltningens förskolor för att optimera antalet förskolor, inte minst då nya förskolor är under byggnation. I genomgången ingår även att se över det långsiktiga upprustningsbehovet.

En översyn av förvaltningens lokaler för äldreomsorg görs under året gällande såväl volym som verksamhetsinriktning. Förvaltningen inväntar den kommande äldreboendeplanen för att kunna anpassa planeringen av förvaltningens lokaler.

Samlokalisering av verksamheter inom förvaltningen sker under det kommande verksamhetsåret och genom det avvecklas vissa förhyrda lokaler, vilket ger lägre totala hyreskostnader. En översyn görs av hur lokalerna för fritidsgårdsverksamheten ska kunna användas av fler aktörer, bland annat utreds en riktad ungdomsverksamhet i Åkermüntans fritidsgård tillsammans med Kulturförvaltningen.

Förväntat resultat

Förvaltningens lokalbestånd motsvarar verksamhetens volym.
Samlokalisering av verksamhet ökar.

Analys

För att uppnå kostnadseffektivt utnyttjande av lokalerna har förvaltningen gjort en översyn av befintliga lokaler. Samlokalisering av verksamheter inom förvaltningen sker under det

kommande verksamhetsåret och genom avveckling av förhyrda lokaler där så är möjligt, för att minska hyreskostnader. Samlokalisering har genomförts under sommaren då Praktikcentrum på Olof Jönssons gränd 19 flyttades till Astrakangatan 19 där daglig verksamhet redan bedrivs.

En översyn av förvaltningens lokaler för äldreomsorg görs under året gällande såväl volym som verksamhetsinriktning. Förvaltningen inväntar den kommande äldreboendeplanen för att kunna anpassa planeringen av förvaltningens lokaler. Den pågående pandemin innebär ett tillfälligt stopp i det arbetet på grund av besöksförbud på äldreboenden.

En fördjupad översyn av förvaltningens förskolelokaler har inletts under våren och fortsätter under hösten. Samlokalisering kommer ske av förvaltningens två avdelningar för barn med funktionsnedsättning som i januari 2021 samlokaliseras i en ny förskola som är under uppförande i Hässelby. Den nya förskolan kommer även ta över två avdelningar från en närliggande förskola varefter den förhyrningen avslutas juni 2021.

Nämndmål:

3.2.5 Förvaltningen är en attraktiv samverkanspart

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stockholm är en växande stad där vikten av att göra rätt saker resurseffektivt ökar. Många av de utmaningar staden står inför kräver samverkan såväl inom staden som med externa aktörer. Exempel på områden där samverkan är avgörande är integration, skola och socialtjänst, säkerhets- och trygghetsarbetet, stadsplaneringsfrågor och förbyggande arbete för såväl unga som gamla. Samverkansvinster kan även uppnås i innovations- och digitaliseringsfrågor.

Förvaltningen bjuder både själv in till samverkan samt deltar i samverkansprojekt som initieras av andra parter. En bedömning görs alltid om uppdraget bidrar till stadens målsättningar. För att samverkan ska fungera krävs bland annat en tydlig struktur för frågan, en metodik för hur uppdraget ska genomföras samt en gemensam målbild för vad som ska uppnås. I samverkan är det också viktigt att bygga tillit mellan deltagande parter samt att samverkan leder till samhandling. Förvaltningen bidrar genom sitt kunnande och agerande till att samverkan blir professionell och resultatriktad.

Förverkligandet av Agenda 2030 kräver också samverkan för att skapa och synliggöra samverkansvinster, Läs mer om Agenda 2030 under Särskilda redovisningar.

Förväntat resultat

Förvaltningen samverkar inom Stockholms stad samt med externa aktörer i viktiga gemensamma utmaningar.

Analys

Förvaltningen samverkar med flera aktörer inom ramen för trygghetsrådet där bland annat polis, fastighetsägare och MTR ingår. Det operativa trygghetsrådet har möten var tredje vecka och deltagarna tycker att det är ett välfungerande forum för att utbyta information och

samordna olika insatser. Förvaltningen samverkar även med det lokala näringslivet och har under året sett ett ökat engagemang för att samverka i frågor som rör trivsel och trygghet.

Förvaltningens verksamheter inom socialtjänst för vuxna har ett fortsatt gott samarbete med viktiga aktörer så som jobbtorg, arbetsförmedling, regionen, polis och bostadsbolag.

Samverkansmötena har till största del skett digitalt under perioden.

Samverkansöverenskommelser har tecknats med flertalet av de externa samverkansparterna.

Förvaltningens verksamheter inom socialtjänst för barn och unga har under första halvåret 2020 deltagit i olika samverkans forum med skola, regionens olika verksamheter, polis och civilsamhället med syfte att ge barn, unga och deras föräldrar ett tidigt stöd genom förvaltningens förebyggande arbete. Samverkan har skett utifrån samverkansöverenskommelser och gemensamma handlingsplaner. Syftet med samverkan är att rätt insatser, som ska vara samordnade och samtidigt, ska ges i rätt tid och till rätt målgrupp.

Förvaltningens samverkan med regionen har bland annat resulterat i att föräldrar inom förskolan och barnavårdscentralerna har fått ett tidigt stöd genom socialtjänstens förebyggande arbete.

Nämndmål:

3.2.6 Upphandlingar, inköp och avtalshantering sker systematiskt och effektivt

 Uppfylls helt

Beskrivning

Upphandlingskompetensen stärks och förvaltningsgemensamma rutiner och riktlinjer implementeras. Arbetet fortsätter med att systematisera avtalsförteckningar på förvaltningsnivå.

Strukturerade och kontinuerliga avtalsuppföljningar säkerställs i alla berörda verksamheter. För ökad avtalstrohet och korrekt genomförda inköp av varor och tjänster avropar verksamheterna i första hand från avtal som upphandlats. För detta används stadens system för e-handel för inköp från anslutna leverantörer.

Förväntat resultat

Upphandlingar sker effektivt och korrekt. Avtalstroheten ökar genom inköp i stadens system för e-handel.

Analys

Förvaltningen har under året hunnit besöka och utbilda några enheter i e-handelssystemet och implementering av den nya avtalsdatabasen Commercis pågår. Utbildning i avtalsdatabasen har hållits för alla chefer på förvaltningen digitalt och en fördjupad utbildningsinsats planeras till hösten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel elektroniska inköp	70 %			64 %		70 %		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla enhetschefer får grundläggande utbildning om upphandling och inköp	2020-01-01	2020-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget 2020	Begärda budgetjusteringar	Prognos Tertial/2020	Avvikelse
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1980	-17,6	1938,4	24
Intäkter	-298,8	0	-332,8	34
Kostnader	2278,8	-17,6	2271,2	-10
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner				0
Resultatenheterna överskott från 2019				35,6
Resultatenheterna överskott till 2021				-35,6
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner				24

Förvaltningens prognos för 2020 baseras på kommunfullmäktiges fastställda budget för 2020 tillsammans med kommunstyrelsens förväntade budgetjusteringar under året. Hänsyn har tagits till löpande prestationsförändringar som uppstår efter avläsning. I samband med avstämningsärendet justerades driftbudgeten med 17 mnkr. Dessa justeringar är medräknade i prognosen.

Nämndens driftsbudget uppgår till 2 278,8 mnkr för kostnader och 298,8 mnkr för intäkter, nettokostnad 1 980 mnkr med hänsyn tagen till kommunstyrelsens beslut om avstämning av mål och budget 2020. Förvaltningen har beräknade prestationsförändringar och begärda budgetjusteringar om en minskning med 17,6 mnkr. Totalt prognostiseras för året, efter resultatdispositioner ett överskott om 24 mnkr.

Prognosen för året bygger på faktiskt bokförda kostnader och intäkter till och med augusti månad, lönerrevision och förväntad utveckling fram till årets slut. Förvaltningen har tagit beslut om att belopp över 50 000 ska periodiseras vilket ingår i prognosen. Kostnader som uppstått på grund av pandemin är medräknade i prognosen. Beslut om kompensation efter juli har förvaltningen ännu inte fått besked om.

Med anledning av pandemins konsekvenser finns osäkerheter kring hur nämndens verksamhet och ekonomi kommer att påverkas till årets slut. Regeringen har utlovat mer medel till kommuner och regioner men det är oklart hur mycket som kommer att fördelas till Stockholms stad.

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2020 (förerresultat-överföringar)	Prognos 2020 (efter resultat-överföringar)	Avvikelse (+/-)
Nämnd och administration	61,5		55,5	55,5	6,0
Individ- och familjeomsorg	254,3		238,3	238,3	16,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	51,3		48,3	48,3	3,0
<i>varav vuxen</i>	40,7		39,7	39,7	1,0
<i>varav barn och ungdom</i>	162,3		150,3	150,3	12,0
<i>varav flykting</i>	0,0		0,0	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	34,6	-2,7	31,9	31,9	0,0
<i>avskrivningar</i>	13,2	-2,2	11,0	11,0	0,0
<i>internräntor</i>	1,0	-0,5	0,5	0,5	0,0
Förskoleverksamhet	424,3	-18,0	406,3	406,3	0,0
Äldreomsorg	627,7		628,7	628,7	-1,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	393,6	3,1	398,7	398,7	-2,0
Barn, kultur och fritid	28,2		28,2	28,2	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	21,4		17,4	17,4	4,0
Ekonomiskt bistånd	134,4		133,4	133,4	1,0
Övrig verksamhet			0,0	0,0	0,0
Totalt	1 980,0	-17,6	1 938,4	1 938,4	24,0

Nämnd och förvaltningsadministration

Nämnd- och förvaltningsadministration prognostiserar ett överskott om 6 mnkr. Överskottet hänförs till personalomsättning och vakanser vid nyrekryteringar. Det finns även budgeterat medel för att kunna balansera eventuella underskott inom andra verksamheter, som inte förväntas ta i anspråk. I samband med pandemin har utbildningar, konferenser och utvecklingsinsatser minimerats. Förvaltningen har anpassat sig successivt till att ha möten och utbildningar digitalt.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen prognostiserar ett överskott om 16,0 mnkr.

Barn och unga redovisar ett överskott om 12 mnkr vilket beror på lägre kostnader för insatser samt ett överskott inom socialpsykiatrin med 3,0 mnkr. Verksamheterna vuxen prognostiserar

ett överskott om 1,0 mnkr.

SIS placeringar har minskat med närmare 5,0 mnkr i jämförelse med tertialbokslut 2 2019. HVB hem och jourhem har minskat med 5,5 i jämförelse med tertialbokslut 2 2019. Även stödboende och familjehem visar på ett överskott. Minskningen beror delvis på att placeringar har gått över till vuxenplaceringar. Förutom denna skillnad har avdelningen för barn och unga ändrat arbetssätt och arbetar mer förebyggande och med hemmaplanslösningar.

Det finns en osäkerhet kring placeringar för barn och unga och förvaltningen har tagit hänsyn till detta i den prognos som redovisas.

Vuxenenheten prognostiserar ett överskott om 1,0 mnkr. Arbetssättet att möta upp med mindre insatser tidigt har gett effekt och kostnaderna har därför kunnat hållas nere.

Socialpsykiatrin redovisar ett överskott om 3,0 mnkr och ligger kvar på samma behovsnivå som år 2019 där man redovisade ett överskott.

Relationsvårdsteamet har ännu inte sett något ökat behov av insatser och ackumulerat utfall ligger lägre än förväntat men med stor osäkerhet över behoven i höst.

Ensamkommande barn prognostiserar en budget i balans men det finns en osäkerhet kring detta. Detta beror på att ersättningsnivåerna i vissa fall inte täcker de vårdkostnader förvaltningen har avseende personer som blivit beviljade svenskt medborgarskap samt kostnader för myndiga personer som beviljats stödboende.

Stadsmiljöverksamhet

Verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten prognostiserar en budget i balans före och efter resultatöverföring. Förskolan har kompenserats för sjuklönekostnader om 6,5 mnkr och fått statsbidrag för mindre barngrupper vilket har bidragit till en budget i balans.

Volymerna inom förskolan har minskat med 55 barn i snitt i jämförelse med 2019, vilket påverkar intäkterna negativt.

Antal inskrivna barn	Planering 2020	Utfall 2020		Utfall 2019
		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
1-3 år fsk	972	1 229	973	1 005
4-5 år fsk	1 658	1 084	1 530	1 551
Allmän fsk	3	0	3	4
Totalt	2 633	2 313	2 506	2 561

Inom verksamhetsområdet har man hittills under året, på grund av den rådande pandemin, haft en stor frånvaro av barn och personal. Dessa har följt varandra relativt väl och därför har man inte behövt ta in vikarier i samma utsträckning som vanligt.

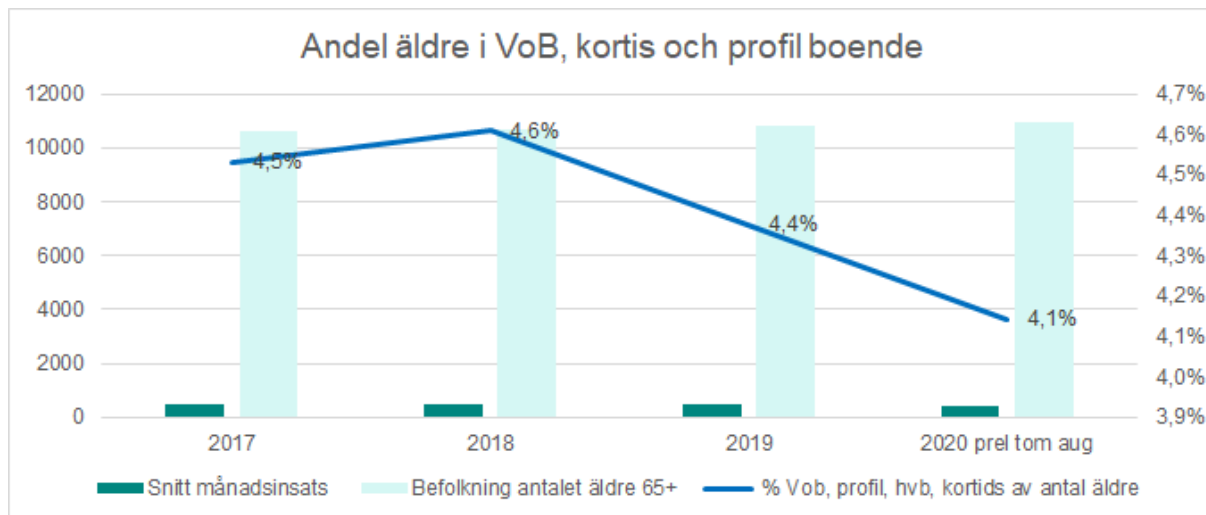
Barnomsorgsgarantin uppfylls.

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet *äldreomsorg* prognostiserar efter budgethållningsåtgärder ett underskott

om 1,0 mnkr (-0,2 %). Underskottet hänförs till utförarverksamheterna i egen regi. I samband med pandemin har utförarna inom äldreomsorgen haft ökade kostnader för skyddsmaterial, sjukskrivningar och extra kostnader för bemanning.

Myndighetsutövningen inom äldreomsorg har ett överskott om 19 mnkr. Volymerna inom vård och omsorgsboendena har minskat mer än vad som var förväntat. Det kan vara en följd av pandemin. Samtidigt har antalet inflyttningar till vård och omsorgsboende i förhållande till antalet äldre i stadsdelen minskat sedan 2018. Se diagram nedan.

Snittet på antal boende i vård- och omsorgsboenden inklusive HVB är 453 personer för perioden januari till och med augusti, samma snitt var 477 personer för 2019.

Antal Boende VoB inkl. HVB o kortis	År 2020	År 2019
Tertial 1	468	477
Tertial 2	438	476
Snittet jan-aug	453	477

Utförarverksamheterna inom äldreomsorgen prognostiserar ett underskott om 20 mnkr.

Utmaningarna finns inom både Hässelby och Vällingby hemtjänst och Koppargårdens vård och omsorgsboende. De planerade budgetåtgärderna som var att anpassa bemanningen och schemalaggningsen efter minskade intäkter har på grund av pandemin inte kunnat fullföljas. Efterfrågan på somatiska platser har minskat vilket medför tomma platser för Koppargården. Det har också varit svårt att ha en effektiv personalplanering som vanligtvis innebär att personal kan gå mellan avdelningar men som på grund av pandemin inte varit möjligt.

Förvaltningen har ökade kostnader på grund av pandemin i form av övertid, mertid, vikariekostnader samt inhyrd personal/chef för att täcka upp frånvaro vid utbildningar för att kunna säkerställa smittspridningen inom äldreomsorgens utförarenheter. Även kostnader för skyddsutrustning, förbrukningsmaterial och renhållning har tillkommit. Äldreomsorgen har blivit kompenserade för sjuklönekostnader med 3,2 mnkr i samband med pandemin.

Tryggt mottagande i hemmet har omvandlats till ett förstärkningsteam som arbetar med Covid-19 patienter. Förvaltningen har kostnader för förstärkningsteamet som består av personalkostnader men det finns en osäkerhet kring om det blir en kompensation för detta och

är delvis medräknade i prognosen.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning prognostiserar efter budgethållningsåtgärder ett underskott om 2 mnkr (-0,5 %). Underskottet finns på beställarsidan medan utförarna i egen regi prognostiserar ett överskott.

Beställarens underskott beror på placeringar utanför valfrihetssystemet vilket medför högre dygnspriser än vad nivåersättningen räcker till.

Arbetet med att följa upp nivåer, förhandla priser och hitta alternativa lösningar för placeringar utanför valfrihetssystemet har haft stor framgång under året. Många av åtgärderna har gett viss effekt under 2020 och kommer först 2021 ge full effekt.

Då all daglig verksamhet har stängt sina lokaler för verksamhet inomhus på grund av rådande pandemi har alla turbundna resor ställts in under perioden 9 april – 31 maj vilket minskade förvaltningens resekostnader under denna period. De turbundna resornas budgettilldelning finns i det fasta anslaget som inte har haft någon nämnvärd uppräknings under de senaste åren. Stängningen av daglig verksamhet har medfört vissa extra kostnader i form av tillfällig utökning av beviljade assistanstimmar.

Utföraren prognostiserar ett överskott på de flesta enheterna. När dagliga verksamheter har hållits stängda har personal omfördelats till boendena.

Funktionsnedsättning	Planering 2020	Utfall 2020	Utfall 2020	Utfall 2019
		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
Antal personer med insats per månad totalt		824	808	829
Hemtjänst personer	145	122	121	125
Personlig assistans LSS timmar	2 800	1 351	2 206	2 418
Barn- och vuxenboende, SoL (antal personer)	24	15	15	21
Barn- och vuxenboende, LSS (antal personer)	146	143	144	145
Daglig verksamhet (antal personer)	322	315	304	312

Fritid och kultur

För verksamheten beräknas en budget i balans.

Enheten för förebyggande och behandling har hittills under året fått anpassa sin verksamhet på grund av pandemin och bland annat bedrivit verksamhet utomhus i större utsträckning än normalt.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknadsåtgärder prognostiserar ett överskott om 4,0 mnkr vilket beror på att förvaltningen har haft svårt att få alla ungdomar i feriearbete. I år har inte förskolan eller äldreomsorgen kunnat ta emot några ungdomar på grund av pandemin vilket genererar ett överskott. I prognosen finns med att ungdomar ska få feriearbete under höstlovet samt jullovet. Arbete pågår med att hitta arbetsplatser till dessa perioder.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd prognostiserar ett överskott om 1,0 mnkr. Det är svårt att i dagsläget göra en bra prognos för ekonomiskt bistånd på grund av samhällsläget. Förvaltningen prognostiserar att biståndsbehoven kommer att bli högre i slutet av året till följd av den ökade arbetslöshet som rådande pandemi för med sig. Även förändrade riktlinjer för vilka grupper som kan beviljas bistånd medför en risk för ökade kostnader.

Antalet bidragshushåll i snitt till och med augusti 2020 var 929 och jämfört med samma period 2019 är det en minskning med 25 hushåll.

Antal hushåll med ek.bistånd	2019	2020
Tertial 1	949	945
Tertial 2	959	914
Snitt jan-aug	954	929

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultat- enheternas bruttobudget 2020	Varav 5 % av resultat- enheternas bruttobudget 2020	Resultat- överföring från 2019 Överskott (-) Underskott(+)	Beräknat resultat 2020 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2021 (max 10 %) Överskott (+) Underskott(-)
Grimsta fsk	42,46	2,12	-2,69	0	2,69
Vällingby fsk	37,37	1,87	-3,18	0	3,18
Räcksta fsk	46,42	2,32	-4,37	0	4,37
Nälsta/Vinsta fsk	39,26	1,96	-3,86	0	3,86
Björnboda/Sörgården fsk	41,10	2,06	-4,07	0	4,07
Maltesholm/Smedshagen fsk	33,20	1,66	-3,25	0	3,25
Loviselund fsk	37,17	1,86	-2,74	0	2,74
Hässelby Gärd fsk	37,02	1,85	-3,34	0	3,34
Trollboda/Smedshagen fsk	27,71	1,39	-2,69	0	2,69
Hässelby Norra fsk	41,22	2,06	-2,71	0	2,71
Skolörten	29,80	1,49	-2,70	0	2,70
Summa resultatenheter	412,73		-35,60	0	35,60

Förskoleverksamhet

Förvaltningen har 10 förskoleenheter som samtliga är resultatenheter. Sammantaget överfördes ett överskott om 4,0 mnkr från 2019 till 2020. Till 2020 prognostiseras inget uttag ur fonden att överföras.

Äldreomsorg

Förvaltningen har en resultatenhet inom äldreomsorgsverksamheten. Ett underskott om 0,6

mnkr fördes från 2019 till 2020. Till 2020 prognostiseras inget uttag ut fonden att överföras.

Investeringar

Mnkr, netto	Budget 2020	Prognos tertial 2020	Budgetjusteringar	Avvikelse
Parkinvesteringar	4,5	4,5	0,0	0,0
Reinvesteringar	3,0	3,0	0,0	0,0
Investeringar med nycklade medel	9,2	9,2	0,0	0,0
Inventarier och maskiner	2,9	2,9	0,0	0,0
Klimatinvesteringar	0	0,0	0,0	0,0
Trygghetsinvesteringar	2,5	2,5	0,0	0,0
Totalt	22,1	22,1	0,0	0,0

Investeringar avseende maskiner och inventarier prognostiseras i balans med budget.

Även investeringar avseende stadsmiljö prognostiseras i balans med budget.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Omslutningsförändringar

Omslutningsförändringar	Kostnader	Intäkter	Netto
Nämnd och förvaltning	3,6	-3,6	0
Individ- och familjeomsorg	-2,7	2,7	0
Flyktningmottagande	-5,0	5,0	0
Socialpsykiatri	2,3	-2,3	0
Förskoleverksamhet	15,8	-15,8	0
Äldreomsorg	18,0	-18,0	0
Omsorg om funktionshindrade	1,5	-1,5	0
Kultur och föreningsverksamhet	0,3	-0,3	0
Arbetsmarknad	-2,6	2,6	0
Stadsmiljö	1,2	-1,2	0
Försörjningsstöd	1,6	-1,6	0
Omslutningsförändringar totalt	34,0	-34,0	0,0

I verksamhetsplanen och tertialrapport 1 anmälde förvaltningen justerad omslutning av budgeten med sammanlagt 239,9 mnkr. Förvaltningen anmäler i detta ärende ytterligare omslutningsjusteringar om 34 mnkr.

Omslutningarna beror främst på kompensation för sjuklönekostnader, statsbidrag, och projektmedel.

Budgetjusteringar

Kapitalkostnader

Kapitalkostnader	Budget 2020	Bokfört	Prognos	Avvikelse
Avskrivningar	13,2	7,2	11,0	-2,2
Internräntor	1,0	0,3	0,5	-0,5

-Minskade medel om 2,2 mnkr på grund av minskade avskrivningar för kostnader inom stadsmiljö.

-Minskade medel om 0,5 mnkr på grund av minskad internränta för stadsmiljö.

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

Förvaltningens balansomslutning har minskat med 11,7 mnkr i jämförelse med tertialbokslut 2 2019.

Tillgångar

Tillgångar (mnkr)	2019-08-31	2020-08-31
Anläggningstillgångar	124,4	133,3
Kundfordringar	18,9	18,7
Div kortfristiga fordringar	76,2	63,7
Förutbetalda kostn och upplupna intäkter	56,6	48,7
Kassa och bank	0,4	0,4
Summa tillgångar	276,5	264,8

Minskningen beror till största del på färre fordringar på Migrationsverket med -10,9 mnkr.

Skulder och eget kapital

Skulder och eget kapital (mnkr)	2019-08-31	2020-08-31
Eget kapital	-35,2	-58,5
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-0,2	-0,2
Långfristiga skulder	-0,4	-0,2
Leverantörsskulder	-51,6	-37,0
Moms och särskilda punktskatter	-0,1	-0,1
Övriga kortfristiga skulder	0	0

Skulder och eget kapital (mnkr)	2019-08-31	2020-08-31
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-189,0	-168,8
Summa skulder och eget kapital	-276,5	-264,8

Eget kapital har ökat med 23,3 mnkr, leverantörsskulder har minskat med 14,6 mnkr samt att upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med 20,2 mnkr. Totalt är det en minskning med 11,7 mnkr.

Upplupna kostnader har minskat inom äldreomsorgen stöd och service inom funktionsnedsättning med cirka 10 mnkr. Det beror på lägre kostnader för korttidsplatser och persontransporter som beror på pandemin. Upplupna löner har ökat med 7 mnkr vilket avser retroaktiva löner. Upplupna intäkter har minskat med cirka 17 mnkr, varav 11 mnkr avser generalschablon. resterande avser förutbetalda intäkter med 6,0 mnkr samt projektmedel med 1,0 mnkr.

Övrigt

Intern kontroll

Den pågående pandemin har medfört att arbetet med internkontroll fått prioriteras ned. Ambitionen är att under hösten återuppta det arbetet. Vissa verksamheter har dock påverkats så mycket att de knappast kan förväntas prioritera arbetet med internkontroll under hela året medan åter andra utan större problem kan återuppta det. Förvaltningen bedömer att arbetet i sin helhet under året kommer att ha avvikelser som varierar från inga avvikelser alls till betydande avvikelser.

Konsekvenser av Covid-19-pandemin

Generella konsekvenser för stadsdelen

- Ökade sjuklönekostnader i verksamheterna.
- Ökade städkostnader i verksamheterna.
- Anpassningar i reception och övriga verksamheter där så krävts har medfört ökade kostnader för bland annat för ombyggnation.
- Ökade kostnader för informationsskyltar om vikten av att hålla avstånd.

Avdelningen för barn och unga samt Avdelningen för vuxna

- Ledarskap och medarbetarskap har utvecklats i verksamheterna.
- Rättssäkerheten för invånarna har inte påverkats av att chefer och medarbetare arbetat på distans.
- Utbildningar och möten har ställts om och i vissa fall ställts in. Invånare har erbjudits möten utomhus, via telefon eller via Skype.
- Antalet orosanmälningar har ökat och även komplexiteten i dessa ärenden.
- Under perioden har fritidsverksamhet erbjudits utomhus
- Ett besöksstopp är infört på stadsdelsområdets bostäder med särskild service och dagliga verksamheter och sysselsättningsverksamheter

- Högre kostnader för personlig assistans på grund av kommunens basansvar då en privat assistansutförare inte kan fullgöra uppdraget. I detta fall på grund av sjukdom.
- Den sociala distanseringen har lett till att många brukare på gruppboende-och servicehus har blivit mer digitala.
- Digitala utbildningar, såsom basala hygienrutiner, har kunnat genomföras.
- Besökscenter för nyanlända har inte invigts. Istället har nyanlända fått information via post, telefon och digitalt.
- Minskade kostnader för transporter under april och maj då daglig verksamhet stängde för personer med funktionsnedsättning.
- Minskade kostnader för korttidsvistelse då brukarna inte nyttjat sin insats fullt ut.
- Minskade kostnader för intermitterant anställda då medarbetare inom daglig verksamhet hjälpt till på gruppboendena.

Äldreomsorg

- För att kunna bedriva kohortvård och möta en ökad sjukfrånvaro i personalgrupperna har en överanställning gjorts i verksamheterna.
- Kostnader för att ha separat personal i köken på vård och omsorgsboenden för att minska smittspridningen.
- Kostnader för extra lönetillägg då belastningen på cheferna har varit hög under perioden och de har haft både beredskap och aktiv tjänst utöver sin ordinarie tjänstgöring.
- Förvaltningen har genomfört utbildningsinsatser i basala hygienrutiner, kohortvård har bedrivits på boenden.
- Ökade kostnader för extra personal och lönetillägg då ett förstärkningsteam som arbetar med kohortvård för brukare med hemtjänst har startat.
- Redan i ett tidigt skede infördes besöksstopp på boenden och öppna mötesplatser. Från början av sommaren har aktivitetscentren kunnat öppna igen om än i liten skala.
- Närståendebesök vid Koppargårdens vård- och omsorgsboende har kunnat erbjudas utomhus under sommaren.
- Enheten har arrangerat musikunderhållning utomhus för de boende.
- Ökade kostnader för hygienartiklar och skyddsutrustning.
- Beställarenheten har haft lägre kostnader då personer valt att pausa serviceinsatser inom hemtjänsten. Samma orsak har medfört minskade intäkter för de utförande verksamheterna inom hemtjänst.
- Förloerade intäkter för vård och omsorgsboenden då det fått fler tomma platser och som en konsekvens att det uppstått fler tomma platser har kostnaderna minskat på beställarsidan.

Förskola

- I ett tidigt skede var många barn och medarbetare frånvarande vilket fick konsekvenser för den förskolläraleda undervisningen men sedan slutet av april har närvaron stadigt ökat och är nu uppe på normala nivåer.
- Minskade intäkter då förskoleplatser sades upp under våren.
- Ökade kostnader för utomhusleksaker på grund av ökad utevistelse.
- Varje förskola har tagit fram en beredskapsplan där risker och sårbarheter såsom

exempelvis bemanning och materialförsörjning identifierats.

- Verksamheten har till största delen förlagts utomhus vilket har gynnat barnens fysiska utveckling då besöken i närliggande parker och skog ökat.
- Utbildningar och möten för personalen har skett digitalt via Teams vilket har gjort att den digitala kompetensen ökat.
- Rektorererna har utövat ett nära pedagogiskt ledarskap på distans, utomhus eller i mindre grupper.
- Utvecklingssamtal och överlämnandesamtal med vårdnadshavare och skola har till största delen skett digitalt, via telefon eller utomhus.
- Vårdnadshavarna lämnar och hämtar sina barn ute för att minska smittspridningen.

Arbetsmarknad

- Feriearbete har inte kunnat genomföras fullt ut och ungdomar får inte sitt första arbete då förskola och äldreomsorg inte kunnat ta emot ferieungdomar med minskade kostnader som följd.

Övrigt

Barnrättsarbetet

Arbetet med att stärka barnets ställning som rättighetsbärare fortsätter.

En handlingsplan för ett barnrättsbaserat arbete har tagits fram som syftar till att bidra till ökad förståelse för hur ett aktivt arbete med FN:s barnkonvention kan bedrivas inom Avdelningen för barn och unga. Handlingsplanen, som är riktad till samtliga enheter inom Avdelningen för barn och unga, bygger på tre centrala fokusområden: barns rätt till delaktighet, att beakta barnets bästa och samverkan. Implementeringen av handlingsplanen fortgår och avdelningens enheter ansvarar för att ta fram enhetsspecifika förslag på hur de ska fortsätta att utveckla sitt arbete utifrån planens centrala fokusområden med stöd av enheternas barnombud. Målet är att avdelningen ska vara barnrättsbaserad från det att en ansökan eller anmälan inkommer till att insatsen följs upp. Att avdelningen utgår från samma fokusområden ökar sannolikt samsynen i ärenden där barn berörs och ger verksamheterna en grundförutsättning för, att i det dagliga arbetet, leva upp till konventionens åtaganden. Barnombuden har tagit fram alternativa bildstöd i barnsamtal samt ett flödesschema för att enkelt beskriva hur en utredning går till. I varje ärende görs en konsekvensanalys för barnet, som är skiljd från själva utredningen. Arbetet med konsekvensanalyser har ännu inte följts upp.

Under maj månad delades en delaktighetsbroschyr ut till barn och unga i syfte att kunna inhämta hur barn och unga känner sig delaktiga i mötet med de olika verksamheterna.

Ett barnrättsorienterat arbetssätt finns även i det förebyggande arbete som bedrivs på förvaltningen samt inom de verksamheter som arbetar med vuxna men där barn finns i familjen eller i den vuxnes närhet. Avdelningen för vuxna har ett familjeorienterat arbetssätt implementerat vilket innebär samverkan internt mellan avdelningarna för barn och unga samt för vuxna, där barnkonsekvensanalyser är en viktig del.

Förvaltningen har följt upp hur barn och unga upplever sig vara delaktiga och hur verksamheten arbetar för att de ska vara delaktiga och uppmärksammas, vilket redovisas

ytterligare under verksamhetsområdesmål 1.1 och 1.4.

Inom förskolan utgår verksamheten ständigt utifrån barnrättsperspektivet. Ett exempel på detta är arbetet med att inkludera de äldre barnen vid de individuella utvecklingssamtalen och överlämningsamtalen mellan förskola och skola. Läs mer om detta under verksamhetsområdesmål 1.3.

Systematiskt kvalitetsarbete

På grund av rådande pandemi har arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet planerats om. Flerav av de planerade utvecklingsinsatserna inom exempelvis äldreomsorgen har behövt prioriteras ned till följd av rådande läge. Genom de anpassningar och nya arbetssätt som konsekvenserna av pandemin medfört, menar förvaltningen att ett visst utvecklingsarbete har kunnat ske inom flera verksamhetsområden. Exempelvis fortgår införandet av Modell för tidigt stöd inom socialtjänsten, och inom förskolan har bedömningskompetensen inom kvalitetsverktyget WKI lett till minskad spridning i självskattning mellan förskoleenheterna. Förvaltningen planerar för att under 2021 kunna genomföra flera av de planerade utvecklingsinsatserna, bland annat införandet av kvalitetsledningssystem.

Synpunkter och klagomål

Kategori	Äldre	Vuxen	Barn och ungdom	Förskola	Strategiska exkl. stadsmiljö	Stadsmiljö	Förvaltning totalt
Antal personer	59	24	24	29	0	716	852
Bemötande	17	6	7	9	0		39
Ärendehantering	6	8	14	1	0		29
Kontinuitet	3	1	0	2	0		6
Information/tillgänglighet	9	8	5	4	1		27
Lokaler	0	2	1	4	0		7
Kvalité på verksamheten	26	6	2	15	0		49
Ej genomförd insats hos utförare	10	0	0	0	0		10
Övrigt	8	0	2	2	0		12

Förskolan: Under perioden har 29 synpunkter inkommit varav 21 är klagomål, 6 beröm och 2 förslag. Klagomålen handlar om kvaliteten på verksamheten (10), bemötande (4), lokaler (3), kontinuitet och övrigt (2 vardera) samt ärendehantering och information (1 vardera). Alla synpunkter är dokumenterade, besvarade och arkiverade.

Äldreomsorg: 59 synpunkter har inkommit avseende äldreomsorgen. Av dessa är 49 stycken klagomål, 8 beröm och 2 förslag. Klagomålen handlar främst om kvaliteten på verksamheten, bemötandet och att man inte har fått sin insats. Synpunkterna registreras, besvaras och arkiveras.

Avdelningen för barn och unga samt Avdelningen för vuxna: Sammantaget har antalet

personer som framfört en synpunkt eller ett klagomål minskat marginellt från 51 personer till 48 personer i jämförelse med samma period 2019. Det som har förändrats under perioden är vad synpunkten eller klagomålet handlar om. Synpunkter o klagomål som gäller bemötande har minskat med 19 synpunkter och klagomål, från 32 till 13, jämfört med samma period 2019. Verksamheterna har under rådande pandemi arbetat effektivt för att informera och vara tillgängliga för invånarna vilket har bidragit till att synpunkter och klagomål på bemötande har minskat. Det har dock kommit in klagomål på att öppna verksamheter så som träfflokaler har varit stängda under perioden.

Stadsmiljö: De flesta synpunkter eller klagomål gäller trygghetskapande åtgärder av olika slag, att träd eller annan vegetation kan utgöra en fara eller att de skymmer utsikten. Träd har besiktigats och fällts om de har utgjort en fara, buskar har beskurits och slyröjning har utförts för att öka den upplevda tryggheten. Det har även inkommit klagomål gällande bosättningar vid bland annat gångtunneln under Bergslagsvägen i höjd med Jämtlandsgatan mot Grimstagatan. Med anledning av detta har omfattande röjning av vegetation utförts i området för att öka genomsiktligheten.